

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్నపట్టణము 1928-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27-వ తేది సోమవారము } No. 276
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభువనామనందనపుర ఫాల్గుణమాస శుద్ధ సప్తమి. } సంచిక ౨౭౬

ఆమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారితో కలకునేలు
యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
బావును, పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును,
పోట్ల బోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

ఆమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నొప్పులకు సంచలనమంటిది.
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో నహా సిసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండవలసినది.
ఆమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు
ఈ
249, ప్రెసిడెన్సీ, ఫోర్ట్, బొంబాయి.

తరుణముమించి పోవకమునుపే మీతల వెంట్రుకల గురించి తగ్గకర్త వహించుడు.

వెంట్రుకలు దుశ్చైతన్యంలో పూడివచ్చునంతవరకు ఆలసింపకుము
వెంట్రుకలు చెడిపోవుటకు అజింత్యదక యనిగ్రహించు

కామినియాఆయిల్ రిజిస్టర్డ్
న శేటి నందియే వాడుకారంబును.

తలవెంట్రుకల బాధలన్నింటికీ
దివ్యామృతము

వెంట్రుకలను కాంక్షింపింపమగాను, చిట్టిచోవుట విరు
నుగానుండటముండి రక్షించి పట్టుకున్నవలె, తుమ్మెద రెక్కలవలె
నిగనిగలాడించును. ఈనులభవదంతి నేడే పరీక్షించును. మీ వెంట్రుక
లెంత త్వరలో అందముగా పెరుగునో, తలకు చల్లదనమును గలిగించు
నో గమనింపుడు. కామినియాఆయిల్ మీ వెంట్రుకలకు నెట్లు అధి
కృతగలుగజేయునో గుర్తించుడు. ప్రతిపట్టణములోను, పల్లెలోను,
దుకాణాదారలందరివద్ద, పరిమళద్రవ్యము లమ్మవారలందరివద్దను దొలకును. మీవూరి వర్తకులయొద్ద కొనుగత్తుడు,
కామినియాఆయిల్ యే అని చూచి మరికొనుడు.

సీసా 1-కి రు రు 1-0-0 పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రత్యేకం, సీసాల ౩ కి రు 2-12-0 పోస్టేజీ ఆ 0-12-0

ఓటో దిల్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)
కొనుట మరువకుడు.

మీదుస్తువులమీదగాని, కేబు దుమాలమీదగాని రెండుమూడు మక్కలు ఆటోధిల్ బ
హారు చల్లిన వెంటనే మిక్కిలి మనోహర మైనట్టి మల్లె, డైబిపువ్వుల పరిమళములను, వెనజల్లి
నట్టానర్చును. పెండ్లిసమయములందు బంధువులందరినీ సంతోషపరచుటకు, ఆటోధిల్ బహారు
తప్ప మరెదియు కానరాదు. నేడే ఒకసీసాను కొని, దాని అద్భుతపరిమళము లనుభవించు.

1/2 బోన్స్ ఓటోధిల్ బహారు రు. 2-0-0
1/4 " " " 1-4-0
1 (దాసు) " " 0-12-0

సమూహా సీసా రెండణాల పోస్టు స్టాంపులు పంపిన పంపబడును.
సువాసన కార్డు 1-కి అణా 1

ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ.

285, జమ్మామఠీదు మార్కెట్టు, బొంబాయి. నెం 25

No. 315.

దీనిపై న నానగల పబ్బు. పరిశుద్ధ
నె నవస్త్రపులు, శ్రేష్ఠమైన చందనతైల
ము మొదలగువాటినుండి చేయబడినది.
Made by GOODWIN'S, Manchester

Agents: P. HOLT & Co. Ltd.,
P. O. BOX 237 3435
MADRAS

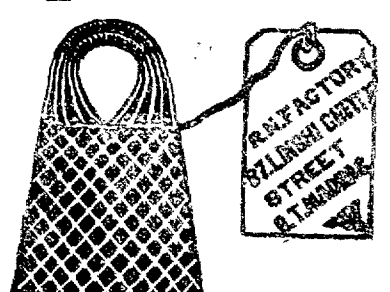
WANTED.

4576

Candidates for Telegraph and Station Master's Courses, and Electropathy. Reduced fee Railway Fare Paid Boarding arrangements. Apply for Prospectus and Application Form enclosing two As. Stamp.—Presidency Telegraph College, Royapettah, MADRAS.

ఎన్నడును మేలైన సరకునేకొనుడు 3564

కడవి 9 సం॥
గమలనుండి ప్రజల
మెప్పునుబడకేనది
దులలో తెలుచబడి
నట్టి చాత్రపుసంచి
లను, పలకలు కొను
డు. మిక్కిలి సా
ద్యమైన గట్టిచాత్ర
ములతో అల్లబడినవి. వస్త్రములకు ప్రత్యేకధరలు గలవు. వివిధ
ములకు ఈ డిగువవిలాసమునకు ఆంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను.
ఆర్. ఎన్. ప్యాకర్, 87, లింగ శెట్టివీధి, మదరాసు.

ది మద్రాసు అండ్ సదరన్ మహారాష్ట్ర రైల్వే కంపెనీ, (లిమిటెడ్)

(ఇంగ్లాండులో యిట్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నోటీసు

1928 సం॥ మార్చి 1-వ తేదీనుండి సదరు రైల్వే కంపెనీ యొక్క బ్రాడ్ గేజ్ సెక్షన్లనుండి కొలది మార్పులు గావింపబడును. అందు యొక్కంద నుడహరించిన ముఖ్యమార్పులను గమనించ ప్రార్థితులు.

సెం 15	ప్యాకేజీలకు మద్రాసు నుండి బయలుదేరుట ఉదయం 8-25	బాల్ గార్డుల పేజీలకు రాత్రి 7-10
సెం 24	ఎక్స్ ప్రెస్ బయలుదేరుట " " 7-30	మద్రాసు " " 2-35
ఈ బండి గుంటూరు వరకు ఉదయం 7-15 వచ్చు 74 సెం మెయిలుతో గుంటూరు నుండి కలుపుబడినది.		
సెం 168	ప్యాకేజీలకు మరీపుర నుండి బయలుదేరుట పగలు 8-25	బాల్ గార్డుల పేజీలకు పగలు 4-10
సెం 169	" " బాల్ గార్డులకు " " 4-30	మరీపురం పగలు 5-15
సెం 201	బుక్స్ వాలాబాగ్ నుండి " " ఉదయం 5-0	రాజ్ పేట ఉదయం 5-15
సెం 205	" " " " 10-15	" " 10-38
సెం 207	" " " " 2-40	" " 2-58
సెం 209	" " " " సాయంత్రం 5-15	రాజ్ పేట సాయంత్రం 5-38
సెం 204	డిటో రాజ్ పేట ఉదయం 9-32	వాలాబాగ్ నుండి ఉదయం 9-50
సెం 206	డిటో డిటో పగలు 12-7	డిటో పగలు 12-25
సెం 208	డిటో డిటో డిటో 4-2	డిటో డిటో 4-20
సెం 210	డిటో డిటో రాత్రి 7-12	డిటో రాత్రి 7-30
సెం 198	న్యూప్యాకేజీలకు కట్ పాడి ఉదయం 7-30	బాల్ గార్డులకు ఉదయం 10-15
సెం 194	డిటో బాల్ గార్డులకు పగలు 4-45	కట్ పాడి రాత్రి 7-15
సెం 115	న్యూలోకల్ ప్యాకేజీలకు నుండి బయలుదేరుట మద్రాసు రాత్రి 7-0	ఆనదిచేరుట రాత్రి 7-50
సెం 124	డిటో ఆనది నుండి బయలుదేరుట రాత్రి 9-0	మద్రాసు చేరుట డిటో 10-5
సెం 100	లోకల్ ప్యాకేజీలకు తిరువల్లూరు నుండి బయలుదేరుట డిటో 7-35	డిటో డిటో 7-10
సెం 129	డిటో మద్రాసు డిటో 9-35	రాయపురం డిటో 10-2
సెం 85	మిక్స్డ్ నందలూరు ఉదయం 5-30	గూటి పగలు 4-50
సెం 89	డిటో రేడింగుట డిటో 4-35	కడప డిటో 10-55
సెం 188	ప్యాకేజీలకు తెనాలి డిటో 4-50	గుంటూరు ఉదయం 5-34
సెం 184	డిటో గుంటూరు డిటో 5-44	తెనాలి చేరుట డిటో 6-38

పూర్తి ప్రైమింగుల వివరముల గోరువారలు కొద్దిరోజులలో ప్రస్తుత వద్ద అమ్మకమునకు దొరుకు ప్రైమ్ టేబిల్స్ ను చూడవచ్చును.

విదేశాలకు సౌకర్యముగా మా నాటకపు టిక్కెట్లచార్జీ చాలా తగ్గించియున్నాము.

శ్రీ కృష్ణ వివేక సభ సీ. కన్నయ్య కంపెనీ

శ్రీ ఆంధ్రాల్ వివాహము, శ్రీ రామానుజుల వైభవము.

1928-వ సం॥ ఫిబ్రవరి 17-వ తేదీ మొదలు 1-నెల వరకు ప్రతిదినము ప్రదర్శింపబడును.

మంగళ, శనివారములందు మాత్రము రాత్రి 9 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమునకు మిగిలిన దినములలో నాయంత్రం 5 గంటలకు ప్రదర్శనము ప్రారంభమునకు.

చెన్న పురి రాయల్ థియేటరులో

టిక్కెట్లవరకు:—రూ 2, 1-8-0, 1, 0-8-0, 0-4-0.

మొదటి మూడు తరగతులలో సీటు 1 కి రూ 0-4-0 అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వేషన్లు చేయవచ్చును.

సీ. కన్నయ్య, (ప్రాప్రైటరు)

ది. నార్తయిండియన్ జూలరీ మాన్యుఫ్యాక్చరింగ్ కో, బెజవాడ

నవరను బంగారుకు, సీమ వెండికి, రత్నములకు పూచీచెచ్చదము

మానద అన్ని విధములయి బంగారు, వెండి నగలు, వెండి మరచెంబులు, గిన్నెలు నగయిరాలు యెల్లప్పుడు విక్రయమునకు స్టాకులో యుండును. పచ్చలు, కెంపులు, నీరుములు, పువ్వరాగములు ఆసలుజాతిలోను యిమిషేషనులోను విక్రయమునకు దొరుకును. విశ్వ ప్రాప్యతలకు పువయోగింను ఆకురాళ్లు, గాజులదిమ్మలు నగయిరాలు అన్ని పని సామానులు సరసమయి ధరలకు విక్రయించబడును. ఎకసారి మాతో వ్యాపారము చేసిన మానవ్యము మీకే తెలియును.

ప్రొవైయిటరు, గుంటముక్కల రామమూర్తి, బెజవాడ.

ది ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
 - (2) ఇంటివరకు మరగాముల్లగానీ, మరేవిధమైనట్టిగానీ క్లెయిమ్స్ తక్కువవులు.
 - (3) ఖర్చులు ప్రీమియము ఆదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82% రెండవ సంవత్సరం 50% భీమాకంపెనీలు మొదటి సంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనపరచుట ఆరుదు. ఆంధ్ర ఇన్స్యూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిది మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయము" (ప్రైవేటు ఇన్సూరెన్సు) పలుకుబడిగల యేజెంట్లు జీతముమీదను కమిషన్ మీదను కాపతము.
- ప్ర. 4130. యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

మద్రాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

(27-2-28)

సీమజ్యోతి దినములు

ఇరువది గజముల పీస్ ధరలు	రు. అ. పై
కాకి గాజులు—22 X 22 మంగిలముక్క (2)	8-12-0
" " పరావరికము	7-12-0
కాకి గాజులు—22 X 22 "మూటాడు" (2)	8-0-0
" " పరావరికము (2)	7-6-0
కాకి గాజులు—22 X 22 పరకములు (2)	8-2-0
" " పరావరికములు	7-8-0
తెలుపుముల్లు—1708 (నల్) రు 12-4-0 గ్లాస్ గో 9000	
(7ట్) రు 12-5 1702 రు 10-8-0 ఎల్. ఎల్.	
78. రు 8-6-0 18/188 రు 12-12-0 జి. జి. 78	
రు 8-4; 7868 రు 8-0; 78078 రు 7-14; జి. 78	
రు 7-4-0.	

తెలుపు వర్జింగ్ న— H. K. 62 రు 16-12-0;

నూలు

40 నెంబరు సీమ (రే పా కట్టులు)—ట్రాక్ రు 5-8-6 చలువ (కొంగ) రు 6-18-0; చలువ ("విటిక్కిల్") రు 6-6-0; చలువ (నాకనక్క) 6-8-0 చలువ (గుప్తి) రు 6-9-0 చలువ (గడ్డతెండా) రు 7-15-0 పచ్చనర్రము (పుర) రు 7-8; పడవ (పుర) రు 7-5; నూలువ్యాపారి రు 6-14-0; 40 నెంబరు (పదిపానులకట్టు) నక్షత్రము రు 11-0-0. 60 సీమ (రే పానులకట్టులు)—అడకతైర రు 14-8, నమలి రు 15-8; "డెంబుల్ గుప్తి" (పుర) 15-8-0 రాట్టుము (పుర) రు 18-0; రుద్రాచారము రు 8-14-0 ఎద్దు గడియారము రు 8-12-0. ఇత్తడిచేకులు—(డిట్ మేక్) రు 286. రాగిరకు

శిమెంటు పీసా వెల:—

1.5 గా "పాక్" ("చెయ్య") రు 11-4-0. రు 11-8. బర్మీ "రేడి"

చక్కెరమూటయొక్క ధర:—

బావా "రేడి" రు 28-4-0 మార్చి రు 27-14-0. ఏప్రిల్ రు 28-0.

పేరు సెనగ నూనె

"ఇంగ్లీషు బాయింధరలు"—గాజుగ రు 111.

ఆముదము

(మిల్ రేలివరి) రు 102.

పదును చేసినతోలు రు 1-4 ధరలు

పెట్రోల్ (7 లు 7½) "అవకంట్" రు 1-5 6; 1-6-0	
" (8 లు 8½) " " రు 1-8-9 లు 1-4-9	
" (రేడి) " " రు 1-7-9 లు 1-8-0	
" (8½ లు 9) రెండుమాక్కు రు 1-4-8 లు 1-4-9	
" (7 లు 7½) " " రు 1-5-5 లు 1-6-8	
" (రేడి) " " రు 1-7-9 లు 1-8-8	
" (8 లు 8½) రేజినాక్కు రు 1-8-8 లు 1-4-0	
" (8½ లు 7) " " రు 1-5-0 లు 1-5-6	
" (7½ లు 7½) పిశాచునగరము రు 1-4-10 లు 1-5-6	
" (7 లు 7½) పిశాచు " రు 1-5-8 లు 1-5-9	
కేజిలోలు రు 0-12-0 లు 0-12-4	
కేజిలూ-డిజిల్ రు 1-2-0 లు 1-3-0	
కేజిలూ-డిజిల్ రు 1-15-6 లు 2-1-0	

తులసి

తులసి మొక్కయొక్క అద్భుత క్రియలను తెలుపు గ్రంథము. సర్వస్వస్థితి క్రిమి కీటకాది విషములను, కఫము, జ్వరములను, చంటిబిడల జబ్బులను నుడర్చు తులసి దోషములను, తులసి మహాత్మ్యమును, తులసి పురాణమును, తులసి పలుకుమును, తులసి గోవింద నామములను, తులసి పూజయను యిందు (నామబహియున్నది) నైర్దులకు, వైద్యేతరులకు, స్త్రీలకు మిళిత ఉపయోగమైన గ్రంథము. వెల 8 అణాలు. పాస్తుఖర్చులు రి అణాలు.

కేసరికుటీరము

ఆయుర్వేద ఔషధకాల, ఎక్కువ, మద్రాసు.

[1913 వ సం॥పు (VII వ) ఇండియను కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారము కూర్చబడినది.]

ప్రస్తుతము వాటాదార్లవలన రాబట్టుకొను మూలధనము రు 6,00,000 లు.

సకల (రూ 6,00,000) మూలధనమునకు వాటాదార్లు చేర్చుకొనబడుదురు. వాటాదార్లు దిగువవిధమున తమ వాటాలసొమ్ము చెల్లించవలెను. వాటా 1 ట

1. మ-రా-రా-శ్రీ, రాజా పి. విశ్వసుందరరావు బహద్దరువారు, నేగయ్యపేట యెట్టేలు జమీందారు, నేగయ్యపేట, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.
2. ,, దేశోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు, ఆంధ్రపత్రికాధికారి, ప్రాప్రయ్యుటకు, చెన్నపట్టణము.
3. ,, బాగరుపంజా వెంకటరమణమూర్తిగారు, ప్రాప్రయ్యుటకు, చెన్నపట్టణమునలి మెస్సేజ్స్ లూయీడ్రెయిసకు కంపెనీ ద్వితీయ విశాఖపట్టణము.
4. ,, నేలి వెంకటసోమయాజులు గారు, ఆగ్రహారముదారు, నెనుకటి గవర్న మెంటు ప్లీడరు, పబ్లికు ప్రాసీక్యూటరు, తొలుకాబోర్డు నెనుకటి ప్రెసిడెంటు, రాజమహేంద్రవరము.
5. ,, కల్లూ. పి. రావు ఎస్సైన్మెంటు (ఉద్యోగగీత్యా), కలకత్తాయందలి మెస్సేజ్స్ లూయీడ్రెయిసకు బాధకాల్తె సావారి లిమిటెడ్ కంపెనీలో నెనుకటి అసిస్టెంటు, "హార్క్లూ హాను", రాజమహేంద్రవరము.

మేనేజింగు ఏజెంటు.

కల్లూ. పి. రావు, హార్క్లూ హాను, రాజమహేంద్రవరము.

అధిపతి.

వి. ఎస్. ఎల్. ఆర్. శర్మ, జి. సి. పి., రాజమహేంద్రవరము.

అగ్రిఫుడకల పరిశ్రమలో నిపుణుల గల సలహాదారు.

పి. పి. ఘోసు ఎస్సైన్మెంటు, ఎమ్. ఎస్. సి. ఐ. (అండను) కలకత్తా.

రిజిస్టరుడు ఆఫీసు.

పెల్లిగ్రాఫులకొరకు చిరునామా:—“లూసిఫరు”, రాజమహేంద్రవరము.

పంపిణీనామము.	(గ్రో. పు. నిర్మూలన) పంపిణీనామము	నిలువనూపాయము.
1919-20	15, 015, 109	2, 04, 88, 280
1920-21	12, 898, 733	1, 67, 01, 870
1921-22	18, 680, 801	2, 03, 80, 469
1922-23	11, 285, 740	1, 61, 80, 658
1923-24	11, 243, 745	1, 45, 91, 813
1924-25	7, 264, 785	88, 88, 611
1925-26	7, 987, 522	98, 45, 036
1926-27	6, 134, 868	75, 09, 442

మేము ఫ్యాక్టరీ కట్టటకు నిర్ణయించిన రాజమహేంద్రవరపు నకు మీరు చెప్పిన సదుపాయము లన్నియు విక్రీలి చక్కగా సమకూడి యున్నవి. ఎగువనను గోదావరితీర్థాల యదవృత్తుండి కట్టించుటకు మీకులరు గనుక, ఈసలము పర్యవేక్షములను తగినదని ఫారెస్టు కన్సల్టేటరు వ. దబ్బాల్, లెఫ్టింగ్ వారగారి యభిప్రాయము. దక్షిణ చాందా డివిజన్ ఫారెస్టు ఆఫీసరు జే. జోబ్బాల్ వారగారును ఈ విధముగా వ్రాసిరి:— “ఈ సదుపాయ సేను రాజమహేంద్రవరపు నకు చెల్లెనప్పుడు నిర్భయముగా ఫ్యాక్టరీ నిర్మించు నిమిత్తమే యా పరిణామందుఁ గల సదుపాయ

మును. చూచినాను. అది కన్నులకు కట్టినట్లు కనబడుచున్నది. ఆ పట్టుకను గోదావరినది యెడను యొడ్డున నున్నది. కావలసిన సామగ్రి యక్కడను సమద్రము మీద నుండి తిన్నగా వచ్చుటకు వీలు కలదు. అక్కడ నుండి 200 మైళ్ల యెడను విజయ నదిమీద పడవలు నడుచును. చెన్నపట్టణము నుండి తిన్నగా కలకత్తాకు పోవు రైలుబండి దానిమీదుగా పోవును. గోదావరి మీదను దాని కాఫానుదల మీదను వేసి యపరిమితములైన చెట్లచూకులను తేల్చుకొని యచ్చటికి తెచ్చుకొన వచ్చును. ఈయొక్క దేశభాగముందే యగ్ని పుడకలకు తగినకట్ట రెండు లక్షల ఘనపరిమాణము గల యడుగులకు తక్కువ కానిదియు, పేకేతీ పెట్టెలకు తగినకట్ట మట్టియంతయు ప్రతి సంవత్సరమును దొరకగలదు. పచ్చికట్ట సదాదొరకుట కష్టమైన కాలములో, కావలసినది నిలువచేసి యుంచుకొనుటకు కష్టమేమియు నుండదు.

ఇంతే గాక, కొద్ది కాలములో పట్టణముందలి యెత్కిగ్ని సప్తయి కాన్పించెను వారి యొడ్డునుండి ఫ్యాక్టరీకి విద్యుచ్ఛక్తి పుచ్చుకొని యుపయోగించు లాభము రాజనహేంద్రవ రమున ఫ్యాక్టరీ యుండుట వలన కలుగును.

నిపుత గల సలహాదారు:— అటుపై నిష్ప పెట్టెల ఫ్యాక్టరీ నిలుపుటకు ముఖ్యమైనది పరిశ్రమయందు నిశ్చయముగా నిపుత గల సలహాదారుని నియమించుట. ఈ విషయమునందు నూ కంపెనీ యధ్యక్షులమున మాకు ఏ. పి. ఘోషా, ఎమ్. ఎస్. సి. ఐ. (లండను) గారు లభించి నారు. ఘోషాగారు నిష్ప పెట్టెల పరిశ్రమయందు స్వీడను, జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, ఇంగ్లాండు, డెన్మార్కు, బర్మా, ఇండియా దేశములలో విరకాలమునుండి కృషి చేసి యనుభవము సంపాదించి నారు. బెంగాలు దొరతనమువారికిని, బీహారు బిరసా దొరతనము వారికిని, గ్వాలియరు వారికిని పంజాబులోని సిరుమారు వారికిని, వీరికే గాక ఇండియాలోను బర్మాలోను గల యనేకములైన నిష్ప పెట్టెల ఫ్యాక్టరీలకు ఘోషాగారు పరిశ్రమ విషయమై సలహాదారులై యున్నారు. ఇండి యాలో నిష్ప పెట్టెల పరిశ్రమయందు వీరు పూర్ణ పాండిత్యము గలవారగుట నిర్వివాదాంశము.

యంత్రములు:— విదేశములందలి నిష్ప పెట్టెల కంపెనీలతోడి పోటీలో నిలుచుటకు, వారు వాడుక చేయుచున్నంత మంచియు, నూతన పద్ధతుల ననుసరించినవియు నగు యంత్ర ములను మనము తెచ్చి సరిగా వాడుక చేయవలెను. ఈ పరిశ్రమలో ప్రస్తుతము వాడుక య గున్న యంత్రములు బహుశః ప్రస్తుతమైనవియు, పరియైనవియు, పరి తగ్గించునవియు నై యు న్నవి. ఈపనిలో ఇంతకంటే మంచి యంత్రములు మట్టి కనిపెట్టుటకు వీలు లేదనియే చెప్ప వచ్చును. ఏలయన, చెట్లచూకు తుడుకలకు అపవృత్తితో కోయుట మొదలుకొని యగ్నిపుడకలను పెట్టెలలో పెట్టి పెట్టెలమీద కాగితపు ముక్కలంటించు పనులను చేతితో చేయవలసిన పనులు బహుశ్యము. జర్మనీ యొక్కయు స్వీడనువారి యొక్కయు జపాను వారి యొక్కయు యంత్రములు ప్రపంచములో నన్నిటికంటే ప్రశస్తములు. అవి మాకంపెనీకి తెప్పించ బోవు చున్నాము. యంత్రములను పంపవలసినదని వ్రాసిన తరువాత, అవి వచ్చి చేరుటకు 3 నెలల నుండి 6 నెలలవఱకు పట్టును. దినమునకు 1500 గ్రోను నిష్ప పెట్టెలు తయారు చేయగల యంత్రములను తెప్పించుటకు తగిన యేర్పాటులు చేయుచున్నాము. అంతకంటే రెండింతలుగా గాని మూడింతలుగా గాని తయారు చేయవలయు నన్నచో, మట్టి కొన్ని యంత్రములు కొన వలసి యుండును. అన్ని రెల్ల ధనము మాత్రము వ్యయపఱచిన నక్కఱలేదు. చాల తక్కువవ్యయ ముతోనే లేలును.

పని మొదలుపెట్టిన తేదీ యారంభించి 12 నెలలలో ఫ్యాక్టరీని నిర్మించి, యంత్రములను నిలిపి, యగ్ని పుడకలు తయారు చేయు పని మొదలు పెట్టగల మన్న నిబ్బరము డైరెక్టరుల కున్నది.

మూలధనము వినియోగించు విధము.

మూలధనము వినియోగించె బడు వివరము కొంచెము హెచ్చుతగ్గుగా క్రింది విధమున నుండును—

అగ్ని పుడకల తయారు చేయు యంత్రములు	రూ. 2, 23, 000
యంత్రములు నిలుపుట, బిగించుట, నడుపుట వగైరాలు	50 000
స్థలము, ఫ్యాక్టరీ కట్టడము, పనిచేయువారి యిండ్లు, పాకాలు వగైరాలు	1, 00, 000
బయటనుండి ఫ్యాక్టరీలోనికి, లోనుండి బయటికి సామానులు నడుపుచున్నట్లు	15, 000
కంపెనీ స్థాపించుట వగైరాలకై యారంభవ్యయములు	15, 000
పనికొరకు నిలువ యుండు మూలధనము	2 00, 000
మొత్తము.	రూ. 6, 00, 000

వచ్చుటకు వీలు గల లాభము

ప్రస్తుతము తూర్పు పడమర గోదావరి జిల్లాలయందే నెలకు 1500 పెట్టెలు లేక 75,000 గ్రోనులకు తక్కువ కాని నిష్ప పెట్టెలు ఖర్చున చున్నవి. ఇది క్రమశిక్ష గమనింపగా తేలిన సంగతి. మా కంపెనీ ఫ్యాక్టరీలో నెలకు 25 దిండులు పని చేయుచు 750 కేసులు లేక 37,500 గ్రోనులకు తక్కువ కాని నిష్ప పెట్టెలు తయారుగుటకు తగిన యేర్పాటులు మేము చేయు చున్నాము

అన్ని ఖర్చులను కలుపుకొని తక్కువచేసి చూడగా ఒక గ్రోను నిష్ప పెట్టెలు తయారు చేయుటకు రూ. 1-4-0 లు కావలసి యుండు నని యనుభవముల యభిప్రాయము. ప్రస్తుతము జట్టిబేరగాండ్రు కొనుచున్న ధర ఒక గ్రోను నిష్ప పెట్టెలకు రూ. 1-12-0 లు. అంత కంటే ధర తగ్గించి మా కంపెనీలో తయారుచేసిన నిష్ప పెట్టెలు 1 గ్రోను రూ. 1-9-0 ల చొప్పున అమ్మి వల యునని మా యాశా. అట్లు చేయుచే ఒక గ్రోను పెట్టెలయొద్ద 5 అణాలకు తక్కువ కాని లాభము మిగులనని కచ్చ నశ్చయించుకొనవచ్చును.

దినమునకు తయారుచేసిన 1500 గ్రోను పెట్టెల మీద 1 గ్రోను

పెట్టెలకు 5 అణాల చొప్పున లాభము రూ. 468-12-0

300 దినములు పనిచేయు 1 సంవత్సరమునకు లాభము రూ. 1, 40, 625 లు

కొట్టితేయ వలసిన వ్యాపారపు కర్షులు 20, 625 లు

నికరమైన లాభము రూ. 1, 20, 000 లు

అనగా, ప్రస్తుతము వాటాదారులవలన రాబట్టుకొను మూలధనముమీద నూటికి సంవత్స రమునకు రూ. 20 ల నికరమైన లాభము.

డైరెక్టరులగుటకు కావలసిన యోగ్యతలు; వారి విరాళములు

డైరెక్టరులగుటకు కావలసిన యోగ్యతలను గూర్చియు వారి విరాళములను గూర్చియు అసోసియేషను నిబంధనల (ఆర్టికల్సు) లో నిట్లున్నది.

డైరెక్టరు కాగోరు వాడు కంపెనీలో 10 రూపాయల వాటాలు 250 పుచ్చుకొని యుండవలెను.

ప్రతి డైరెక్టరును తాను వచ్చిన ప్రతి డైరెక్టరు మీటింగునకు రూ. 25 లకు తక్కువ కా కుండ డైరెక్టరులు నిర్ణయించిన విరాళమును పుచ్చుకొనుటకు వాక్కు కలదు. అది గాక, యత డు ప్రయాణపు కర్షులు పెట్టుకొని యున్నయెడల, అవియు పుచ్చుకొనుట కధికార మున్నది. చేయరుమాను విరాళము తక్కిన డైరెక్టరుల విరాళములకు 1½ రెట్లు.

కంపెనీ తాలూకు ప్రత్యేకపు పని యేదైనను చేయుటకు డైరెక్టరులు తమలో నొకని గాని హెచ్చుమందిగాని నియోగింపవచ్చును. అలాగున నియోగింపబడినవారికి డైరెక్టరులు విరాళము లీయవచ్చును. అట్టి విరాళములు డైరెక్టరులుగా వారు పుచ్చుకొనుటకు వాక్కుగల మామూలు విరాళములకు పైపెచ్చుగా గాని, బదులుగా గాని కావచ్చును. కంపెనీ తాలూకు వాటాల సర్టిఫికేటులను యుగప్రములను సంతకములచేసినందుకు అట్లుచేసిన డైరెక్టరుగాని డైరె క్టరులకు గాని పెచ్చువిరాళము లీయవచ్చును.

అవసరమైనప్పుడు కంపెనీ సాధారణపు (జనరలు) మీటింగులో డైరెక్టరుల విరాళములను హెచ్చించుటయు తగ్గించుటయు, మీద నుదాహరించిన పెచ్చువిరాళములు వారికిప్పించుటయు, లేదా అట్టి పెచ్చువిరాళములు ఏయే వంతులలో ఎవరెవరి కిచ్చుటయో నిర్ణయించుటయు చేయ వచ్చును.

కార్యనిర్వాహకత్వము

డైరెక్టరుల యధికారమునను యాజమాన్యమునకును లోబడి కంపెనీయొక్క సాధారణ కార్యనిర్వాహకత్వమునందు డబ్బూ. ఏ. రావుగారి చేతులందుండవలెను. రావుగారు బహు సంవత్సరములు కలకత్తా నగరముందలి మెస్సర్సు మిట్టుబూనాఫ్ బ్రెద్రెస్ వారి లిమిటెడు కంపెనీ లో విశేష ముఖ్యమైన యువ్యాగమును పనిచేసి వర్తకవాణిజ్యములందును పరిశ్రమలయందును విరివియైన యనుభవము సంపాదించినారు.

బడంబడిక

ఈ దిగువ యొడంబడిక జాగవలసి యున్నది:—కంపెనీయొక్క విధులను పదతులను నిబంధనలను అకసరించి, ఇండియన్ కంపెనీల ఆఫ్ ప్రకారము కంపెనీ మార్కెటింగ్ టేబి లగాయతు 20 సంవత్సరములవఱకును డబ్బూ. ఏ. రావుగారు కంపెనీయొక్క మేనేజింగు ఏజెంటుగా పనిచేయుటకును, సదకు మేనేజింగు ఏజెంటుకు అన్నివిధములైన వ్యాపారపు ఖర్చు లును పోగా కంపెనీకి తేలిన నికరమైన లాభములో నూటికి రూ. 5 ల చొ॥ కమిషనును నెలకు రూ. 500 ల చొ॥ వేతనమును కంపెనీ యిచ్చుటకును నిర్ణయించుకొని కంపెనీయును సదకు డబ్బూ. ఏ. రావుగారును వ్రాసికొన్న యొడంబడిక.

డైరెక్టరులకుగల ద్రవ్యసంబంధమైన హక్కులు

కంపెనీయొక్క మేనేజింగు ఏజెంటుగా 20 సంవత్సరములవఱకు కంపెనీని ఆభివృద్ధి పఱచుటకును, మీద నుదాహరించిన యొడంబడికలో తెలుపబడిన కమిషనును వేతనమును పుచ్చు కొనుటకును, కంపెనీని స్థాపించుటకు వారి గుంపనాను బట్టి యారంభ వ్యయముల క్రింద రూ. 7,500 లు పుచ్చుకొనుటకును డబ్బూ. ఏ. రావుగారికి వాక్కు కలదు. కంపెనీలో 2000 వాటాదారులు చేసినతరువాతనే రావుగారు సదకు రూ. 7,500 లు పుచ్చుకొనుటకు వాక్కు న్నది. అంతకు తప్ప, తమపదవివలన కలిగిన వాక్కుగాక డైరెక్టరులకు కంపెనీలో మట్టి యే ద్రవ్యసంబంధమైన హక్కును లేదు.

ఆరంభవ్యయములు

మీద నుదాహరింపబడినట్లు కంపెనీ చెల్లించవలసినవియును రూ. 7,500 లును గాక, మొత్తపు వాటాలను కొనుటకు పూర్తి పడువారికిచ్చు కమిషనును దొరుకుకొచ్చు రుసుమును మినహాయించి, యారంభవ్యయములక్రింద రూ. 7,500 లు కర్షు పెట్టుకొని నున్న పని యంచనావలన తేలినది.

దళారుల రుసుము; మొత్తపు వాటాలు కొనువారి కమిషను

అసోసియేషను నిబంధనల ప్రకారము వాటాల ఆసలు విలువమీద నూటికి రూ. 5 లకు హెచ్చు కాని కమిషను నిర్ణయించవచ్చును.

వాటాదారులను చేర్చుకొనుట; కనీసపు వాటాలు

కంపెనీతాలూకు 1000 వాటాల సొమ్ము మాడిన వఱకును డైరెక్టరులు వాటాలను నిర్ణయింపరు.

లిఖితములపరిశీలన

ఆకివారములను నెలపు దినములను తప్ప తక్కిన యన్ని దినములను మామూలుగా అఫీసు పనిచేయుచున్న సమయములందు కంపెనీయొక్క రిజిస్ట్రరైన అఫీసులో అసోసియేషను మెమో రాండము నిబంధనలు ఆర్టికల్సు మేనేజింగు ఏజెంటు తాలూకు బడంబడిక యను పత్రములను కావలసినవారు పరిశీలన చేయవచ్చును.

వాటాలకు దరఖాస్తు

వాటాలకు దరఖాస్తుచేయు గోరువారు ఇందులో జతకూర్చబడిన నమోదాకలిగిన నియ మితమైన ఫారమును నింపి దరఖాస్తు సొమ్ముతో దానిని మేనేజింగు ఏజెంటుకు గాని కంపెనీ బ్యాంకర్లకు గాని పంపవలెను.

వాటాదారులు తమ వాటాలమీద తరవాత చెల్లించవలసిన మొత్తములు పరాలములో చెల్లించని యెడల అంతకుముందు వారు చెల్లించిన మొత్తములు కంపెనీలో కలిసిపోవును.

వాటాలు నిర్ణయించిన 6 నెలలవఱకును వాటా సర్టిఫికేటులు వాటాదారు లకిచ్చుటకు సిద్ధము కాకపోవచ్చును. అవసరము లోబడియే వాటాలు పుచ్చుకొనవలెను.

వాటాలకు దరఖాస్తుచేసినవారికి వాటాలను కంపెనీ యాయని పక్షమునకు వారు మొదలు మొదలు ఆసామతుగా చెల్లించిన సొమ్ము మొత్తమునకు వారికి వాపసు చేయవలెను. దరఖా స్తులో కోరినన్ని వాటాలుగాక తక్కువ వాటాలు కంపెనీ యిచ్చినప్పుడు, ఆసామతులో మిగిలిన సొమ్ము, ఇచ్చిన వాటాలకు తరువాత కట్టవలసిన మొత్తములక్రింద జమకట్టబడును.

అసోసియేషను మెమోరాండము నకలొకటి యీ ప్రకటనతో జతకూర్చబడినది. అది యు ప్రకటనలో భాగమే.

ప్రకటనయొక్కయు దరఖాస్తు ఫారముయొక్కయు కాపీలు కంపెనీ తాలూకు రిజిస్ట్రరైన అఫీసులో దొరుకును.

కె. నాగేశ్వరరావు.

ఎన్. వి. సోమయాజులు.

శ్రీ రాజా వి. విశ్వసుందరరావు.

డబ్ల్యు. ఎ. రావు.

బి. వి. ఆర్. మూర్తి.

ధర్మకర్త, శ్రీరంగం దేవస్థానం, శ్రీరంగం.

Special Representative for India:
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Clive Buildings,
CALCUTTA

ప్రభుత్వమువారికి తగిన సమాధానము

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముల బహిష్కరింపుడు

చెన్న ప్రసాదయ్యకుల యుద్ధోద్యమము

మదరాసు, ఫిబ్ర 25:— శ్రీమత్ కాశీబాధుని నాగేశ్వర రావు పంతులుగారి యాజమాన్యమున, మొన్న సాయంత్రము బెన్గళునాడు కార్యాలయమున జరిగిన బహిష్కరణసభయందు ప్రకాశింపబడిన సాంబూరి గారు మొదలగు నాయకు లపన్యసిం చుచు విశేష ప్రయత్నములను, అందు ముఖ్యముగ బ్రిటిష్ వస్తువులను బహిష్కరింపవలసిన దనియు ఆ దెబ్బయే బ్రిటిష్ దేశమునకు నసాధ్యమైన కలయినదియు హెచ్చరించిరి.

నాగేశ్వర రావుపంతులుగారు

అధ్యక్షులగు నాగేశ్వర రావుపంతులుగారు ప్రభుత్వమున ప్రసంగించుచు, మైమును కమిషను ఆమరునాడు రానున్నదని యు, చెన్న ప్రసాదయ్యకుల కమిషనును బహిష్కరించెద రని తెల్పుచున్నదియు, అయినను ఆ బహిష్కరణయు, ఈ నెలలో జా లుగా ప్రభుత్వము లొనర్చిన బహిష్కరణసంఘమువారి కేసుమీద జరుగుటకు పీలులేకపోయినందుకు విచారించుచున్నా ననియు నుడిచిరి. నాయకులు తాము చెప్పినమాదిరిగ సమయము విచ్చినపుడు చేయనియెడల ఆ బ్రిటిష్ వాడులకు విజయ పోవును. అంతయుగాక, ప్రజలయం దొకవిధమున నిరత్యాసాముగూడ కలదును. మూడవ తేదిన, అయ్యతముగ పారతాళ మొనర్చిన చెన్ననగరమున, రేపటిదినమున పారతాళమును, జరుపవలసినదని యీ ఉపసంహరించుకొనుట ప్రజలకు చాల నిరత్యాసామును గల్గించెనను విషయము నిర్మలము. కమిషనునా రెక్కడికి వెళ్లినను, అచ్చట ప్రజలు పూర్తిగ పారతాళ మొనర్చి బహిష్కరించుచున్నాడు. గంటూరు మండలమునం దత్తయ్యత ముగను పారతాళము జరిగి అధికారులయందచాలు విఫలము లైనవి. కాని కమిషను మదరాసు వచ్చునదికి పీరిచైఖరి మారునటు లున్నది. భారతస్వాతంత్ర్య శక్తులు, నాయకుల జూచి వారు నిష్క్రమించుట లుచుకొనుచున్నాడు. తాము చెప్పినట్లు చేయనివాడు, స్వరాజ్యము, సేవాశ్రమము సాధింప జాలడు. స్వరాజ్యసంరంభమునందు నాయకానచరభేదము లేదు. కార్యకర్తలందరూ నాయకులే. ఆంధ్రులను మన వందరయి వార్యకర్తలకు గౌరవించుచున్నాము. పారతాళము గావున చలించు ప్రజల కార్యోత్సాహమునకు భంగము గలుగ లేదని. కాని గడచినదానికి వగవనక్కరలేదు. మనముస్వాతం త్ర్యము సాధించుటగా, మనదైర్య సైన్యములను, కార్యకర్తలను గనుపరక్షించిన అనకాళము లెన్నియో రాగలవు. వానిని మాత్రము మనము వదలకొనరాదు. వానిని రక్షించుటకు ప్రయత్నముగల యిట్టి పవలయును.

నాయకుల వైఖరికి కారణములు

ప్రభుత్వమువారి ఫిరంగులను, తుంటుల దౌర్జన్యమును గాంచి భయమునది నాయకులు, 144-వ సెక్షను క్రింద జారీచేసె బి డి సి నిర్బంధ ఆ జ్ఞా ను ల్లం ఘిం ప లేదని చాలమంది అనుమానపడవచ్చును. కాని ఆ బ్రిటి యనుమాన ము కేవలము నిరాధారమైనది. చెన్ననగరము లట్లనుమానపడ రని నానమ్మకము. కాసనోల్లంఘన మొనర్చుటకు దేశమునందు కాంతి, వికాసములందవలెను. మూడవ తేదిన జరిగిన అల్లరులను, ప్రజలలో విభేదముల గలిగించుటకు కొంద రొనర్చుచున్న ప్ర యత్నములను, నాయకులు కాసనోల్లంఘనమొనర్చు పీలులేమం దులే నేను. నాయకులు కాసనోల్లంఘన మొనర్చినయెడల తిరిగి మూడవ తేదీ నాటకమే మరింత విపరీతముగ జరుగవచ్చును. ప్రభుత్వమువారి తుపాకి, ఫిరంగులందఱు చాలమంది నిరపరాధు లగు పౌరులు ఎరగావలసినవచ్చును. ఇట్టి ఉపద్రవమును నివారించు టకుగాను అపకీర్తికైన, సంగీకరించి కాసనోల్లంఘనమొనర్చు క, పారతాళమును మానివేయుట కానతిచ్చిరి. ఈ విధమునకు నైపుతకమిషను సభ్యులందరూ సరిసమానముగ బాధ్యులే. ఒకరిని నిందించుటకుగాని మరియొకరిని దూషించుటకుగాని పీలులేదు. వారుచేసినది తప్పు గానవచ్చును. కాని చెన్న ప్రసాద యుద్ధములదెబ్బల కిష్టములేక పారతాళమును మానిరి గాని పి రి కి ల న ము చే గా రు. బ్రిటిష్ ప్రభుత్వ విధాన ము భే ద దం డ నో పా య ము లం దు జూడి యగుచున్నది నిమ్మజాతులనుపేద ప్రతిష్ట లేని సంఘములకు లేవదీయుట బ్రిటిష్ రాజ్య నీతికి నిదర్శనము. ని ప్రాజ్యకాసన సభయందు జయకర లాలలజపతి రాయి

శక్తిని కూర్చుకొనుము

శరీరమునకు తగుమైన ఆహారమును చేపూర్చిన, ఎట్టి ఆటలయందును ఆలస్యం నొందదు.

మరుకైన ఆటగాండ్రు క్రాకరు ఓట్సు ఎక్కువ శక్తిని కేకూర్చుకొని కను గొనిరి. బలహియులకు ఎక్కువ ఉత్సాహము గలిగించును. పక్కతి సంబంధముయిన ధాన్యములయందును పదార్థము లన్నియు ఇందున్నవి. కండరముల వృద్ధి కీసి, శక్తిని చేకూర్చును. రుచికరముగానుండును. నలమగా జీర్ణమును

Quaker Oats

చేతులతో తాకబడదు.

శ్రీ లక్ష్మీజ్యాయలరీ కంపెని, బెజవాడ ఆంధ్రుల లక్ష్మీగృహము.

కల్పికాదు. మోసములేదు.

మాప్రదర్శనశాలలో క్రొత్తరకముగాజులు, మెడగొలుసులు, రత్నములు, పచ్చలు, కెంపులు పొదిగిననగలు, ఉంగరములు, కాళ్లగొలుసులు, బంగారు, వెండిగొలుసులు, మరచెంబులు, పల్లెరములు, కాఫీసెట్లు ఎల్లప్పుడు సిద్ధముగా నుండును.

నవరసుబంగారునకు. ఛాది వెండికి, క్రొత్తమాదిరీలకు, చక్కని పనితనమునకు గ్యారంటీ.

నచ్చనివస్తువులను తిరిగి తీసికొందుము. సంపూర్ణ తృప్తినిచ్చుటయే మాయుద్దేశ్యము.

4387

ప్రావైటరు:-ఎచ్చేని లక్ష్మీనారాయణచౌదరి.

గార్ల తీర్మానమును ప్రభుత్వమువారే ప్రతిఘటించిరి. కోటి రూప్యము లిచ్చి నిమ్మజాతుల సుధరించుటకు వెనుకంజ వేయుచున్న యధికార వర్గముభేద తంత్రమున ప్రకటించుటయందు మంచి ప్రజ్ఞను జూపుచున్నది. మరవాన ప్రభువది ప్రభుత్వము నాశ్రయించుచు, మన మందరమును ప్రభుత్వస్పృహ యును బానిసలమే. అందరూను బానిసలుగను నుండుట కన్నను కొందరైనను స్వాతంత్ర్యమును బడయుటకు శ్రేసు ప్కరము అన్నిజాతులవారూను వారి విభేదములను మరచి దేశ స్వాతంత్ర్యమున కై పాటు పడుట ధర్మము ప్రజలు స్వయంశక్తిని ప్రకటించినవెంటనే బిభర్షిసాటకము ప్రారంభ మగుచుండును. తుపాకులు రక్షకభటులు పైనికులు ప్రత్యక్షముననుండును. 144 మొదలగు నిర్బంధ కాసములు ప్రయోగింపబడును. ప్రజలు నిస్సహాయులై ప్రభుత్వవిధానము నిరభ్యంతరముగ సాగుచుండును. చెన్న ప్రసాదయ్యకుల మాయా లునాటకమునే ఆడించినది. నిరంకుశాధికారమును ప్రతిఘ డించుటకు ప్రజలు శక్తిమంతులుగావలయును.

గాంధీమహాత్ముడు మనలను కార్యకర్తలను కేయలుకు కేయలున్న ప్రయత్నములు మనకు మనకర్తవ్యమును బోధించుచున్నది. గాంధీమహాత్ముడు యింగుళియోపరికయందు దేవు గారిని దండించిన సందర్భమునందు వ్రాసినవాక్యములు అధికారవర్గ మవలంబించుచున్న దండనమార్గమునకు లక్ష్యముగ నున్నది. జాతిద్వేషమును పురికొల్పిన నేరాలోపణముచేసి దేవు గారికిని వారిమిత్రులకును రెండుపంపెత్తనములు కలిపిత్తును విధించుట ఘోరముగనున్నది. గాంధీమహాత్ముడు ప్రభుత్వము పట్లను విముఖత్వమును గలుగజేయుటకును ధ్వంసముచేయుట

కును నేను పూర్ణాహుతిని గావలయునని కోరుచున్నాను" అని వ్రాసినభావము భారతస్వాదయము నావరించిన యాగ్రహము నకు నిదర్శనముగ నున్నది. కాంతిమూర్తియైన గాంధీమహాత్ముని కిట్టి యాగ్రహము గలుగునపుడు పాపాన్యులకుట చేప్పవలసిన యపసరములేదు. చెన్న ప్రసాదయ్యకుల ప్రభుత్వము ప్రయోగించిన 144 కాసన ప్రయోగమును నీదుస్థితి నె తెలుపుచున్నది. మన స్వాతంత్ర్యప్రయత్నముల కాలంకములను గలిగించెడి భారతీయులను మనసోదరులైయున్నాడు. వారలకు జ్ఞానోదయము గలుగుటకు మనము ప్రయత్నింపవలయును. భారతీయులందరకు స్వరాజ్యపైకలనుగను కేయుటకు ఖడ్గము ముఖ్యమైన సాధారణముగ నున్నది. ఖడ్గధారణము త్రత్యక్షముగను స్వరాజ్యపైకల బలమును విశేషముచేయుచున్నది. స్వరాజ్యసంరంభమునం దాత్మబలమును దౌర్జన్యరాహిత్యమును ఖడ్గధారణము గలుగజేయుచున్నది.

బ్రిటిష్ ప్రభుత్వముల బహిష్కరింపుడు

అధ్యక్షులొకను ప్రసంగించుచు, దేశములో ప్రతివారు ను, తాముదేశోత్పత్తులగు పైనికులమని భావించుకొని, దేశము క్రి సాధనమును కార్యమొక్కటియైనను చేయవలెనని ఉద్బోధించిరి. అప్పుడే దేశముక్రి సాధ్యమును. దేశముకొరకు పనిచేయుటకు ఎవరికివారు సిద్ధముగ నుండవలెను. మన మొంతవరకట్టిసాహస దైర్యముల నలవరచుకొనమో, కాంతి సయినికులము కామో అంత వరకును దేశమున కాళలేదు. ఇప్పుడు సంభవించినసంఘటనములే, ముందునుండు ఎన్నియోజనగను. అందుకు ప్రతివారూను సిద్ధముగనుండవలెను. ప్రతివారూను తానొక దేశసయినికుడనని భావించి, కడ్డకుధారణ దీక్షలు, విదేశీవస్తు బహిష్కరణమున

కును, అందుముఖ్యముగా బ్రిటిషు వస్త్ర బహిష్కారమునకును పూనుకొనవలెను. ఫలశూన్యములగు వేలకొలది ఉపన్యాసముల కంటెను, ఒక్క బ్రిటిషు వస్త్రబహిష్కారము, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమును చాలచేరువకు దేగలదు. బ్రిటిషువస్త్రముల బహిష్కారము, మన ఉపన్యాసములకంటెను పథకం తెను, బలమైన ప్రయోగము. సుబాష్ చంద్రబోసుగారి, శాయకత్తుమక్రీంకరం దేశీయులు బ్రిటిషువస్త్ర బహిష్కారజోష్యమునకును తీవ్రముగ పాగించుచున్నాడు. చెన్నరాష్ట్రమునా రీతి మునున దిమాత్రమును వెనుకబడరాదు. సంవిభజనమున వర్ణవేయించిన బ్రిటిషు వస్తు బహిష్కారము వైద్యుల మునున గుర్తు గలదు. ప్రపంచముల వ్యాపారాగాక క్రియాపూర్వకముగ, స్వరాజ్యము నకు ప్రయత్నింపవలెను అని ఉపన్యాసములు నడిపిరి.

అధ్యక్షులు ముగించుచు, పత్రికానిశేఖరుల సంఘము గారు, రాయలు కవిమను సభ్యులగు బస్వోపాధికారికి విందోషు ప్రయత్నమును విరమించుకొని రని చెలికొనుటకు చాల పం తరించుచున్నాననియు, శ్యామలవాడులు కూడ, ఈ మార్గమునే ఆవలంబించి, నైపును సభ్యులకు విందోషు ప్రయత్నముల విర మించుకొనవలెననియు, వరదరాజులు నాయుడుగారును సాంబ మూర్తి గారును జేయునటు చెప్పుటకు వెనుదిరుగని యును వారిర్థమును నందరును నామోదింపవలయు ననియును ఆల్లరులకు బాధ్యులు కాంగ్రెసువారు గాకపోయినను సామాన్యప్రజాతేనుమునకై హతాశము కాపనోల్లంఘనము విరమింపబడినను నిరుత్సాహపరజనదరియును హెచ్చరించిరి.

కొల్లంపై గారు

నైపును బహిష్కార సంఘ కార్యదర్శియగు కొల్లంపై గారు పిమ్మట మాటలాడుచు, మొట్టమొదట, నైపును బహిష్కార సంఘ సభ్యులందఱును, ఒక్కరుదప్ప ఏ విధముగ ఉత్తరపునల్లంఘించుటకు నిశ్చయించుకొనినదియో, పిమ్మట ఒక్కొక్కరుగా వారందఱును వెనుకకు బారిపోయినదియును వివరించి, బహిష్కార సంఘ నాయకులు తమ విధులను సరిగ నిర్వహింపజాలకపోయినది నుడిపిరి.

బి. కందసామిచెట్టిగారు

పిమ్మట మాటలాడుచు, నగరముక అధికారులు, ఆయుధ నైసికబల ప్రదర్శనముల గావించి, ప్రజలను భయ పెట్టుటకు గావించుచున్న ప్రయత్నముల ఖండించిరి.

వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు

పిమ్మట వి. ఎల్. శాస్త్రిగారు ప్రసంగించుచు, దేశమును దుగాని, బహిష్కార సంఘమునందుగాని, కాపనోల్లంఘన మొనర్చు ఉత్సాహములేదని సత్యమూర్తిగారు నుడిపి: వాక్యమును ఖండించుచు, ప్రజలునుచును, బహిష్కార సంఘ సభ్యులలో చాలుందితోనగూడ అట్టి ముత్సాహము గలదని నుడిపిరి. బహిష్కారసంఘమువారు హతాశమున రద్దు చేసి కొనిన తరువాతకూడ అధికారులు నగరమునంతటను పోలీసు లను నైసికలను త్రిప్పుచుండుట మాడగా, ఆల్లరులక కారణము హర్షాలుగాని, హర్షాలు శాయకులుగాని గావని వారికిగూడ చెలియునని స్పష్టపడుచున్నదనిరి. బ్రిటిషువస్త్రములను బహిష్కరింపవలసినదని శాస్త్రిగారు నుడిపిరి.

ప్రకాశం పంతులుగారు

హతాశులు జరుపకపోయినను కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు ఉత్తరపు చేసెదరని తనకు చెలిసియున్న నో తాను ఢిల్లీనండి బయలుదేరుచుండెడివాడని గాని ప్రకాశం పంతులుగారు నడుపుచు, ప్రభుత్వమువారి కష్టపు టు త్తరపును ఉల్లంఘించుటకు సందులును తీవ్రముగ గూర్చి. నాయకులు సమయమునకు తగినటుల విధింపజాలకపోవుటచే నగరమున దంతిను నిర్భీష్టప్రకారము వ్యాపించియున్నదనిరి. ప్రభుత్వమువారి నిషేధపుటు త్తరపు చేగాక, కాంగ్రెసు కార్య నిర్వాహక సంఘమువారి ఉత్తరపునగూడ ఉల్లంఘించి మేజిస్ట్రేటు ఉత్తరపును తిరస్కరించవలెనని తనకు దోమచున్న దనియు, అయినను కాంగ్రెసు గ్రమశిక్షణముకొరకు తా విప్రు డు వెనుకకు తగవలసివచ్చినదని నుడిపిరి. ప్రభుత్వమువారికంటె నగూడ, కాంగ్రెసు సంఘమువారే తమ నోళ్లను ఆనుల్లంఘన యముగ నిర్వహించినది ప్రకాశంపంతులుగారు నుడిపిరి.

హతాశులు జరుపకపోయినను కాంగ్రెసు నలంబిల్లు నల్ల నదాలను ధరించి "నైపునోక్తా నల్ల నయ్యా" అను పతాక ములను ధరించి న్యూసియం దురేగింపు జరిపి రాయలు కవిమను నెల్లెట్టుల స్త్రీసమిలో దిగింపును నల్ల జెండాలతో వారియరు టకు పోయినయెడల ఆగ్రహమైననను ఆయనవారు కొంతవర చేసినవారమగుచు మని ఉపన్యాసమును నుడిపిరి. (సాంబమూర్తి గారు:—రేపు ఉరేగింపుగాని పథకంగాని మరెట్టి ఆర్థుల ములుగాని నడుపరాదని బహిష్కారసంఘమువారు తీర్మానిం చిరి.)

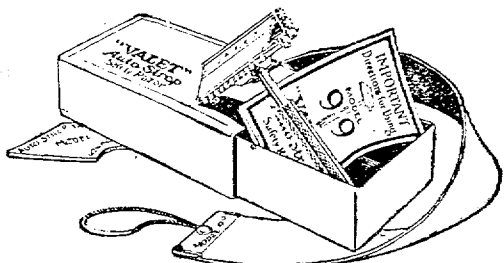

పడును పెట్టుటకు రెండు సెకండ్ల కాలమును, శుభ్రపరచుకొనుటకు పదిసెకండ్ల కాలము పట్టును. మితవ్యయమునకే, పరిశుభ్రముగాను సౌఖ్యదాయ

కముగాను తురకర్మజేసుకొనవగును.

"VALET" Auto Strop Safety Razor

వలననే. దుకాణాదారు లంకరివద్దను దొరుకును.

సెం 99 సెక్ట్ వేలెట్ రేజరు, స్లేడు, స్ట్రాప్ మొదలగు ముఖ్యపరికరముల నన్నింటిని గలిగియుండును.

రు. 2-12-0

4093-3

ఇండియాలో అసోసియేటెడ్ హోటల్సు

ది మాడరన్ హిందూ హోటల్

మైసూరు బ్యాంకురోడ్డు, బెంగళూరు సిటీ.

సిటీ రైల్వేస్టేషన్ నుండి 2 ఫర్లాంగుల దూరము

వ్యాపారమునకు, కాలక్షేపములకు నమీవ భాగములలో నున్నది.

విశ్రాంతి తీరికొనుటకు, సుఖముగా కాలము గడుపుటకు, ఉల్లాసముకొనుటకు వచ్చిన వ్యక్తు లకుగాని, కుటుంబీకులకుగాని సౌఖ్యముగా నుండుట కనుకూలమైన ఏర్పాట్లు గావింపబడును.

తంతి విలాసము

మాడరన్

బెంగళూరు

ది మాడరన్ హిందూ హోటల్

53, జనరల్ పీటర్సురోడ్డు, మహాంటురోడ్డు, మదరాసు.

ఇండియాలోకెల్ల హిందువులకు తగిన సౌకర్యముల నొనర్చగలిగిన దిదియే. మద్రాసులో నవనాగరికమునకు సరియైన ప్రాంతమందు, ట్రామ్లైన ప్రక్కన, బస్సులు పోవుదారిలోను మద్రాసు క్లబ్ న కెదురుగ ఏర్పాటు గావింపబడెను.

ధారాశమైన గాలివచ్చు ప్రదేశము, కొత్తసామానులచే నమర్చబడియున్నది.

తనిగాగాని లేక కుటుంబముతో నహా వచ్చినను తగు వసతులు ఏర్పాటు చేయబడును స్నానవాటికలు ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటు చేయబడును.

టెలిఫోను

టెలిగ్రాఫ్

పోస్టు బాక్సు

3325

మాడరన్ హోటల్

381

నిత్యానందంగారు, ఎన్. ఎస్. వరదాచారిగారు పిమ్మట మాటలాడిరి.

మొదట సాంబమూర్తిగారు పిమ్మట మాటలాడుచు కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమున మెంత ప్రతిఘటముగ చున్నను కాంతికి నైసికలకర్మ మునువిధమున వానిని తిరస్కరిం చుట పరమధర్మమని నుడిపిరి. మేజిస్ట్రేటుగావించిన నిషేధపు టుల్లరువు నల్లంఘించుట అతికర్తవ్యమని నోచినయెడల మార్చి 7 తేదీలోగా మరి యెడినముననైనను ఉల్లంఘింపవచ్చు ననిరి.

టి. వరదరాజులు నాయుడుగారు మాటలాడుచు, కాంగ్రెసుసంఘమునాయుడు బహిష్కారసంఘమువారు ఉత్తర ప్రాంతముల గావించుటకు జరిగినవ్యవహారములను వివరించి ఆ యువాడు ఎట్టి ఆర్థులములు పెట్టుకొనక, కాంగ్రెసుతీర్మానమును ఆచరణలో పెట్టులనెనదని హెచ్చరించిరి.

ఉంతటిలో సభ ముగిసెను.

ఆరోగ్యవారప్రదర్శనమును విప్వర సంస్కృతిలో విహ రుపాడు గ్రామములలో జరుపబడినది.

ప్రభవ సంవత్సర ఫాల్గుణమాస శుద్ధ సప్తమి (౨౭-౨-౧౯౨౮) స్థామవారము

వే స గ

[ఋతుసంహారమునందలి రసవంతములగు

నాకకొన్ని శ్లోకములకుఁ దెలుఁగు]

[భీమవరపు సత్యనారాయణరావు, నెల్లూరు]

చ. తటియఁగ నిప్పుడిప్పుడు నిదాఘము నెచ్చెలిరో
మహాగ్రతఁ మెఱసె విభావసుండు; రజనీ
కరుఁడున్ స్పృహణీయమూర్తియై వఱలె; నదా
వగాహనము వాఁప్రచయంబుల నింపుగొల్పె;
బెంపఱెఁ గుసుమాంబకోద్ధతి; దినాంతము
లయ్యెఁ గడు సృనోజ్ఞముల్.

మ. సరసీజారి షరిక్షతాసిత తమస్కాండంబులై
నట్టిరే లురుచ్చితావహ తోయయంత్రరమ
ణీయోద్యాన ధారాగృహాత్మకముల్ చంద్ర
మణి ప్రకల్పితపరిష్కారాదులున్ గంధసార
రసాలేపములున్ జనంబులకు ఘర్మంబుడు
సేవ్యంబగున్.

ఉ. హరియు వాసితంబునగు హర్మ్యవిశాలతలంబు
స్వీయకాంతారమణీయ వక్త్రపవన ప్రవికంపిత
మద్యమున్ సుతంత్రీరవమున్ మనఃప్రభవ
దీపనకారణమున్ భజింతురెంతే రతి గ్రీష్మ
మందు సుదతీమణి, కామిజనుల్ త్రిరూమలన్.

మ. వ్యజనాళిక్ సహచందనద్రవమునన్ వర్తిల్లు
మందానిలవజముల్ మాక్తికహరిభూషిత
కుచద్వంద్వోపగూహంబులున్ విజనాలాసి
త వల్లకిచటుల తంత్రీగానముల్ జేనివంది
జనంబుల్ బలె నిద్రాతున్ సుమశరున్ మేల్కొల్పి
ల్పునిప్పట్టునన్.

మ. సితసాధప్రవిశాల వృష్ణములవాసిక్ యామిసీ
వేళలన్ శతప్రతాపములు నిద్దురం దవులఁగాఁ
జుండ్రంప తత్సందరా ప్రణమాస్యాజ్ఞులఁ
గాంచికాంచి కడుదూరం బుత్సక్కుండై నిశా
క్షతుల న్వల్పెలఁ బాటునెంతయును లజ్జాక్లాంత
చిత్తుండనన్.

మ. రవితేజంబున మూర్ధరత్నకిరణ వ్రాతంబు
దిగ్వాప్తిగాఁ బ్రవిలోలారుణ జ్యోతికాద్యయ
మునన్ వాతంబులంగ్రోలుచున్ స్వవిషాభీల
దవాగ్ని భాస్కరఖిరోన్మలేణి కాదగ్ధమై
యవురా! చంపదు భోగి దప్పిగొని యత్యాసన్న
వహ్నాభులన్.

కం. మిడియెండఁ గ్రాఁగి లేడులు

కడుదప్పిక నోరుపిడుచ కట్టికొనన్ న

ట్టడవి జలశంకఁ బఱచెన్

వడిఁగని భిన్నాంజనప్రభంబు నభంబున్.

శ్రీయుత చిలుకూరి నారాయణరావుగారు
పోతన జయంత్యుత్సవ సమయమునకుఁగాను రచిం
చిన గీతములు.

గీ॥ రామచంద్ర సాక్షాత్కార రమ్యహృదయ
జనిత భవ్యభావోత్పల్ల సరసవచన
గుంఫి తాశేషకవితా నిగూఢ భక్తి
ఛరవళా! పోతనా! నీకు వందనంబు.

పట్టదులు

కొందఱికిఁ తెనుఁగే గుణం బగుఁ
గొందఱికిఁ సంస్కృతము గుణమగుఁ
గొందఱికిఁ నుభయంబు గుణమగు
నందు మది నెంచి-

అందఱికిఁ నందంబు హృదయా
నందమును చందంబు వీనుల
మిందుగా గానంబు నేసిన
కవికి వందనము.

ఘలుకునది భాగవత మంచును
ఘలుకఁ జేసెడివాఁడు రాముఁడు
ఘలికినను భవహర మటంచును
ఘలికితివి సుకవీ!

ఘలుకు ఘలుకుల కలికితనమున
నొలికి నలజల వెలికి వెలుచు
నలులుగా కలిగినవి తలఁపుల
యొలపు వెల్లువలు.

ఒలపువెల్లులు వలపువెల్లులు
తలఁపుజల్లులు ఘలుకువల్లులు
పొలుపుఁ గొలుపుచుఁ దెలుఁగునెలఁదికిఁ
గులుకు లై వెలసెన్!

మెలపుతో నానందమయ మగు

మ॥ స్ఫుటముననాత్మమునైన యట్టికుసుమంపుం
జాయ రాసాడుచుం బటువాతూల విజృంభితం
బగుచు క్షీప్రస్ఫూర్తిమైసంతటం దటవృక్ష
ప్రతత్ప్రతానకములం దాఁగొంచు నయ్యారె!
యెచ్చొట వీక్షించినఁ దానమై దనము కాల్చుచు
గానన శ్రేణులన్.

తే॥ చందనవిల్లిస్తములు నవశ్యాయగౌర
హారశేఖరములు నౌనురోరుహములుఁ
దాసనీయక కాంచినితంబములను
నొనరుపపు వేనిహృదయంబు నుత్సుకముగ.

మ॥ కమలవాస్తజలంబు బాటలవసీ కమానిలా
భోగమున్ గమనియూంబు విగాహమున్ సుభగ
ముక్తాహార చంద్రాంశువున్ రమణీవిభ్రమ
భూషితంబునగు ఘర్మంబీకు సౌభాగదేశ
ములందున్ రహిసాగుఁగావుతఁ దమిస్తావేళలన్
నెచ్చెలి!

నొలపుతోఁ దియ్యందనం బగు
ఘలుకుతో నానాటినుండియు
నులుకు గలిగినది.

ఉలుకుతోనే కులుకు గలిగెను
కులుకుతోనే తలఁపు కడలెను
తలఁపుతోనే ఘలుకు వెడలెను
ఘలుకు వాటయ్యెన్-

ఉలుకుకులుకులు ఘలుకుతలఁపులు
మెలికలై యేకమై వెలయుచుఁ
దెలుఁగునాటిని వలపువెల్లుల
నోలలాడించెన్.

పొరలె కాటుకనీరు కంటను
దొరలె వెల్లిగఁ బాతీ చన్నుల
నొరలె హృదయము నాంధ్రభారతి
కరము భీతిలెన్-

వెఱపుఁ దీర్చితి బాస యిచ్చుచుఁ
బఱపితివి స్వాతంత్ర్యలక్షణ
మాంధ్రకపులకును.

మడక పట్టుచు దున్నుకొన్నను
అడవి గెలుసుల మెనవుచున్నను
కడుపు నిండు నటంచు భోగము
కడకుఁ బోకుండ-

పడుపుకూటికి నానఁ జెందుచు
వెడఁగుకూళ్ల కప్పగింపక
తడఁబడక మాతెలుఁగుకవితకు
జడుపు దీర్చితివి.

భక్తి యంటే యేమిటో అను
రక్తి యంటే యేమిటో ఆ
భక్తిరక్తుల మేళవించిన
శక్తి యేమిటియో,-

భక్తిలో సుఖ మున్నదో, మఱి
ముక్తిలో సుఖ మున్నదో ఆ
భక్తిముక్తుల తారతమ్యము
వ్యక్తపఱచితివి.

తెలుఁగుకన్నెగ రుక్మిణిని మా
తెలుఁగుభామగ సత్యభామను
తెలుఁగుగోపికలట్లు గోపిక
లను నృజించితివి-
తెలుఁగుసృష్టిని సంపరిపఁగ
తెలుఁగుహృదయము పల్లవపఁగ
తెలుఁగువృష్టుని వేణుగానము
నెలయఁజేసితివి.

గీ॥ నీచ కర్ణాటరాజన్యకీచకప్ర
దాస్యమా నోపదానదళక్రియా ప్ర
శాంతవాగ్గ్యవీ సుప్రసాద లబ్ధ
వాగ్వళా! పోతనా! నీకు వందనంబు.

ఉన్న తుని ప్రలాపము

మనరాజ్యము సముద్రతీరమున నీవతుమ లోక సాయం

ఈ గొడవ నా కందుల కని యిట్టి మహావిత్తప్రకృతి
కట్టించును, పరమేశ్వరుని నముద్రపుహారు నుతింఁ జేసికొని
గానమొనర్చుకొనుచు నుత్తరదిశాభిముఖుడై నై కొంతమారము
పోయితిని. అక్కడ వాడిచెక్కు తెప్పవై నొక్కఁడు కూర్చు
నుండి యున్నాఁడు. అతడు ఖాదీమస్త్రములను ధరించి యు
న్నాఁడు. తలవంచుకొని తనలోఁ దానేడియో స్మరించు కొను
చున్నాఁడు. ఎవడో దేశభక్తుఁడు, దేశభక్తుడని నిశ్చయించు
కొని యాతనియొద్ద కేగి నిలువఁబడితిని. నన్ను జూచి యాతఁ
డేలనియెను:—

అను భగవద్గీతా శ్లోకమున కిక్కడఁ బ్రస్తుతక దయ్యా. తె
లిసినదా “క. పశ్యేపన బ్రాహ్మణులకు, నుపేషన రుచులకెల్ల
నువిద్యుక్తైక్, గోపేషన” యన్నాడుగదా. ఇక్కడఁగవియునిద
తనమునకుఁ గోష్ఠునకు నవి నాభావనంబంధము; చెప్పినాడుగదా!
వింతుత్వము వచ్చినప్పును కొప్పెగిరి పోయినది. పోలేదా?
కాని స్త్రీత్వమున కేమిలోపము వచ్చినదయ్యా? నేను బ్రతిపాదిం
చినపూర్వవక్తము నీకు బోధమైనదా? తెలియాలిన యెఱుఁగుతో
నట్లు నిరర్థకమైనచూపు చూచెద నేమి? బ్లాక్ హెడ్! అదికాక
వింతువు మనకక్కఱలేదు. దానిని రనంతదూరముగానుంపుము.
పవిత్రమైనపస్త్రపునును మంటఁగూడదు. కావున నాచారకాండ
ననుసరించి దానిని విసర్జింతుము. వదలిదికదా! ఇకనావైపున
నాశ పెట్టుకొనవుకదా! సరే పుణ్యస్థ్రి నేరీసికో. ఉభయతార
కమైన పద్ధతిని మన మవలంబించుటకు సందేహమేలే! ఇప్పటి
పుణ్యస్థ్రిలకుమాత్ర మందఱుఁ గోష్ఠున్నదా? ఉంగరాల
గిరజా లుంచుకొన్నంతమాత్రముచేత నువిదతన ముదాయించి

పదిపదునాల్గు సంవత్సరములకిందట దేశములో నింత
యశాంతి యున్నదా? ఇన్ని మతకక్ష లున్నవా? ఇన్ని కాభా
వైషమ్యము లున్నవా? ఇన్ని తిట్టులాట లున్నవా? ఇన్ని
కొట్టులాట లున్నవా? ఇంతరక్తపాత మున్నదా? ఇంతమహాగోద
న మున్నదా? మీ తెలివిమాలిన యువన్యాసములే దేశము నింత
భీష్టపరిచినవి. ఇంతకుముందు బ్రాహ్మణులు న బ్రాహ్మణులు
శైవ్యులకిమెలసి యుండెడివారు. ఆహ్మ, హాహ, బాహ యను
వరుసలతో నొకరి నొకరు పిలుచుకొనుచు నొక్కరు మర
ములోనివారితె నుండెడివారు కారా? బీహ, స్త్రీ, శత్ర
వదీబా, అహ్మయను వరుసలతో నొకరినొకరు పిలుచుకొనుచు
నీరక్షీకన్యాదుముగా నుండెడివారుకారా? ఇప్పుడు గజకచ్చప
న్యాదుముగా నున్నారా లేవా? పాదములతో నెన్నండె
మన కరమతీకయుండెవా? వారు మన ముగిళ్లలోనికి, పెరళ్ల
లోని కెంత స్వేచ్ఛగా వచ్చుచు బోవుచుండెడివారు? వారు
మనయెడల నెంతదయతో, నెంతవిశ్వాసముతోఁ బ్రవర్తించు
చుండెడివారు? దొంగలవలన మనయాస్తి కపాడుచు, ననువు
కపాడుము సంభవించుచు నప్పుడు మనల
గంటికి తెప్పలవలెఁ గాపాడినవారు వారేకారా? ఏనో జాతి
సంబంధము లైన పూర్వపు కట్టుపాటుల ననుసరించి తినువులు
దేలుగ నుండెనుగాని వారికి మనకు మనస్సులకుం దెంత యొక్క
యుండెడిదో మీ రెఱుంగరా? వా రెఱుంగరా? భారతదేశకక్షక
దేవత రెఱుంగరా? వారికి మనకు నిష్ఠుడు మూషకమార్జార
వైషమ్య మెందులకుఁ గలిగెను? మీ బుద్ధిహీనోపన్యాసముల
మూలమునఁ గలిగినది. వారి యస్పృశ్యత తత్క్షణము మానుప
పలయుననియు, వారిని దేవాలయములలోనికి వెంటనే రానియ
నిలయు ననియు, వారితోఁ బంక్తిభోజనము బుత్తరక్షణముననే
కానీయవలసిన దనియు మీరు లాడ లాడ యుపన్యాసము
లిచ్చినంత మాత్రమున మీరు ద్వంద్వాతీతులైన మహావేదాంతు
లొక్కసారి యైహికులవారని వా రనుకొనిరా? మీయుపన్యా
సములొక జేవ యున్నదో, చెత్తయున్నదో వారెఱుంగరా? ఆక
స్మికముగ మీ కవతరించిన ప్రేమలలో గుల్ల యున్నదో, గట్టి
యున్నదో వారు కనిపట్టలేరనియే యనుకొనుచున్నారా?
మీరు సమయానుసారపరమోనిభవాభిరాములైన నటశిఖా
నటులని వారు గుర్తెఱుంగలేనంత మూఢులారా? మీ నవ్వులు
కొంగనవ్వులని, మీ ప్రేమలు సవతిత్వప్రేమ లని, మీ యే
త్తులు మొసలియేత్తు లని, మీరు స్వలాభోద్దేశముచేతనే యీ
సమహాయనాటక మాడుచున్నారని తెలిసికొన లేనంత బుద్ధి
హీనులారా? వారట్టిబుద్ధిహీనులని మీరు నిశ్చయపఱచుకొన్నట్లు
వారు తెలిసికొని మీయందు మఱింత యాగ్రహగ్రస్తు లయి
చున్నారన్న సంగతి యెఱుంగరా? స్వరాజ్యవాంఛాసమన్వి

కు లైన మీరు బాత్తెక్కుముకొలుకు వారి నిప్పుడు కూడగట్టు కొనుచున్నాడు. స్వరాజ్యము వచ్చుట యెన్నటికైన నిధిండు నడల గేదెకు గేదెయే, మాడకు మాడయే. అప్పుడు తల్లిపిల్ల సంబంధము తెగవలసినదే యని వారికి దోషక పోవునా? వారిమాట యెందులకు? మీతలపై రామాయణము తెట్టి వి మ్మకునున్నాను. మీకుఁ గంచనలపై స్వరాభిచింతాశాస్త్ర మైన యవ్యాజ్యప్రేమ మున్నదా? చెట్టిమొగము వైచికిని యూరకందు రెండువలన? మీలో నందఱి కట్టిప్రేమ ముండ నక్కఱలేదు. ఒక్కనికైన నున్నదా? వట్టిమాట లేదు. దేశభక్తు లని బిడదును నెత్తిఁగట్టుకొనఁ గలవుగాని బుద్ధులను ప్రేమ ము హృదయమునఁ బెట్టుకొనఁగలవా? నీవు రామానుజుడవైన పుడు నీ కట్టినిర్వాణప్రేమము కలుగును. ఇంక చూటలాడక! ఒక్కనిమీద మైన శాలస్య మొనర్చక, కలుపు లాగివేసినట్లు, బి డదు లాడఁడికికొనుడు.

హిందూమతానుభవము సఖ్యమును మియాపశ్చాత్తములే ప్రధానముగఁ బాడుచేసినవి. మహమ్మదీయులకు ముఖ్యమత విషయకములైన భేదాభిప్రాయము లున్నను సామాన్యప్రాశం చికవ్యవహారములందలఁ గావలసినంతసఖ్యము చిరకాలమునండి యుండి యుండెను. మహమ్మదీయులకన్న యిచ్చిన యాశా ములను, రాజ్యములను సమభవింపవారిప్పటివల కెందున్నా రో యెఱుంగరా? వారి రాజకీయవ్యవహారములందు ముసవా రంత తోడుపడియుండిరో యెఱుంగరా? వారియాలమున కళ లెంత యభివృద్ధి నొందెనో తెలియలేకందురా? వారికి మనకు నిచ్చివుచ్చుకొను బాంధవ్యముకూడఁ బూర్వమున నుండలేదా? ఏది యెఱుఁగన్నను బ్రత్యక్షవైమమ్యలేలేమైన లేకుండఁ బరునా లుగుసంతకములకొండటివలకు సరళముగ, సౌమ్యముగ, కల తుణముగ జరిగియుండలేదా? అప్రయత్నముగ బాగుగనన్న స్థితిని బ్రయత్నమునఁ బాడుచేసితిరే? మీ రుపన్యాసము లీయి కుండునెడల నిట్టియిక్కట్లు తలసిందియుండునా? ఏకీభావమున నుండినప్పు డుపన్యాసము లెందులకు? మియాపశ్చాత్తములే సరి దేహమునకు, విశ్వాసరాహిత్యమునకు, ననమ్మలలోని మాయకు నిద్రవనులై యుండలేదా? కిక్కురుగునకుండ మూరకుండిన యెడల యథాపూర్వకముగ దినములు దొరిలిపోయి యుండునే? జాతికి మరింతయొక్కమును సంకల్పించుకొని మియాపశ్చాత్త ములములనునఁ బ్రయత్నించినతరువాతనే జాతి కింతభిన్నత కలిగినది; జాతిలో నిన్నివైమమ్యము లేర్పడినది; ఇన్నికల్లాల ములు కలిగినవి. జాతిలో నైకమభిమానముచేత, నావరణము చేత, నన్యోన్యసానుభూతిచేత, సమరాగపూర్వకములైన యాచ రణములచేతఁ గలుగుచుగాని గొంతుచింపుకొనినందువలన, బు ద్ధునిందువలన, గంతులవైచినుండువలనఁ గలుగునా? దేశభక్తు లారా! జాతి సర్వాగతముగఁ జచ్చునంతటి మాపవకు దానిని చెప్పినారు. ఇప్పుడైన మియాపశ్చాత్తములకు శాంతిఁ జెప్పె దరా? ఇంక చూటలాడమని శేషభ మొనర్చుకొనరా? మీరికఁ బెదవులు గడల్పకుండునెడల మనస్సులలోఁ గలిగిన నలుకులు, తమంత తా ముడుకొనుచు చిత్తమునఁగలిగిన పుండ్లు తమంత తాము మానును. సన్నిపాతలోనికి నిద్రనట్టిసతతదేహము స్వప్నమొట్టు దేశము సామ్యస్థి రసంతికాంతిపడి, తనంత తానే సుఖినిటికి రాగలదు. మును చేయునలసినపరి యేమి? మనము చేయుచున్న పని యేమి? 'సర్వజనాస్సుఖినోభవంతు, గాఢాన్ని మాస్తా స్సుఖినో భవంతి' సర్వదా సర్వేశ్వరుని ప్రార్థింపవలసిన వారము కామా? ఇంతవిశాలహృదయమైనప్రార్థన ప్రపంచమున నెచ్చటనైన నున్నదా? మీరట్లు దైవభ్యాన మొనర్చుకొనుచు చూటలాడకుండ నందురా? ఒక్కటేమాట-రాబ్బు పుష్కరితస్స నోటిమాట భారతదేశమున నీదినముననుండి విలంబింపఁబడు. అట్లు మీ రాచరింపఁగలరా? అయ్యయ్యా! ఆచరింపరా! ఆచరిం పరా? దేశకర్మ మింకనింతే? జాతికర్మ మింకనింతే? ఇంతే!"

అని యాయనప్రతిఁడెప్పుడు లేచినాడు. 'అయ్యా' కురుచుండు'మని నేనంటిని, 'నా కు నీ బ లా త్కార మా' Rascal, డొక్క చీత్తెదను. బాగ్రత్తయని యాతడు నాచే యి విదబ్బుకొని పారిపోయినాడు.

ఓం శాంతి, శాంతి, శాంతి.

హిందీ తెలుగు-

తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొనుట నిలయిన సులభశైలిని వ్రాయబడినది.

బాలశిక్ష	0-6-0
మొదటి వాచకము	0-6-0
హిందీ పాఠశాల డిక్షనరీ	1-0-0

విలాసము:-ఆంధ్రగ్రంథమాల, 7, కంబుకెట్టిపిథి, మద్రాస్.

ఉద్బటారాధ్యచరిత్ర ప్రస్తావనకు బదులు

[వే. ప్రభాకరశాస్త్రిగారు]

ప్రథమ భాద్రపద బలి ౯ సోమవారమునాడు 'ఓంకు టూరు నరకంహృత్యగారు' అనువాద "ఉద్బటారాధ్యచరిత్ర ప్రస్తావన" అని ఏ వేదో వ్రాసిరి. అందేదో నన్ను గూర్చి కలదు. ఇట్టి వ్రాతల కన్నింటికి బహుశ్రద్ధాయులు తీరిక లేవిచే తను, దానికి నేనే ప్రాయశుసిన బహుశ్రద్ధయు లేమిచేతను చదు వుకొనియు నవ్వుకొని ఉండుంటిని. దానిమీద మగల నా 'నరకంహృత్యగారు' వారు ప్రకటించిన విషయమును పోయిలో నాకుఁ బంప సహజము వ్రాసిరి. దీనికిని బదులువ్రాయుటకు లే ఉచితమని యూహించుకొనితిని. కాని ఇప్పుడు వారి బాటుతీరు చూడఁగా మగల గీతోపాద గ్రంథము సాగించుకట్టు కన్నట్లుమన్నది. విధిలేక ముగ్ధచిత్తుగా వారి వ్యాపమునకు బదులు వ్రాయుచున్నాను ముందు వారి యాతేషము నుదాహ రించి సమాధానము వ్రాయుచును.

1. 'శ్రీమదుద్బటారాధ్య చరిత్ర విషయమై శాంతకాల ము నుండి పండితు లనేకులయందే భిన్నాభిప్రాయము లుండి వాగ్వివాదములకు కారణమైనవి.'

ఇట్టి వివాద మున్నట్లు వీరచారిత్రులన నిప్పుడు తెలిసి కొనుచున్నానుగాని ఎవరెవ రెక్కడెక్కడ వివరించుచున్నా రో నే నెఱుంగను.

2. 'వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు శృంగార శ్రీనాథ ము రచించెడి తలఁపుతో కాసనపరిశోధనకు బయలుదేరినపుడు తెనాలి తాలూకా పినపాడు గ్రామమున లభించిన కాసనములను, సరస్వతి పత్రికాధిపతులు ప్రచురించిన ఉద్బటారాధ్యచరిత్ర ము చూచిన తరువాతఁ జరిగినవిషయములను మూడగా వి శేషపండితులగు గిరి గావలసినవారయి శాస్త్రిగారు ఇం దువిషయము విశేషపరిశ్రమ చేసినవారయ్య ఏమియు నిర్ణ యించకయే ఏవియోకొన్ని నిస్సారవాక్యములచే గోడమీద పిల్లిచాటముగా తప్పించుకొనిరి. కారణము దురూహ్యము.'

నేను శృంగార శ్రీనాథచరిత్రతో నానికై కా సనపరిశోధనముగ బయలుదేరి తెనాలి తాలూకాను పోతేను. శృం గార శ్రీ నాథ ము తొలి ప లు కు మా డఁ చుచు. పినపాటి కాసనములను, ఉద్బటారాధ్య చరిత్రములను చెరిసికొనఁగలిగిన విషయములను చెరిసికొంటిని. వ్రాయఁ గల్గిన విషయముల వానిఁగూర్చి వ్రాయఁ బ్ర సక్తిం చినచోట్ల వ్రాసితిని. ఉద్బటారాధ్య చరిత్రనిగూర్చి వాక్యము సందేహవిషయము లేదు. దానినివృత్తివిషయమును లేదు. ఈతగతేమా ఎఱుంగను గాన దానిఁగూర్చి విశేషపరిశ్రమ చే యనులేదు. ససారమో అసారమో నాకుఁ జేతనయినది వ్రాసి డిని. అసీతిక భారతిలోఁగూడఁ బ్రకటితమయ్యెను. సహృద యులు ప్రమాదము. ఆకర్షణల పక్షములలో నున్నవారికి నా వ్రాసిన వీరిక ఉపకరించి యుండవలసి యున్నను. ప్రయత్న ముతో తప్పించుకొనినవారికి నేను ఏమీ ఎఱిగించి కష్టపున్ని టకున్నాఁ దాని వ్రాయలేదు. దీనికి కారణములు నెవవలు, అనుమానములు లేమిలు సహృ దులక్షణము గాదు. కారణము దురూహ్య ముటకుఁ గారణము లేదు.

పయిత్యగారు ఆవివాదములను వివరించువారు వారి సందేహముల బహుశ్రద్ధ వ్రాయవలసినవి 5 ప్రశ్నముల నొసం గిరి. వాని కెవరును బదులువ్రాయరయ్యర! నేను వ్రాయవలసి నదిగా వారు గోరుచున్నారు. వారి ప్రశ్నములను జూపి నాయసారవాక్యముతో బహుశ్రద్ధ వ్రాయు చున్నాను.

1. 'ఉద్బటారాధ్య చరిత్రమున ప్రస్తావించిన పల్లకపుర ము ఇచ్చ డెడల నున్నది? దానిచేతమి?'

ఉద్బటారాధ్య చరిత్రమున నాపురము ఘూర్జరదేశమున నున్నట్లు గలదు. బడవపురాణమునఁగూడఁగలదు. కొంచెము శ్రమచేసి బొంబై ప్రెస్ డెన్సిలో గుజరాతుదేశపు జిల్లాల విశేష లిస్టులను గొనుకొని వెదకుకొన్నచో నాయూరిప్పుడు నుండు నేని చెలియవచ్చును. నిరర్థకముగా దీనికి వెదకుటకు నేను నాల మును వ్యయింపఁజాలను.

2. 'ఉద్బటుడు శివాజు నొంది పల్లకపురము వెళ్లియుం డిన తరువాత నెన్ని యవపురుషాంతరమునాడు ముడిగొండగ్రా మము చేరెన? వానిచరిత్ర మెచ్చట నున్నది?'

ఉద్బటునిఁగూర్చి, ఆతనికాలమునుగూర్చి నేను ఉద్బ టారాధ్య చరిత్ర పీఠిక లో పరిగా చర్చించితిని; చూ డఁ గో ర ద ను. అది నిస్సారమున వర సిం హాశర్మగారు త్రొసివుచ్చిరి. తక్కినపాతకులకై దానినే విన్న

విందుకొందును. ఉద్బటుడు కాశ్మీరమున జయాపీఠునిసభలో విద్యాపతిగా నుండెనని రాజతరంగిణిలోఁ గలదు. జయాపీఠుఁ డు క్రీ. 850 లో నుండెను. ఉద్బటుడు ముంజభోజానికి కైవ దీక్షనోపగిన గురువని ఉద్బటారాధ్యచరిత్రలోఁ గలదు. ముం జభోజాడు క్రీ. 1050 వఱకు నున్నవాడు. అతఁడు ఉద్బటుని గ్రంథములలోనుండి తనగ్రంథములలోఁ బెక్కుశ్లోకముల నుదా హరించుకొన్నాడు. ఉద్బటుడు భోజానిసభలోనివాఁ డని చరిత్రకర్తాశ్చకు లంగీకరింపకు. భోజానికంటె నాతఁడు తప్పక ప్రాచీనుడు. భోజానికంటెఁ బ్రాచీను లాతని పురించిరి. ఉ ద్బటారాధ్యచరిత్రకర్తను తెనాలిరామలింగకవి పొట్టురికి సోమనాథుని గ్రంథములనుండి కైకొనెను. అందు ఉద్బటుడు భోజానిగురువని కలదుగాని, ముంజభోజాని గురువనిలేదు. ముం జభోజాడని రామలింగకవి చేర్చెనుగాన యది ప్రామాణికము గాకపోవచ్చును. భోజులు పలువురున్నారగాన, ఉద్బటారా ధ్యుని శిష్యుడగు భోజాడు నేటొకఁడు ప్రాచీనుడు గాన మును. ముంజభోజాడు కవించిన కైవతంత్రము నేడు ముద్రి తమైయున్నది. అందు ఉద్బటారాధ్యచరిత్ర గానరాదు. జయాపీఠదేవభోజో నున్నవాడుగాఁ జెప్పఁబడిన యుద్బటుడు నేఱు, కైవాచాశ్మక ఉద్బటుడు నేఱు అనఁగాదు. నన్నిచో డెఱుకు, మల్లికార్జున పండితారాధ్యుడు కైవాచాశ్మకడననా ఉద్బటారాధ్యునే ఆనూగ్రంథముల రచించినవానిగాఁ బొగ డిరి.

క. క్రమమున నుద్బటుడు గవి త్వముమెఱయఁ గుమారసంధ్యము, నాలంకారము, గూర్జరస్తుయ కావ్యముగా వారలీల చెప్పి వారు మెచ్చించెకా. నన్నిచోడెడు.

క. మారలీలా ప్రవరచనా నిరసిరుపమభక్తిఁ దనదు దేహముతోడకా మరుచిరవిమానమున నీ పురమున నుద్బటుడు ముగిసిపోవఁడె గద్రా.

మల్లికార్జున పండితారాధ్యుడు.

ఈవిషయ మెల్ల నే నాపీఠికలో వ్రాసితిని. ఈఉద్బ టారాధ్యుని కాలమేదో, ఈతని పుత్రికాప్రాప్తానులపేళ్లేవో నాకుఁ దెలియదు. ఉద్బటారాధ్యచరిత్రము కడపట పంకాను క్రమము వర్ణితమయ్యెను. అని తప్పు ఒప్పు నాకుఁ దెలియదు ఉద్బటవంశావళిని దెలుపుకాసనములు నేటివఱకు చరిత్రపరి శోధకుల కెవ్వరికిఁ దెలియరాలేదు ఉద్బటారాధ్యసంస్థలను నాగియిండ్లలో ఉండేవేమా దానిని వారితఁగింపవలెను. ఉద్బటారాధ్య వంశము నా రు ము ది గొం డ చే రిరిని ఉద్బటారాధ్యచరిత్రలోఁ గలదు. దానినిబట్టి వారు ము దిగొండవా రయ్యర! ముడిగొండ చేరినయాతఁ డెన్నవతరము వాఁడో, ఆతనిచరిత్ర మెక్కడనున్నదో నాకుఁ దెలియదు. ఇట్టి ప్రశ్నములు సవారములా? వీనికి సమాధానములు వొరకునా?

3. 'ఉద్బటునికి చాలైన వివరతరమునాఁడయినట్టి, కా. శ. 1827 A. D. 1405 సం॥ పరియన పార్థి వసం॥ మాఖశివరాత్రి పుణ్యకాలమున పెరళోరుటి శేనుపూపాలండు దానమిచ్చిన పినపాడుగ్రామమును గ్రహించినట్టియు శంకరదేశికేంద్రులును, తండ్రింతెనినాగు పినపాడువందే నివినింబుమండినట్లు కాసనము తెలుపుచుండ ఉద్బటునివంశముడగు శంకరదేశికులు ముడిగొండ గ్రామమున నుండినట్లు వ్రాయుటకు హేతు నెట్టి?'

వ్యవహారము బయలుదేరినది. పత్రికాపాఠకు లభానము లోఁ జిత్తించురుగాక! ఇంతకుముందు నేను వ్రాసినవిషయ మునుబట్టి యుద్బటారాధ్యుడు 10 వ శతాబ్ది కింకను ప్రాచీ నుడని స్పష్టమగును; రాజతరంగిణిబట్టి 7 వ శతాబ్దివాఁడు గాను ఏర్పడుచున్నది గదా! ఈ మాఁడవప్రశ్నలో— క్రీ. 1405 లో పెరళోరుటి శేనుచే పినపాడుగ్రహరమును గొన్న శంకరదేశికులు ఉద్బటునికి నాల్గవ అయిదవతరమువాఁ డని యాశక్యగాఁగ వ్రాయుచున్నాడు. ఇది వీరి కెల్లు తెలిసి నది? పినపాటి తామ్రకాసనము ఒక్కటేకే నాకు వొంకినది. అందు వారు ఉద్బటారాధ్యవంశమువారని, దానముగొన్న శంకర దేశికులు ఉద్బటుని కైవతరమువాఁడని-కానరా లేదు. ఉద్బట ప్రసక్తియే యందు లేదు. పినపాటిలో నేను వెల్లెనప్పుడు మృ త్యుంజయారాధ్యు లనువృద్ధులు తాము ఉద్బటారాధ్యవంశము వారమని చెప్పిరి. అది విశ్వాస్యముగాదని నే నప్పుడుగాని, ఇప్పు డుగాని అనుకొనుటలేదు. శృంగార శ్రీనాథమున వారు 'ఉద్బ టారాధ్యవంశ్యులట' అని వ్రాసితిని. ఉద్బటారాధ్యచరిత్రమున ఉద్బటారాధ్యవంశమువారు ముడిగొండ వాస్తవ్యులని కలదు. వారివంశవృక్షము గొంత గలదు. ఆగ్రంథముపీఠికలో నేను ఆ

గ్రంథములు నున్నట్లు, ముదిగొండవారు ఉద్భటారాధ్యవంశ్యులని యాగ్రంథమునఁ గలదిని వ్రాసితిని. అప్పుడు నాను పినపాటివారు, ముదిగొండవారు భిన్నులన్నవిషయమే తెలియదు. ముదిగొండవారు ఉద్భటవంశ్యులయితే, పినపాటివారు కాఁగూడదా? ఒకవంశమువారే చెందుకొనుటగా చీలి ఒకరొకఁగా మునున, వేటొకరు వేటొకఁగా మునున ఉండగలదా? పినపాటివారికి, ముదిగొండవారికి గోత్రభేద మున్నది గాఁబోలును! మేము ఉద్భటవంశ్యులమంటే మేము ఉద్భటవంశ్యులమని పినపాటివారు, ముదిగొండవారు ఉద్భటవంశమున నుండిరిగాఁబోలును! ఈగొడవ తెలియని నేను ఉన్నదున్నట్లు, విన్నది విన్నట్లు వ్రాయుట శర్మగాఁగి నిస్సారముగాఁ గనఁబడినది. ఆతగవులలో నుండి, నేను ముదిగొండవారిని గర్హించి, పినపాటివారిని సమర్థించి వ్రాసియున్నాను. శర్మగారికి ససారముగాఁ బోయియుండునోమో! ఇంతకును శర్మగారు పినపాటికాసనమున ఉద్భటునికి 4,5 తరములవారు శంకరదేశికులని యున్నట్లు వ్రాసినది నిజమా, అబద్ధమా? కాసనమున నట్లు గలదా? తక్కిన కాసన పుత్రులకు దొరకినవా? అసంగతి చెప్పవలదా? నేను మాచినట్టి యీ, దొరతనమువారి కాసన పరిశోధకాలకుఁ జేరినట్టియు పినపాటి కాసన మొక్కతేమియునులే.

4. 'పినపాటి నగ్రహారముగా బొందిన శంకరదేశికులు గాక ఉద్భటుని వంశమున మఱొక శంకరదేశికులుండరా? వారు ఉద్భటుని కెన్నవతరమువాడ? ప్రస్తుతము ఉద్భటుని వంశమువారమని వ్యవహరించుకొను ముదిగొండవారికి ఎన్నవతరమువాడు?

పినపాటి నగ్రహారముగా బొందిన శంకరదేశికులు ఉద్భటవంశమువారే అనట సునిశ్చితమైపోయెనా? దాని కాధారము నేను శృంగార శ్రీనాథమున, మృత్యుంజయారాధ్యుల వారిమాటనుబట్టి, 'పిరు ఉద్భటారాధ్యవంశమువారట' అని వ్రాయుటయు, వారట్లు చెప్పకొనుటయుమాత్రమే యగునా? తక్కిన కాసనపుత్రులకుం దట్లు గలదా? ఉంటే అదిషయము వైలుపట్టితే అప్పుడు దాని శిరసావహించుము. తెనాలి రామలింగకవి నేటికి మన్నుతొండవంతులందు ముదిగొండవారిని ఉద్భటారాధ్య వంశ్యులనుగాఁ జెప్పినాడు. పినపాటి కాసన మంతకింకను ఇంచుమించు చెందువందలయేండ్లు ప్రాతది. పినపాటివారు ఉద్భటవంశ్యులని అంటేఉంటే ఉద్భటారాధ్య చరిత్రకంటే దానికి ప్రామాణ్య మొక్కన ఉంటుంది. అది లేని యీ వ్రాతలు నిరర్థకములు. శంకరదేశిక నామములు ఎవరెవరి కంటుంబులలో నెందుకెందు తెప్పుడెప్పుడు పుట్టిరో అబద్ధి తాలు నాదగ్గల లేవు. వానితో నాకుఁ బనిలేదు.

5. 'ఇంతసందేహోప్పదముగనన్న వంశక్రమమును నిస్సం దేహముగఁ దమ కన్యయుంచుకొని ఉద్భటారాధ్య వంశములమని వ్యవహరించుకొనుచుండిన ముదిగొండవారికి కాసనాధికములగు నాదారములు గలవా? ఎప్పుట నున్నది? వానిని పత్రికలద్వారా ప్రచురించెదరా?

వ్యవహారము ముదిరినది. దీనికి నేను బదులు వ్రాయఁ గాదు. తెనాలి రామలింగకవి ముదిగొండవారిని ఉద్భటవంశ్యులనుగాఁ జెప్పినాడు కాని నేటిముదిగొండవారినిగూర్చి పరమపుత్రవ్రాత వ్రాయుట ధర్మముగాదు. పినపాటివారు ఉద్భటవంశ్యులనుటకు పెదకొనుటి నేమాచెడ్డి వేయించినకాసనమున అధారమున్నట్లు శర్మగారివ్రాత కనఁబడుచున్నది. వారివారి తగవులతో నాకుఁ బనిలేదుగాని, అట్టికాసనము ఉండుట నిజమేని జలదింపినచో మిక్కిలి సంతోషించును. అది చేయక, ఏకవ్యవస్థయు పినపాటివారిని, అట్లేవ్యవహారము కొనుటయు ముదిగొండవారిని వ్రాయుట ధర్మముగాదు. నేటి ముదిగొండవారు రట్లు వ్యవహరించుకొనుటలేదు. మన్నుతొండవంతులమంటే తెనాలి రామలింగకవి యజ్ఞవిషయమును గ్రంథము చేసినాడు. శర్మగారు నేటి ముదిగొండవారిమీదఁగాక తేనాలి రామలింగకవిమీదనే నింద మోపవలెను. పినపాటి కాసనమున పినపాటివారు ఉద్భటవంశ్యులని యున్నట్లు శర్మగారు వ్రాసినవ్రాత అన్యతముననే ముదిగొండవారు ఉద్భటవంశ్యులనుట మన్నుతొండవారిగ్రంథముయొన ప్రమాణముగా నిలుచును.

ఇక నీతగవునగుత్తిన యొకయత్నరమేని వ్రాయును.

కేదరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణురామస్వామి పొదరి

రామపురాదోగారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమున కనుబాదము లొక్కప్రదిద్దమగు ఒకరీతివలె చరిత్రము. అందఱును చదువరిని ముఖ్యోపాధ్యాయుల వ్రాయవలెనని. ఉన్నన లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రి అనుబ్రహ్మణుని పీఠిక గలదు.

ధర 0-4-0.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, మదరాసు.

అభినందనపత్రము

శ్రీమాన్ కేశాంబి రామానుజాచార్యులుగారికి

ఆంధ్ర విశ్వకళాపరిషత్తువారు శ్రీ విజయనగర మహారాజావారి సంస్కృతకళాకాలాధ్యక్షు లగు మ-రా-రా-శ్రీ దివాన్ బహద్దూరు కేశాంబి రామానుజాచార్యులవారికి 'డాక్టర్ ఆఫ్ లెటర్సు' అను బిరుదును నొసంగిన సందర్భమున సంస్కృత కళాకాలా పండితులు చేటియందయును 9 గంటలవరకు సంస్కృత కళాకాలా భవనమున శ్రీ విజయనగర సంస్థానం దివాంజీ సాహెబువారగు మ|| ముడిపూడి వెంకటరంగయ్య, ఎం. ఏ. వారి యధ్యక్షతక్రింద సభ జరిపి యందు శ్రీ రామానుజాచార్యులవారి కభినందనపత్రమును సమర్పించి యున్నాడు.

ఈ సభావిషయముల విశేషములను, అట్టి అభినందనపత్రమును, ఆ సందర్భమున బండితులే జరుపబడిన పద్యములు క్రింద పొందుపఱచుచుంటిని.

తాతా సుబ్బారాయశాస్త్రి

శ్రీమత్సకల జగత్త్రేయమావశీర్షి విశేషకృత విశ్వవిశ్వంభ రామండల సౌరకులలోధారక పూజవాద్యంశేషయః పారావార రాకానుధాకర శ్రీశ్రీశ్రీ మనలక నారాయణజపతిమహారాజు శింగవండల ధీశ్వర పరిపాల్యమాన సంస్కృతాంధ్రాంగ నాగ్దేవతావరభవనాయానాన సంస్కృత కళాధ్యక్ష పదవీ సమ లంకృతులను జన్మపరంపర భృష్ట వివిధవిద్యావాపనాప్రాప్తా సాధారణ సకలకల్యాణదేవతాండితాండలను, శతాధాన చతుర్విధ కవితాకాశల ప్రదర్శనా ద్యనన్య సామాన్యమేధా విశేషాభినందిత విద్యాబోజానందదంతీంద్ర మహారాజ శేఖరులను, శ్రీమత్సర్వసర్వసహచరమండలమండనాయితాంగ సామ్రాజ్యధురంభరప్రదత్త "దివాన్ బహదుర్" బిరదభూషితులను, శ్రీమద్వేద మార్గప్రతిష్ఠాపనాచార్యోభయవేదాంత ప్రవర్తకులను నగుశ్రీమాన్ శ్రీమత్కేశాంబి రామానుజాచార్యులవారి సమ్యక్ ఖమ్మున

శ్రీశ్రీశ్రీ విజయనగర మహారాజా సంస్కృతకళాకాల పండితులు నిస్సేవభక్తివిధేయతా ప్రమాదమేదురహృదయులగు సమర్పించుకొనిన అభినందనపత్రము

ఆర్యవర్ష! తాము "ప్రపేదిత ప్రాక్తన జన్మవిద్యా" అను మహాకవికాలిదాసాశ్రిత మౌఘన తమకు తమంతన యలనడిన సంస్కృతవామ సా హి తీ ను వర్ణా లం కార మునకు సౌరసంపద నొదవంపఁబాలుహళా భావవాఙ్మయనల్ప సుమ దామములచే నలంకృతులగు "యమ్మే. బి. యల్." పరిక్షల యందుత్తీర్ణులై శ్రీమద్విజయనగరాంగ కలాధ్యక్షపదవిం బంచాధికత్రంకేదర్వర్ణులు లభిరోహించియసంఖ్యాక కళానాథసమద యము నుదయింపఁజేసి విశేషకామునీప్రసారమున చనుమతీశల ముగిస్త్రుసగు మృగావిందితి.

మఱియు సకలవిద్యాపహులగు తాము శ్రీమద్విజయనగర సంస్థానసీతసకలవిద్యాకాలాధికారధననియత్తు లగువేదవేదాంగామృతతరంగముల వెల్లివిరియఁజేసి విద్యత్ప్రభూ హమానిహంబుల విహితలబున నెలయించితిరి.

సంస్కృతాంధ్రభాషావాఙ్మయధుంధలగు తాము ప్రకృతము శ్రీమద్విజయనగర మహారాజసంస్థాపిత సంస్కృతకళాకాలాధ్యక్షులై యుండి విద్యచ్చిరోమణిమణిభూషణశతముల నాంధ్రవిమమత్రసతి నలంకరించుచున్నాడు.

సర్వజన సహృద్య సౌజన్యధన్యులగు తాము శ్రీమద్విజయనగర సంస్థాన విరాజమాన వివిధవిద్యాకళా సంత్రాగ్ధాధికారోద్ధామహులయ్యును సహజప్రసాదగుణశీల స్వీయచేత ముక్తతమ్యునకు విద్యాపత్ర హిత సేతువునను స్వపరిపాల్యమాన విద్యజనములకు స్వనిర్విశేష గౌరవస్వాతంత్ర్యముల నొసంగుచు నమితదయాపాత్రులగులతోఁ బరిపాలించితిరి. పరిపాలించుచున్నాడు.

ఏతాదృశజైషమ్య విద్యాధిపత్య సౌజన్యధన్యు లగు తమృదు నభిసవోవితాండ్ర విశ్వకళాపరిషత్తువారు స్వావర్య మాణవిద్యాభివృద్ధిదానవిద్యత్సమ్మూన శుభిమహోత్సవమునకఁ బుజ్యాహుంంగరీ మగునట్లుగా మహాపండిత తత్త్వానుభోధక "డి. విల్" బిరుదప్రదానమున సమర్థించినందులకు మేముదఱము నపరిమితానందభరితులై మాప్యధయముల నిమిషక తనంతన వెల్లిడిన యానందమును నేతదభినందనపత్రికాముఖమున వెల్లిడించుకొను చున్నారము.

ఈ దృశ్యవిద్యతమ్యుల నందుచు నితోధికముగా విద్యాభివృద్ధివిద్యత్పరిపాలనమును గావించుచు నాయురారోగ్యైశ్వర్యములు

ర్యాభివృద్ధులతోఁ దాము చిరకాలము వర్ణిలునట్లు కడఁగిండుగా పుత్ర మని పరమేశ్వరనిఁ బ్రార్థించుచున్నారము.

సంస్కృతకళాకాలా పండితులు.

* * *
నీ! సంస్కృతాంధ్రంబుల శత్రుంబు కవనంబు సంకరింపఁగ నేరువతుకుఁ డితఁడు! అష్టవశార్యుండ్యల వారి తేరిన ప్రత్యక్ష భారతీవకుఁ డితఁడు! హూణభాషాంభోధి ను తరించినయట్టి యమ్మేవియల్ బిరుదాంకుఁ డితఁడు! సంస్కృతాంధ్రయ కళాకాలాధిపత్యంబు వహించు వైభవోజ్జ్వలఁ డితఁడు! ఆనందవంతీంద్రు నాస్థానమునయును సమాధితుండైన క్లాఘ్యుఁ డితఁడు! శ్రీరాజతాలక నారాయణ గళేంద్రవసు మతీశ్వరదయాస్పదుఁ డితఁడు ||

తే! గీ! ననుచు నెవ్వనిఁ గీర్తింతు రభిలలోకు! లట్టి మిమునం టి ఘనకారదావతార! మునకు వాఙ్మయధూర్ధరుం డెనెడునట్టి! మేలి డీలుబిరుదలు గ్రాంఠగాదె!

నీ! తనవారు పెరివారు నను భేద మెంచక యెల్ల ర నొకరితి నేరెదీపు! పరిపాల్య లనక విద్యాంకుల స్వాతంత్ర్యధృతి గౌరవము లిచ్చి యేరెదీపు! తానే దయాస్పదుం డొందు నొక్కొక్క రెన్నెడు ప్రీతి ము మ్మేరెదీపు! విద్యార్థి గణముల వేటు నేయక పుత్రనిర్వశేషంబుగా నేరెదీపు!

తే! గీ! మేలు భవదీయచరితంబు మేటివరిత! శోజబలియ తత్పరుడో త్రముదయ! శ్రీ కేశాంబి రామానుజక్షితి శ్రేం ద్ర! మనము నుచిరంబు మనుచుము మమ్ముఁ బ్రేమ||

వర్ణుల చినసితారామస్వామిశాస్త్రి.

1. అజ్ఞేయవాఙ్మయప్రభితప్రతిష్ఠ గీర్వాణవాణింసహితేతి సత్యమ్! తతాపి భాషాద్యయనుప్రవక్తా నాన్యోన్తి రామానుజ వర్యతుల్యః||

2. దివాన్ బహద్దూరితి రాజకీయం ప్రశంసనీయం బిరుదం త్వయావ్య విరాజమానం త మహావ్య సత్యం రారాజ తేదోబిరుదంహి డీలిట్!

3. ఆనందనీప్త్ర మహాప్రభుభ్య స్వయం సమగ్రా మృజాతాం గృహీత్యా! స్వసంక్రతేభ్య స్పృహపాదిత్యాం జియాత్స రామానుజవర్యదీపః||

4. జయతు నుమలగణ్యశ్రీ కేశాంబి హిమాంకు ర్జయతు కవిమలేష్వరీ పాలకః పణ్డితానామ్! జయతు వివిధవర్గో రాజరాజా వ్రజ్ఞో జయతు నుగుణభాణ్డోఽస్యత రామానుజార్యః||

శ్రీ. కం. వేంకటరామాచార్యః.

శ్రీ మహారాజ సంస్కృత కలాకాలా, విజయనగరమ్.

కమలాక్షి (విచిత్రకథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాళేజ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయసం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి.

సాంఘికనవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణశీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందా ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

ఆంధ్ర శబ్దచింతామణి వ్యాఖ్యానము

కర్త.—పారనంది రామశాస్త్రిలుగారు

ఆంధ్రవాఙ్మయమునందలి ప్రథమకవి యగు నన్నయభట్టారకుడు రచించిన ఆంధ్రవాగ్గకరణమున కిది చక్కని తెలుగు వ్యాఖ్యానము. అనేక ప్రాచీన భారతప్రతులను విమర్శించిన నన్నయ భట్టు నూత్రములకు సంస్కృతాంధ్రములయందు ఆంధ్రభారత లక్ష్యముల నుదాహరించు వ్రాయబడి, అపూర్వమున వ్యాఖ్య. ఆంధ్రశబ్దచింతామణి నన్నయకాటకము కాదనువారి వాదము లన్నియు సప్రమాణముగ ఖండింపబడినవి. భాషాసేవకు లెల్లరు ముఖ్యముగా చూడదగిన విశేషము లెన్నియో కలవు.

నెల 0-12-0.

పాణ్యేజ వేటు.

ఆంధ్రప్రతికాకార్యాలయము, మదరాసు.

ఒంగోలులో హర్తాళము

ఒంగోలు మ్యూనిసిపల్ సంఘా ధ్యక్షుని నిర్బంధస్వాగత ప్రయత్నములు

ఆంగ్లరుసభ్యులతో తాలూకాబోర్డు ప్రమాననము ప్రదర్శించబడుట

సయముడు శ్రీమతి విమల ఒంగోలున కరుణించినపుడు "సయముడు గాఢా తిరిగిపాడెను" కేకలతో ప్రజలు వారిని చూచుచుండిరి. తాలూకాబోర్డుసభకు హాజరైనవాలో ఒక్క సభ్యుడైనను రాకుండినను సభ జరిగియుండెడిది గాను 16 నుండి ధ్యక్షులలో ఆంగ్లకమాన్డ్రేమ్ సభ కలకలించి సయమునుకవి పునవారి యెడట సభాకార్యమును సాగించిరి. దేశవాయ ల సంక్షేమనన సరించి పాఠ లంఛనము తమంతటము కాం కియాలియగు సంత్రాస్థానాధ్యక్షుడు గాంచిరి. మ్యూనిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులను సరదా శ్రీరాములు వాయుడుగానను వారి యు సమీపకు ఉపగ్రహమును మాత్రమే నిర్బంధముచేతను సయమిట్టియు ప్రతికూల ప్రయత్నములు గావించిరి.

"మ్యూనిసిపల్ సంఘాధ్యక్షుని చర్యలు ఖండించుట" సామంత్రులు 5 గంటలకు గొప్పబహిరంగసభ జరుప జేరెను. అందు బహిష్కరణమును బలపరచుచు మ్యూనిసిపల్ సంఘాధ్యక్షుని యొక్కయు వారిననుసరించిన మ్యూనిసిపల్ సంఘాధ్యక్షులను చర్యలు తీవ్రముగ ఖండించుచు ఉపస్థా ప్తము లొసంగుండెను. స్థానిక వ్యాయవాదప్రముఖులకును బ కీ ముగ్ధులతోపాటును బలపరచుచు నుట్టాడిరి. శ్రీ. కా రా గోపాలాకాశ్రి గారు మ్యూనిసిపల్ సంఘాధ్యక్షుని చర్యల ను వారి భలను తీవ్రముగ విమర్శించి వారి దేశావధానము ను లుల ప్రయత్నములన్నియును ఉపసృజించిరి. కాకినాడ నుండివచ్చిన శ్రీ పాదపూడి సత్యవారాయణగారు బహిష్క రణోద్యమము యొక్క ప్రాముఖ్యతనుగూర్చి వివరముగ మాట్లాడిరి.

"దేశభక్తుని ఉద్బోధన"

దేశభక్త కొంపావెకలపుయవంతులుగాను కాంగ్రెసు సంఘముల పు న రు ద్ధ రిం ప వల ని న ద ని యు, ఖ ద్ధ రు ను ధ రిం ప వల ని న ద ని యు, బహిష్క రణోద్యమమును బలపరచుచున్నదనుచు ప్రజల నుద్బోధించుచు : నలోపస్థాన మొసంగిరి. దేశభక్తుడు మ్యూనిసిపల్ సంఘాధ్య క్షుని, సభ్యులయొక్కయు చర్యలను తీవ్ర నిరసనమునకును, రాజకీయాభివృద్ధికి ప్రతిబంధకముగా నున్నదని నుటల, స్వార్థ పరత్వమున పితామహును సుదహర్షింపుడని ప్రజలను కోరిరి : "దేశభక్తుల గాంధీజీవోత్సవము" యను కేకలతో సభ ప్రగతిపరచెను.

(స్వకీయవిలేఖరి)

25 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు సైదులు ఒం గోలు చేరినది. కొందరు మ్యూనిసిపల్ కాన్సిలరులను, విమన రీటును ప్రభుత్వోద్యోగులను త్రైలుస్తేషనుద్ద సన్యాకరము నొసంగిరి. పిమ్మట సంఘమువారు మ్యూనిసిపల్ మైన్సులు కు కల్గిరి. 4, 5, 6 ఫారములకు వెల్లి విద్యార్థులను ఉధ్యాయు లను చూచిరి. పిమ్మట సాయములము 4 గంటలకు మ్యూనిసి పల్ అసెంబ్లీకు వెల్లిరి. అందఱు మ్యూనిసిపల్ సంఘ సభ జరిగినది. ఆ సభలో మ్యూనిసిపల్ ధ్యక్షుని సరదా శ్రీరాములు 1928-29 లో ప్రాథమిక విద్యనుగూర్చి వాయుడుగాను గుంటూరు మునిసిపల్ ధ్యక్షుని సరదా సత్యవారాయణగారు వివరించెరి. మరి తొమ్మిదవ బహుముఖముగా విస్తరించబడిన పిమ్మట వాయుడుగా రుకు సరదా సత్యవారాయణగారు సభాకార్యముననుగుల గావించుకొనిరి. సభమువారు సమంత్రులను విమర్శించిరి. ప్రదర్శన బహుళి కేలలో లయ మిమ్మడు ప్రదీపి. పిమ్మట సంఘమువారు ఒంగోలులో విమలసాకలాలనుగూడ చూచిరి.

ఈ సంఘమును బహిష్కరించుటవలన లాభమేమియు క నునకుగాననే వారి యెడట మేము మ్యూనిసిపల్ సభను జరిగితి యి. థే విధము ప్రాముఖ్యతనుగూడను సభ్యు లుగా నొసంగిరి. కృష్ణ రావు గారు నని తెలిపెం. (శ్రీ (పెను).)

గారంజీ నరుకులు.

స్థాపితము 1903. కేటలాగు వచితము.

అనలు సీమ వెండితోను మేలిమి బంగారంతోను కానులు బంగారంతోను తయారు అగు అన్ని విధ ములగు ఆభరణములున్ను కంచములు గిన్నెలు మొదలగు పాత్రసామానులున్ను జాతి పువ్వరా గములు యిమిలేపను కెంపులు వైకాంతములు గల నగలును దొరుకును ముఖ్యగమనిక:- శ్రీప్రీతేనివో తీసుకొని వెళుము కావలసి యిచ్చెదము.

కొంపాడ రాజయ్య నన్ను, నగల వర్తకులు.

(4287)

మెయిన్ బజారులోడ్డు, సోంపేట, (గంజాం జిల్లా)

శృంగారకాళిదాసుకథలు

శృంగార కాళిదాసుని శృంగార కథలు

శృంగార సంభాషణములు, శృంగార సమన్వయలు, శృంగార చమత్కారము లిందు శృంగారముగ వర్ణింపబడినవి. మెల తపాలాఖర్చులతో రు. 1-6-0 4565

జి. ఎస్. శాస్త్రి అందు కో, తపాలాపెట్టె నెం. 110 మద్రాసు.

నెల్లూరులో నెవ్వరును స్తేషనుకు రాకుండుట

25 వ తేదీ శనివారమునాడు రాత్రి 2 గం 20 నిమిష ములకు సైదులు త్రైలు నను నెల్లూరు రైల్వేషనుకు విచ్చిరి. ప్లాటుఫారమువద్ద పోలీసువారు కావలియుండిరి. పాదతెన రుకు స్తేషనుకు రాలేదు. ముగ్గురు పోలీసు సబ్బయినసైక్కురు లను ఏడుగురు కనిస్తేషనును తప్ప మరెవ్వరును ప్లాటుఫారము మీద కనబడలేదు. జిల్లా కలెక్టరు మన్నగునద్యోగులనుగూడ రాలేదు. 8 వ తేదీన నెల్లూరునండి స్వాగతంతివార్తను పంపియుంప మహమ్మదీయ సంఘమువారుగూడ ప్రజాభి ప్రాయమునకు వ్యతిరేకముగా ప్రతినిధులను స్తేషనుకు కంప జాలకపోయిరి. (శ్రీ (పెను).)

తిరుచినాపల్లి

సంఘమువారు మార్చి నెల 8 వ తేదీన తిరుచినాపల్లిలో నుండురు. ఆనాడు ఉదయము 10 గంటలు మొదలు పుధ్యాహ్నము 1 గంటవరకును వ్యవస్థతో సంభాషించెదరు. మధ్యాహ్నము 2 1/2 గంటలకు వస్త్రధారణయిన కల్లూరు గ్రామమునకు వెల్లి రరు. పిమ్మట మ్యూనిసిపల్ సంఘసభకు జిల్లాలో సభకును వెల్లి దరు. పిమ్మట గవర్న మెంటుకు త్రైలునింగునూలును కల్లూరు హోస్టలునుచూచెదరు. 4 వ తేదీ ఉల్లిము 7 1/2 మైల మధ్యాహ్నము 2 గం 15 వరకు తంజావూరు పాపవాళసం తాల్లో కొన్ని గ్రామములకు వెల్లి పంచాయతీలు సహకారసంఘములు మన్ను గు వాచిని చూచెదరు. మధ్యాహ్నము త్రైలుండిలో రావుబహు దరు వి. ఏ. పంధయాగారింబు విందు జరుగును. అటపిమ్మట తంజావూరులో శివగంగ తోటలో తోటవిందు జరుగును. స్వాగత మొసంగుటకు స్వాగత సంఘమువారును బహిష్కరణ ప్రచర్యకులను జరుపుటకు బహిష్కరణసంఘమువారునుగూడ క్రోధగా పనిచేయుచున్నారు.

శ్రీరంగం

శ్రీ రంగంలో వాణిజ్యసంఘమువారు 24 వ తేదీన సభచేసి సయమును సంఘమువారికి స్వాగతప్రతము నొసంగుట కు తీర్మానించిరి. మ్యూనిసిపల్ సంఘమువారుగూడసన్యాకరతము నొసం గులనుగూర్చి 25 వ తేదీన జరిగినసభలో చర్చింపబడెనుగాని హెచ్చుకుంటి ఆమోదమును బడయటకు ఉపాధ్యక్షుడు ఏ. అనంత శుబ్రహ్మణ్య అయ్యరుగాను సభను మరల జేడు 27 వ తేదీ సోమవారము జరుపుటకు నిశ్చయించిరి. (అ (పె).) చనిపోయినవానిపేరట స్వాగతంతివార్త నంపుట సంకరాష్ట్రమున 21 పంకజాలలోని కందంబాడీ గ్రా మమునుండి షీతీశపదపాలు అనునతడు తమకు స్వాగతరంబి వార్త నంపెనని అందుల కరణికి శ్రీశ్రీశ్రీ శ్రీతెలుపుచు నై మను సంఘసహాయ కార్యదర్శి యొక ప్రకటననుచేసెను. ఇపు డా గ్రామమున ఈ పేరుగలవా రెవరును ఈ పేరుగలవా డొక డచు 15 ఏండ్ల క్రిందట చనిపోయాడు" అని స్ఫూర్త్యుపరిత ప్రకటించెను. (శ్రీ (పె).)

లాహోరు వెళ్లిట

మార్చి నెల 10-వ తేదీకి సంఘమువారు లాహోరుచేరెద రని తెలియుచున్నది గాని ప్రభుత్వోద్యోగుల లింకను యేమియు ను ప్రకటించలేదు. (శ్రీ (పె).)

కాకినాడలో దుకాణములు మూసినందుకు దండన

త్రై సెన్సులు రద్దుచేసెద మనుట

ఈ నెల 8 వ తేదీన సయముసంఘమును బహిష్కరిం చుటకు కాకినాడలో హరతాళము జరిగినపుడు కేపులు గంధ కము మన్నగువాని నమ్ముటకు త్రై సెన్సులను పొందినవారు కొం దరు దుకాణములు మూసినందులకు వారి త్రై సెన్సుల కేల రద్దు పరచగూడదో మూడురోజులలోగా తెలుపవలెనని తూర్పు గోదావరిజిల్లా మేజిస్ట్రేటు నోటీసులు పంపెను. (శ్రీ (పెను).) సంఘమువారు పాపనాశనము వెళ్లిట మార్చి నెల 5 వ తేదీ ఉదయమున సంఘము వారు పాప నాశనము చేరెదరు. అటనుండి మోటారులో చేరువనున్న త్రై డీ గ్రామమునకు వెల్లిదరు. సమీప గ్రామములలోనున్న నిమ్మ జాతుల కల్లపుల వానాడువింతురని మాధిగా తెలియుచున్నది. (శ్రీ (పెను).)

కార్మిక సంఘమునకు రషియాధనము

మధ్య నెవరో ఆటంకపరచుట

కార్మిక సంఘములో తగవులు

డిల్లీ, ఫిబ్ర 27:- ఆ. భా. రైల్వే పనివాండ్ర సమితి సమావేశము రా. సా. చంద్రికా ప్రసాదుగా రింబ 25-వ తేదీ న జరిగినపుడు కొన్ని వింతలు బయల్పడెను. ఈ సమితి అధ్య క్తులగు వి. వి. గిగారికి సోనియటు రిపబ్లికు కేంద్రసంఘము నుండి బెర్లిను బ్యాంకువ్యారా కొంతద్రవ్య మంపబడెను. బెర్లి ను బ్యాంకువారు ఆమె త్రమను గిగారికిగాను కలకత్తాలోని న్యూయార్కు బ్యాంకునకు పంపిరి. ఈ విషయము తెలుపుచు గిగారికి పేరన పంపబడిన ఆధికారపత్రమువారి కాలశ్యముగ అందజేయబడెను. ఈ ప్రాశ్నక యీ డ బృహదపరముగాన త్రిప్పి పంపిణీయవలయునని యెవరో బ్యాంకునకు వ్రాసిరి గిగిన విషయము సోనియటు సెంట్రలు బ్యాంకువారి తెలుపుటకు సభవారు నిశ్చయించిరి. (శ్రీ (పె).)

దేవవికాలముగనుచే మే 7-వ తేదీ మొదలు జూలై 14 వ తేదీవరకు హైకోర్టు మూయబడును.

ఆనుభవముగల యిద్దరు ప్రైవేట్ మె కానిక్కు ఆస్తి
కమునకు తెగిన అదనుభవకాలు యిద్దరు కావలెను. వివరములు
ఆంతరంగముగా ఈ కింది ఆదేశమునకు తెలిప గోరవచ్చు
పోస్టుబాక్సు నెం 308 మదరాసు

బహిష్కార

విజయము

శ్రీకృష్ణ

144 శ్లోకము ప్రయోగముమూలమున హర తాళప్రచారము జరుగకపోయినను అధికారబల ప్రదర్శనము ఎ...

నది. ప్రజాపక్షాదోశన మేములను గనుపింప లేదు. ఇతరు లెటుల జెప్పినను, యూర పియను సంఘమువారి రెట్టి నిందలను మోపినను, కాంగ్రెసు పక్షమువారును వారియనుచులును వెనుకటిమారు దౌర్జన్యమును పురికొల్పలేదనియు, మూడవతేదిన జరిగిన అల్లరులకు వారేమాత్రము బాధ్యులుగారని, విదితమయినది. ఈ సంగతిని ప్రభుత్వమువారు 23-వ తేదీని గాఖించిన ప్రకటనమునం దంగీకరింపవలసినదెచ్చెను.

144 శ్లోకమును మూడవతేదీకి బూర్వ మేల ప్రయోగింపలేదని యూరపియను సంఘమువారు ప్రశ్నింపగ, బహిష్కారవాదుల ఉపన్యాసములలోను ప్రకటనలలోను దౌర్జన్యము నిరసింపబడెననియు, అందుచే నిషేధపు టుత్తరువుల గావించుటకు వలయుసాక్ష్యము తమకు లభింప లేదనియు,

హృదయులు భారతీయులను కొనియాడవలయును గాని, వారిని నిరసింపట కెంతమాత్రము కారణము లేదు. శాసనసభ్యులు తోడ్పడినను తోడ్పడకున్నను, కమిషనువారు తమవిధిని నెరవేర్చురనియు, తమ మూగమిత్రులను ప్రభుత్వమువారు నాయకుల అరపుల గాంచి విడచాడగూడదనియు, ఛార్జర్సు గారు నుడివిరి. ఇట్టివాదము యూరపియనులు చేయు మామూలువాదమేగాని వేరు గాదు. మూగమిత్రులగు జనసామాన్యము, వారినాయకులను విడనాడి యూరపియనులు గోరిన విధమున నడచెదరనుట భ్రాంతిదృష్టి వేరుగాదు. భారతశాసనసభలో నొక సహకారవాది సూచించినటుల, కమిషను బహిష్కారము జాతీయభావమును బలపరచెననుట నిశ్చయము. ఇట్టిభావము బలపడుచున్న దని ఛార్జర్సు గారు గూడ సంగీకరించిరి. కాని, ఇది నెమ్మదిగ జరుగవలయు గాని, ఒక్కమారుగ బైకిరాకూడదని తలంపు. పంజాబుగవర్న రగు సర్ మాల్యాం హాయిలీవారు గూడ బహిష్కారముమూలమున విధసంఘములమధ్య సఖ్య మేర్పడుచున్నటుల ప్రశంసించిరి. కాని, ఇది చిరకాలము నిలువదని వీరి యుద్దేశము. భేదతంత్రము జయము గాంచునని వీరు యుద్దేశము గాబోలు! రిజర్వ్ బ్యాంకుచట్టమును, సైమను కమిషనును, నౌకాదళచట్టమును, భారత శాసనసభవారిొక్కమారుగ నిరాకరించినవిధము జూచిన, శాసనసభ్యుల యభినయము పాటింప గలినదిగాదని, హాయిలీగారికి దోచెనట. కమిషను చట్ట గల ప్రాతికూల్యము త్వరలో అంతరించు నని హాయిలీగారును చెలిపిరి.

యూరపియను ప్రముఖులీతరున దేశమున ప్రబలిన జాతీయభావమును తృణీకరింప బ్రయత్నించుచున్నది. ప్రజలు స్వరాజ్యముతప్ప తక్కుంగల వరమును గ్రహించరని లోలోపల గ్రహింపకబోలేదు. అందు కనియే బిటిషుపత్రికలుగూడ నిరాశ జూచుచున్నవి. ద్వంద్వప్రభుత్వమునుగూడ, రద్దుజేసి పూర్ణనిరంకుశత్వమును ప్రవేశపెట్టినగాని భారతీయులకు బుద్ధి రాదని సాటర్డేరీప్యూపత్రిక ప్రేలుచున్నది. శాసనసభా తీర్మాన మిప్రకటన మరింతకలవరపెట్టినది. హిందూదేశ స్వాతంత్ర్యపు తలంపు 'నాన్ సెన్సు' అని న్యూస్ పేట్టు మెనుపత్రిక కొట్టివైచుచున్నది. ఇంతకోపముతో పత్రికలు వ్రాయుటకు కారణము నిరాశ దప్ప వేరుగాదు. ఈవారమందిన "మాంచెస్టరుగార్డియను" పత్రిక, శాసనసభ లికమీద సహకారము నలుపబోవని, తలచుచున్నది. ఈ సంగతిని, భారతీయ ప్రముఖులు ముందే తెలిపిరి. రాజకీయనాయకు లెల్లరు బహిష్కారము గోరుచున్నారని యీపత్రిక గ్రహించినది. సెలెక్టుకమిటీలను జతజేర్చుటకు కారణము, మాంచెస్టరుగార్డియనును చెలిపెను. బిటిషు పార్లమెంటు సభవారికి రుచింపని వెట్టికోర్కెలను గోరకుండ అడ్డుపెట్టుటకు ఇట్టికమిటీలను నియమింపదలచిరట. ఈకమిటీలవారు సైమనుగారితో సంతతము రహస్యముగ సంప్రదింపుచు సంపూర్ణముగ తోడ్పడవలయునట. అట్టియవకాశము తొలగిపోయెనని, మాంచెస్టరు గార్డియను విచారించుచున్నది. కమిషను బహిష్కారము మూలమున కాంగ్రెసు గౌరవము పెరిగెననియు, కాంగ్రెసుసంఘమువారు స్వరాజ్య

ప్రచారము పూర్తిగ నిలిచిపోయెను. యూరపియను కంపెనీలును కళాశాలలును ప్రభుత్వ కార్యాలయములు మున్నగునవి ఆదివారమునాడు మూయబడుటచే, చెన్ననగరమంతయు శవరహితముగనుండెను. ట్రాంబల్లు మున్నగు శకటములు ఇటునిటు దిరిగినను, వీనిలో ప్రయాణముజేసినవారు కొలదిగ నుండిరి.

సంతతప్రచారముగూడ జేయలేని పనిని, 144 శ్లోకము చేయగలుగునని వెనుకనే యూహించితిమి. ప్రజాప్రముఖులు నోరెత్తకున్నను, ప్రభుత్వప్రకటనలును, యూరపియను సంఘమువారి ఆర్థికటములును, వివిధప్రాంతములనుండి వచ్చిన రక్షకభటుల హడావిడులును జేరి, సైమనుసంఘ బహిష్కారావశ్యకతను పూర్తిగ నిరూపించెను. జనసామాన్యము నాయకులయభిప్రాయముల నామోదింప రనియు, వారికి అధికారవర్గమే ప్రత్యేకసంరక్షకు లనియు, రాజకీయాదోశనపరులు ప్రజలను బెదరించు మూడవ తేదిన హరతాళమును జరుపునటుల జేసిరనియు జెప్పవారు, నిన్నటిదినము ఎవ్వరి ప్రోద్బలము లేకనే జనసామాన్యము చూపిన ప్రబలమగు అసమ్మతికి ఎటుల సమాధానము జెప్పగలరు? ప్రజలకు రాజకీయవ్యవహారములు అర్థము గావనుచుడురల్లు నిరాధారములని తేలినది. దినమంతయు శాంతముగ గడచిపోయినది. ఊరేగింపులను సభలను మానివైచుటచే, దౌర్జన్యమును పురికొల్పుటకు, కాంగ్రెసు ప్రతిపక్షుల కవకాశము లేకపోయి

నభవారు పాటింప లేదు. జేజేద్వనులతో తీర్మానము నామోదించిరి. భారతశాసనసభయు, మద్రాసు శాసనసభయు, మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభయు, సంయుక్తరాష్ట్ర శాసనసభయు, బహిష్కార తీర్మానముల నామోదించెను. పాంచాళ శాసనసభలో అధ్యక్షు డిందుకు సంబంధించిన తీర్మానమును చర్చించుట కవకాశమీయకబోయెను. మిగిలిన శాసనసభలుగూడ బహిష్కారము నామోదించునని నమ్మెదము.

సైమనుగారి కింకను ప్రజాభిప్రాయము విషయమై సందేహము గలదా? పంజాబు యూరపియను సంఘమువారు గావించిన విందు సందర్భమున, అధ్యక్షులగు ఛార్జర్సుగారు ముచ్చటించుచు, బహిష్కార తీర్మానము నామోదించిన భారతశాసనసభ భారతీయాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచున్నదా యని ప్రశ్నించిరి. యూరపియను సంఘ మొక్కటియే ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తపరచుచున్నది గాబోలు! సైమనుకమిషనును బహిష్కరించి, రాజకీయ నాయకులు హిందూదేశమునకు సహజమగు అతిథి సత్కారమును విడనాడి రని, ఛార్జర్సుగారు ఎత్తి పొడుచుచున్నారు. ఇది పొరబాటు. కమిషను నందలి వ్యక్తులపై భారతీయుల కెట్టిద్వేషము లేదు. శ్వేత ఇండియల్ మతమునకు ప్రతినిధులుగ వచ్చున కమిషనువారికి తోడ్పడనిరాకరించుటలో, హిందూదేశము తన ప్రధాన ధర్మమును నెరవేర్చినది. ఇందులకు నిష్పక్షపాత

విధానమును తప్పక తయారుజేసెద రనియు, ఈ పత్రిక భయపడుచున్నది. కాంగ్రెసు విధానము బ్రిటీషు పార్లమెంటువారి అధికారమునుగాని, ఇండియా మంత్రిగారి అధికారమునుగాని గౌరవింపదు గాన, సైమనుకమిషనువారు దీనిని ఆధారముగ జేసి కొన వీలుండ దని, యీపత్రిక హిత వాసగు చున్నది.

మరియొకసంగతినిగూడ గమనింప నచ్చును. బ్రిటీషు సైనికులు హిందూదేశమున నున్నంతవరకు, సివిలు పరిపాలనము గూడ బ్రిటీషువారికిందనే యుండవలయుననియు, పార్లమెంటునభవారు సివిలు పరిపాలనమును మాత్రము ప్రజలకు ఒప్పగింప బెట్టుట కంగీకరింప రనియు మాంఛెస్టరు గార్డియను చెలుపుటచే, కమిషను విచారించిన పిమ్మట గలుగుసంస్కరణములు నిష్ఫల మనియు, ఇట్టి కమిషనును బహిష్కరించుటలో భారతీయులు మిగుల దూరదృష్టి జూపిరనియు సువ్యక్త మగుచున్నది. కాంగ్రెసుసంఘమువారు తయారుజేయు స్వరాజ్య విధానమును పార్లమెంటునభవారు నిరాకరించుట నిశ్చయమయినను, కాంగ్రెసు ఆందోళనవలన ప్రజల కోర్కెలను ప్రభుత్వమువారు నిరాకరింపలేని స్థితి యరుదెంచునని, మాంఛెస్టరు గార్డియను భయపడుచున్నది. హిందూదేశమున ధైర్యముగల నాయకులకు అనుచరులులేరట. అనుచరులు గల నాయకులు ప్రజలకేకలను అతిక్రమించి ధైర్యము జూప జాలరట. భావిస్థితి యంతయు కాంగ్రెసు నాయకుల వైఖరిపై నాధారపడునని మాంఛెస్టరుగార్డియను తలంపు. ప్రజల స్వపరిపాలనాశయము గూర్చి మాంఛెస్టరుగార్డియనువైఖరి ఎంతవిరుద్ధముగ నున్నను, కాంగ్రెసు నాయకులకు ప్రజలలో పలుకుబడి గలదనిమాత్రము ఈపత్రిక గ్రహించినది. ఇతర పత్రికలవలె ప్రజలువేరు నాయకులు వేరని నటించ లేదు. రాజప్రతినిధిగారిప్రసంగమునుగూర్చి యీ వారమందిన లండనుతైముస్పత్రిక వ్రాయుచు రాజకీయనాయకులనిశ్చయము గాంచి ఆశాభంగము జూపుచున్నది. అతివాదులను బుజ్జగించి ప్రయోజనములేదని తైముస్తలంపు. ఇందుకు నిదర్శనముగ క్రొత్త రిజర్వు బ్యాంకుచట్టపు ప్రవేశమును నిరాకరించిన పటేలుగారిచర్యను ఈపత్రిక క్షోభించుచున్నది. అయినను బహిష్కారపు తలంపు ప్రజలలో మనఃస్ఫూర్తిగ లేదనిమాత్రము జెప్పి బ్రిటీషు వారి నోదార్పుచున్నది. ఇంగ్లండుకు ఎట్టి అసత్య వార్తలను బంపినను, హిందూదేశముగూర్చి నిజస్థితి వెల్లడి యగుచునే యున్నది. భారతీయులు చూపుచున్న బహిష్కారపు పట్టుదలతోగూడ బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారము విదేశవస్తుబహిష్కారములతో గూడిన నిర్మాణకార్యక్రమమునుగూడ జయప్రదముగ నిర్వహించినగాని, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి త్వరలో గలుగదు. ఈసంగతిని వంగదేశముగ్రహించి ఆందోళన సలుపుచున్నది. దీనిమూలమున కద్దరు విక్రయము విశేషాధి కృత్యము జూపెనని తెలియుచున్నది. ప్రజల భావాతిశయముతోబాటు, కార్యదీక్షగూడ ప్రబలుచో, ఆచరకాలములో భారతభూమి స్వాతంత్ర్యానందముతో వెల్లివిరియక మానదు.

మద్రాసు ప్రభుత్వపరిపాలనము

1926-27 సంవత్సరపు మద్రాసు ప్రభుత్వ పరిపాలనానివేదికయొక్క పీఠిక, మద్రాసు కాంగ్రెసు సభ ముగియువరకు గల అంశములను వివరించెను. తేబరుపక్ష మొకటి బయలుదేరె ననియు, స్వరాజ్యపక్షమువారు దీనిని తమలో జేర్చుకొనుటకు జేసినయత్నములు విఫలమయ్యె ననియు, పీఠిక దెలిపి సంతృప్తిజూపుచున్నది. పీఠిను వ్రాసినవారు, వివిధపక్షములమధ్య గల భేదముల నెత్తి చూపిరి గాని, రాజకీయపరిస్థితులను విశాలభావముతో పరికింపరయిరి. స్వతంత్రపక్షమువారిపై జప్టిసుపక్షము ప్రతిపాదించిన విశ్వాస రాహిత్య తీర్మానమునకు స్వరాజ్యపక్షమువారు తటస్థులుగ నుండినో, వీరి చర్యను కాంగ్రెసు సభ్యులు కొందరు గూడ ఎటుల నిరసించినో, ప్రభుత్వము వారు తెలిపిరి. శాసనసభలోని స్వరాజ్యపక్షమునకు బ్రాహ్మణేతరుని నాయకునిగ జేయుటచే, పక్షమునం దంతఃకలహము లేర్పడెనట. జప్టిసు పక్షము వారు మంత్రిపదవుల సంగీకరింపమని చాటినను, కాంగ్రెసునందు జేకటకు బ్రాహ్మణేతరసభవారు అనుమతి నిచ్చినను, స్వరాజ్యపక్షమునందు గలిగిన చీలిక దొలగలేదట. సైమను కమిషనుబహిష్కారము నిశ్చయింపడిన పిమ్మట మాత్రము స్వరాజ్యపక్షము వైకి ఏకమయ్యెనని ప్రభుత్వమువారితలంపు. స్వరాజ్యపక్షముతో లేబరుపక్షము మిత్రముగాకున్నను రాజకీయాందోళనపరులు కార్మికసమస్యలలో పాల్గొనుటచే కార్మికులలో అశాంతి ప్రబలెననియు నమ్మెలు జరిగెననియు, ప్రభుత్వమువారు భావించుచున్నారు. నీలుసత్యాగ్రహోద్యమముగూర్చి విభులలో ప్రసంగించెడివారు ఆందోళన సలిపిరి గాని బాధ్యతగల రాజకీయవ్యూహాలు దీనియందు పాల్గొనలేదని, ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. కాని బాధ్యతగల నాయకులే దీనిపట్ల సానుభూతిజూపిరిని తెలిపినసంగతియే. నీలుసత్యములనుగూర్చి ప్రభుత్వమువారు ఎట్టినిరసన జూపకుండుట చోద్యము. గాంధీమహాత్ముని నిధికి తమిళనాడులో ధనము బాగుగ ప్రోత్సయింప, ధనసంపాదనప్రయత్నములు ఆశాభంగకరముగ నుండెనని ప్రభుత్వమువారు వ్రాయుట విచిత్రముగనున్నది. ప్రభుత్వాధికారులకు ఆశాభంగము కలిగినేమోగాని మహాత్మునకు సంతృప్తి గలిగెను. గాంధీమహాత్ముడు చెన్నపురిలో నుపన్యసించినపుడు, ధ్వనిని పెంపుజేసెడి పాశ్చాత్యపు పనిముట్టు నుపయోగించెనని ప్రభుత్వమువారు పరిహసించుట వారిగౌరవమునకు ఏమాత్రము తగియుండలేదు. గాంధీమహాత్ముడు యంత్రవిధానమును నిరసించుచున్నను తమవనులు జరుగునిమిత్తము చైల్డ్రను, మోటారు బండ్లను ఉపయోగించుచునేయున్నాడు. మందులను సయితము వాడుచునేయున్నాడు. ఆదర్శములలో కొన్నిటిని మాత్రమే మహాత్ముడు విధిగ అనుసరించుచున్నాడు. ఏ మానవునికయినను ఆదర్శములను పూర్తిగ అనుసరించుట సాధ్యమగునా? సంస్కర్త ఎవ్వడును భావమును మార్చ బ్రయత్నించి తద్వారా పరిస్థితులను మార్పుచుండును. మహాత్ముడు కద్దరు ఉద్యమమును ప్రారంభింపగనే పరిహసించినవారు నేడు దానిని ఆశీర్వదించుచున్నారు. మహాత్మునిచర్యల నిలుల

పరిహసించినవారు, మిస్ మేయో గ్రంథమునుగూర్చి తమ యభిప్రాయమును చెలుపరయిరి. ప్రజలీగ్రంథమును తీవ్రముగ నిరసించిరిని మాత్రము తెలిపిరి. మద్రాసు కాంగ్రెసు సభ, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యాశయమును ఆమోదించి, సైమనుకమిషనును బహిష్కరింప తీర్మానించెను,గాని నిర్మాణపువిలువ గల విషయమును దేనిని ప్రతిపాదించలేదని, ప్రభుత్వము వారు తలచు చున్నారు. స్వరాజ్యవిధాననిర్మాణము, బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారము, నిర్మాణపు విలువగలవి గావు గాబోలు. రాజకీయవ్యవహారములగూర్చి ప్రభుత్వమువారు గావించిన విమర్శనము, మిగుల చెలవముగ గనుపించకమానదు. వార్తాపత్రికల గూర్చివ్రాయుచు, చెన్నరాజధానిలో 280 పత్రికలు వెలువడుచున్నవనియు, 95 చెన్ననగరమునందును, 185 ఇతరప్రదేశములందును వెలువడుచున్నవనియు, ప్రభుత్వపునివేదిక చెలుపుచున్నది. 50 పత్రికలు ఇంగ్లీషు భాషలోను, 105 తమిళ భాషలోను, 64 తెలుగుభాషలోను వెలువడుచున్నవట. హిందూపత్రికవ్యాప్తి విస్తరించెననియు, మద్రాసు మెయిలుపత్రిక పూర్వపు టెన్నత్వమును కోల్పోన లేదనియు, జప్టిసుపత్రిక అడుగున బడె ననియు, తమిళపత్రికలలో తమిళనాడు వ్యాప్తి యధికమయ్యెననియు, స్వదేశమిత్రను పత్రిక తగ్గిపోయె ననియు, ఇతర తమిళ తెలుగు పత్రికల వ్యాప్తి నిలుకడగ నున్నదనియు, ప్రభుత్వమువారి తలంపు. పత్రికల వ్యాఖ్యలలో మార్పు గనుపింపలేదట. 'స్వరాజ్య'పత్రిక ప్రభుత్వమును సమయము దొరకనపు టెల్లను తీవ్రముగ ఖండించెనట. హిందూపత్రికగూడ అసంతృప్తియుగ ఖండించుచు, భాషాతైలియొక్క శ్రేష్ఠతవలన ఎల్లరదృష్టి నాకర్షించెనట. పత్రికలు ప్రభుత్వమును విమర్శించుటలో, సత్యమును మరుగుపరచెనట. ఇర్విచు ప్రభువుగారి ప్రసంగములను మాత్రము పత్రికలు సానుభూతితో విమర్శించెనని, ప్రభుత్వమువారితలంపు. నివేదనసంవత్సరమున 3550 పుస్తకములును 919 మాసపత్రికలును రిజిస్టరయ్యెను. ఇంతకు పూర్వపు సంవత్సరమున కన్న వీని సంఖ్యలు విస్తరించెను. వీనిలో 1428 తమిళ భాషయందును, 1115 తెలుగులోను, 958 ఇంగ్లీషులోను రిజిస్టరయ్యెను. రాజకీయగ్రంథప్రకటన తగ్గెనని, నివేదిక చెలుపుచున్నది. మళయాళపు, కన్నడ గ్రంథముల సంఖ్య తగ్గెను. ఉత్కలగ్రంథముల సంఖ్య మూడువంతు లధికమయ్యెను.

డిల్లీలో కాంగ్రెసునాయకుల సభ

కాంగ్రెసు తీర్మానము
25 వ తేదీ కనీసమునాడు డిల్లీలో శాసనసభ్యులగు కాంగ్రెసు నాయకులు సమావేశమై కాంగ్రెసు మహాసభవారి తీర్మానమునుగూర్చి మరల చాలోచింపవలెనని భారతకాంగ్రెసుసంఘమును కోరుటనుగూర్చి ఆలోచించిరి. (ప్రీ ప్రెసు)
నాయకుల ఐకమత్య ఉపసంఘము
అనుదినమును సమావేశమగుచుండుట
వివిధపక్ష నాయకులసభలో నియమించబడిన ఉపసంఘమునాడు డిల్లీలో ప్రతిజ్ఞమును సమావేశమగుచున్నాడు. యుక్తవయసు వచ్చినవారి కంగరేణి (ఆడట్టు) ఓటుయిచ్చుటకు (ప్రాండ్లెజ్) అధికారముండవలెను. ఇపుడు డిల్లీలో నున్నటుల రెండుశాసనసభలు (ఆసెంబ్లీ స్టేటుకౌన్సిలు) లండనునందు. ఒక్క పభయే ఉండవలసిన ఈసంఘమువారు నిశ్చయించిరిని తెలియుచున్నది. (ప్రీ ప్రెసు)

విదేశవార్తలు

నైమక కమిషను

వర్కర్స్ లైఫ్ పత్రిక

లండన్, ఫిబ్రవరి 10 (మెయిలు) - నైమక కమిషను గూర్చి వైపు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది: - "నైమక కమిషనులపై గత ప్రకటనలను ఇండియాలో ముఖ్యమున గౌరవములందు విచారమును వెలుపుచు భారతీయులు ఆసక్తిని ప్రకటింప జూచిరి. దానిని ఎంతగప్పి పుచ్చెదమని ప్రయత్నించి నను ఆబద్ధములాను కెట్టుబడి చావల పత్రికలగుండ చావ లేకున్నది.

మాకులైన భారతీయుల రక్షితులు (బ్రిటిషు ఇంపీరియల్ లిస్టులు) సౌకర్యములను కాపునలు చేసిరి. (బ్రిటిషు ఇంపీరియల్ లిస్టులు సమాన ప్రతిష్ఠితో గురుభారతీయులతో గూడు కొన్న కమిషనుతో సంప్రదించుటకు దయ చూపెదరు. ఈ కమిషను తమ నివేదికమును రాయలు కమిషను నివేదికమునకు అనుబంధముగ బంపు గౌరవమును గూడ గలుగజేసెదరు!

ఈనివేదికమును జూచి (బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు) నవ్వుటకు గాక మరేమియును? ఇది ప్రాథమికము. క్యాంక్ కమిషను విషయములగుండ ఇటులనే లావాదేవీగార్చి గారు గనుల పనివాండ్లను మోసముచ్చిరి.

(బ్రిటిషు పనివాండ్లు ముఖ్యముగ ఆఫర్ ఆఫ్ లా యన్యువార, కార్మిక ఆధిపత్యముగను, పార్లమెంటు సభ్యులుగనుండి, ఇండియాలో, (బ్రిటిషు ఇంపీరియల్ లిస్టులు) కాధింపు చుండ, ఎంతకాలము, బాధిష్టముగారి విశ్రులను జూచి యూర కుండెదరు?

నైమకు బహిష్కరణవాదులపై ధ్వజ మెత్తుట

బ్రిటిషుపత్రికల వ్యాఖ్యలు

"ఆంగ్లేయులు ఇండియానుండిపోయినచో"

ఈ నెహరువారిందరును అనామతరువులగుదురు"

లండన్, ఫిబ్రవరి 24: - నాల్గవేళ్ళ ఇట్లు వెలుపుచు న్నది. డిల్లీ ఆఫ్ డిల్లీ బహిష్కరణ తీర్మానము దురదృష్టమేనది. కాని ప్రమాదము లేదు. సహాయనిరాకరణవాదులేమిజేసినా, రాయలుకమిషనుకు కావలసినంత భారతీయులసాక్ష్యము దొరు కును.

న్యూఢిల్లీలోని పత్రిక ఇట్లు వెలుపుచున్నది: - (గేటు బ్రిటునులోయున్న భారతదేశమిత్రు లందరును డిల్లీ బహిష్కరణ తీర్మానమునకు విగతెదరు. అంతయు బహిష్కరణ తీర్మాన ము, విచారకరమగు అవివేకపునది. భారతదేశమునకు స్వాతంత్ర్యము నీయరని చెలిసియే అంతవరకు నెహరువారు ఇండియాను స్వాతంత్ర్యమునీయవలెనని గోరిరి. అంట్లవిగ్న వృధాయని ఈ కోరికయే వెలుపుచున్నది.

స్వాతంత్ర్య సమరపాలనముగల భారతదేశమును ఉత్త అర్ధరాహిత్యముగ మూలు. స్వపరిపాలన యూరపు అమచో ఎంతఅర్థమున్నచో స్వతంత్రస్వపరిపాలనాభారతదేశమున్న అంత అర్థమున్నది. (బ్రిటిషువారు ఇండియానుండి వెదలిపోవుచు ఇండి యాతక్షణము చెల్లచెదరై వోవును. ఆపు డి నెహరువారు ఎక్కడచో అనామతరువులగునుదురు. భారత రాజకీయతైత్ర ప్రకటనములు ప్రస్తుతపరిస్థితులనుగాని భవిష్యత్తులనుగాని చెలిసి మాట్లాడుచున్నటుల గన్పించవు.

ఇటలీపొగయోడ పొగమందులో మునిగిపోయెను. చాల ప్రాణనష్ట మున్నదనుకొనుచున్నాడు.

బ్రిటునువర్తకాభివృద్ధి - యువరాజు

లండన్, ఫిబ్రవరి 24: - చేరిచేసే లే (బ్రిటునువర్తకాభి వృద్ధిని గాంచెనో దానితో యువరాజుకు సంబంధము ఏర్పడుటచే ఎంతయు పంజీసమని యువరాజుగారు గిల్లహోలలో యు వరాజునకు విందిచ్చిన సంవత్సరమున చెలికిరి.

"ఇండియాలో పోరాటము ప్రారంభమైనది"

"నక్షాజే వర్కరు"

లండన్, ఫిబ్రవరి 10: - (మెయిలు) ఇండియాకు స్వపరిపాలనము, స్వయంవిర్భయము (స్వీయమలెనని బ్రాహ్మణు లో తీర్మానించెరి. బర్మెన్-హెడ్ ప్రభునితో బేరమాడునా రును, వైతీర్మానమును తీరస్కరించిన భాషామలును కార్మిక యువ్యమునును పాటుబడుచున్నవారితై ప్రతిపాలముగ పనిజే యుచున్నవారను వికరే. కార్మికపక్షమును సోషలిజమును నిలబెట్టుటకు తైపురంగపక్షమును కలగొలుపువరకై మన వలెనే ఇండియాలో బ్రిటిషు ఇంపీరియల్ లిస్టులతో కాగలేనో నక్షయన్న భారతసోషలిజ్మో వారిలందు మును సానుభూతి గలదని వెలుపుటగుండ అనిపరచు

సకలత్వాలాగారు

చాంబర్లెనుగారికి వ్రాసిన లేఖ

లండన్, ఫిబ్రవరి 10: - (మెయిలు) విశేషాంగ కార్మిక లయకాఖున జేరిన అధికారులు తమదానిమునకు ప్రత్యక్షము గను, పరోక్షముగను చెప్పుతీసికొనినను ఏమయినను నిర్ణయించుటకు చాంబర్లెనుగారు విచారణముచును నియమించుట చా గానేయున్నదనియు జనోపిత్తు లేఖనగూర్చిగూడ ప్రాటించుటకు విశేషాంగకార్మికలయాధికారులగాని, విదేశీయులగాని, (బ్రిటిషు ఏజంటులుగాని) మరితరులగాని ఏమైన సామ్యము ఖ య్యతైత్వీకే తేసికొనా విచారించవలెననియు ఈదొంగలేఖ విషయమై సామ్యముఖ్యతైత్వీకే అపవాదము తొలగగలదని యు లేదా అపవాదమును స్థిరపరచుననియు సకలత్వాలాగారు చాంబర్లెనుగారికి వ్రాసిరి.

ఆఫ్ రాజు జర్నల్ సత్కారము

లండన్, ఫిబ్రవరి 24: - ప్యాసిగు రోములో ఇచ్చిన స్వాగతముకంటె లెక్కినలా తక్కువగనున్నదనియు, ఆఫ్ ని స్తాను సెన్యావరీటీ (నిరుపద్రవము) స్వాతంత్ర్యము నిమిత్తము ని రంతరము పోరాడవలసియున్నదని చాక్టరు హర్దులుగారునిర్ణయ ములు ఆసక్తియులని అధికారులు ప్రకటించుచున్నాడు.

హర్దులుగారు వెర్నెయిల్స్ ఒడంబడికనుగూర్చి ప్రస్తా పించినన్ని సంకీర్తనాది నిజముగాదనిరి. జర్మనులు యుద్ధపరితము నుండి ఇంకను పూటకొనలేదు. యుద్ధసంకటమును ఇంకను అ నుభవించుచున్నారనియు అందుచే నిద్రాహముతో గౌరవమునకు భంగములేకుండ జర్మనులు తమయభిప్రాయములను వెల్లుచుండ వలెననియు నుడిచిరని చెలుపుచున్నాడు. ఆఫ్ సురాజుగారిని జ ర్మనులెంతయు ఆనందించుచున్నాడు. పరస్పరసానుభూతివిదను, నిజముగ సేహమతోన్యత్వము జర్మను సంబంధమేర్పడిన దను చున్నాడు.

పురమండిరమున పురపాలక పంపుమువారు విందొనర్చిరి. డెర్లిను పటమును జూపకాకాకా ర జడంపతులకు హామతిగా నొసగిరి. పిదప సాంకేతిక ఉన్నతపాఠశాలను జూచిరి సాయం కాలము సంగీతమును వినిరి.

పార్లమెంటు ఎన్నికలు

కమ్యూనిస్టు అభ్యర్థులు

(బీము నర్సిసు)

లండన్, ఫిబ్రవరి 20: - మెయిలు పార్లమెంటు కమ్యూనిస్టుపక్ష మువారి క్రిందివారిని రాజోవు పార్లమెంటు ఎన్నికలకు అభ్యర్థులుగ కేర్పొనిరి: -

జె. డి. ముఖ్, హెచ్. క్రావర్లసతి, డబ్ల్యు. హ్యోనింగ్, జె. జె. వాగ్, ఎస్. సకలత్వాలాగారు.

ఇల్లర్డు ఎన్నికలు

పిదప లిజరలుపక్ష పురోవృద్ధినిజూచి పరిహాసముజేయ వీలులేదనియు లిజరలు ఓట్లు రెండురెట్లు లభించెననియు, కార్మికపక్షమువారి ఓట్లులు పూర్వమువలెనే మార్పులేకున్నవని యు లావాదేవీ జార్జిగారు చెలికిరి.

దీన్యములో అనుమానించబడిన కుట్రదారుల విషయమై విచారణసంస్థనున్న ఇద్దరు గూఢచారులను అనుమానింపబడిన కుట్రదారులు జంకిరి.

మునిగిపోయిన ఇటలీ పొగయోడ

ఒక్కగయోమనీ ప్యాకగాకే బ్రతికిరి

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, ఫిబ్రవరి 26: - మునిగిపోయిన ఇటలీ పొగయోడలో ఇంజనీరు గయోమనీ ప్యాకగాకే (బ్రతికిరి. సపుతాప్తములో యాటకతో పొగయోడల మూడునిమిషము లో మునిగిపోయెననియు, రషియా నావికుడు తనను బ్రతికించె ననియు చెలియచేసెను.

కుష్టురోగనివారణము

లండన్, ఫిబ్రవరి 24: - కుష్టురోగము విషయమై పంగ తులను దొంపు కార్మికలయ ముందునియు ఇండియానలె సహాయము చేసికొనలేని ఇతర సామ్య బ్యాంకర్లకి ప్రదేశములకు సహాయము చేయవలెననియు బ్రిటిషు సామాజ్య కుష్టురోగ హాయక సంఘవార్షికోత్సవమున దెన్యాన్వర్థు ప్రభువు చెలి యచేసెను. సామాజ్యములో 5,00,000 నుండి 10,00,000 మంది కుష్టురోగులు ఉన్నారట.

కలకత్తాలోని ఆఫ్ రాంకులందున్న దేశముల కేతెంచి కుష్టురోగ పరిస్థితులన్నిటిని చెలికొని వాటిని నివారణ జేయుటకు కలకత్తా వైద్యాలయమున శిక్షణమును బడయుటకు వైద్యులను బంపుట కేర్పాటులు జేయబడినవని పర్ ఎడ్వర్డు గయలుగారు నుడిచిరి. తిరిగి ఇంగ్లండుకు వచ్చువరకే కుష్టురోగనివారణము పూర్తిగ పీరికి చెలియవలసిరి.

దక్షిణ ఆఫ్ కాలో ఇండియాకంటె ఎక్కువగా ఈ కుష్టురోగమున్నదనుచున్నాడు. వైజీరి ములో 18,00,000 మందికి 90,000 మంది కుష్టురోగులే

ఆఫ్ రాంకుల జేరిన వారికి చికిత్సను విసారముగ జేసినచో పంఖ్య చాల తగ్గునని పర్ లియూనార్డు రోజర్సుగారు చెలికిరి. ప్రత్యేకముగ ఒకరోగిని ఉంచుటకు ఖర్చుతో ఇండి యాలో 60 మందిని ఆఫ్ రాంకుల కేర్పకుండ బాగుజేయవచ్చుననిరి ముందుగ కే రోగిని ఆఫ్ రాంకుల కే కాపాడిన లాభముగనుండునట. ప్రారంభములోనే కనిపెట్టినచో కుష్టురోగమును కుదర్చవచ్చునని కలకత్తాలో వైద్యు వైద్యాధికారులు చెలుపుచు న్నారు. అయిదేండ్లు ఇండ్లను ఆకులెలు పరిక్షించుచో కుష్టురోగులందరూ బయల్పడెదరు. నూటికి 80 డికి వచ్చునని తెలియగలదనిరి.

మరాఠోలో కమ్యూనిస్టు నాయకులను ముగ్గురిని అరస్టు జేసిరి.

విరిషు బాతీయవాది విలి కుం ఓబ్రియనుగారు పనిపోయిరి.

కన్సర్వేటివు పక్షమువాడుగూడ సంతృప్తిని వెలియచ్చిరి.

గురు జ్యోతిషాలయము

భవిష్యత్తును గురించిన 5 శతశతకు బడలు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0 తమ బాతకమును లేనిచో ప్రశ్న వ్రాయుకాలకు తమ వియస్సును పంపవలెను. వివరములకు వ్రాయుడు. ప్రాధనరు ఎన్. ఎన్. శాస్త్రి, గురుజ్యోతిషాలయము, గోపాలపుం, తూర్పుగోదావరిజిల్లా.

DIP PRIZE COMPETITION

A. Brand New B. S. A. Roadster Bicycle will be given Free to any person submitting the best description of Dip (The Miracle Cleaner) in English. For further particulars please apply enclosing half an anna postage stamp. to: -

THE QUALITY PRODUCTS COMPANY, Dadar Bombay.

NOTICE.

Tenders ave invited for the supply of about 400 tons of best Bengal Steam Coal free from dust for the water works of Cocanada Municipality for 1928-29.

Tender forms will be supplied on application to the undersigned. Sealed tenders only will be received up to 15th March 1928.

Municipal Office, D. KRISHNAMURTHI, Cocanada 22-2-1928. Chairman

మద్రాసు ఆంధ్ర సదరన్ మరాఠారైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్.

(ఇంగ్లాండులో యిన్ కార్పొరేటు కాబడినది)

నో టీ సు

తిరువత్తూరునందు 1928 వ సం॥ ఫిబ్రవరి 26 వ తేదీనుండి, మార్చి 8 వ తేదీవరకు జరుగు

గొప్ప త్యాగ రాజ స్వామి బ్రహ్మోత్సవము

ముఖ్యమైన రోజులు:--1928 మార్చి 2, 3, 5, 6, 8 వ తేదీలు

సదరు ఉత్సవమునకు పోవు ప్రయాణికుల సౌకర్యార్థము రోజువారీ బండ్లకంటే యీ క్రింద కనుపరచిన ప్రత్యేక బండ్లు వాషర్ మన్ పేటనుండి తిరువత్తూరునకు ఆయా తేదీలలో పోవును.

వాషర్ మన్ పేట నుంచి తిరువత్తూరునకు.

మరి తిరుగు ప్రయాణమునకు 1928 సం॥ మార్చి నెల 3, 5, 8, తేదీలలో

	1-వ స్పెషల్.	2-వ స్పెషల్.
వాషర్ మన్ పేట నుండి బయలుదేరుట	రాత్రి 10-0	రాత్రి 11-0
కొరుక్కుపేట చేరుట	... 10-4	... 11-4
... నుండి బయలుదేరుట	... 10-6	... 11-6
తండియూర్ పేట చేరుట	... 10-9	... 11-9
... నుండి బయలుదేరుట	... 10-11	... 11-11
తిరువత్తూరు చేరుట	... 10-16	... 11-16
... నుండి బయలుదేరుట	... 10-40	... 11-30
తండియూర్ పేట చేరుట	... 10-45	... 11-35
... నుండి బయలుదేరుట	... 10-47	... 11-37
కొరుక్కుపేట చేరుట	... 10-51	... 11-41
... నుండి బయలుదేరుట	... 10-53	... 11-43
వాషర్ మన్ పేట చేరుట	... 10-56	... 11-46

వాషర్ మన్ పేట నుండి తిరువత్తూరు నకు

తిరుగు ప్రయాణమునకు మార్చి 4, 9 తేదీలందు

వాషర్ మన్ పేట నుండి బయలుదేరుట	ఉదయం	5-45
కొరుక్కుపేట చేరుట	...	5-49
... నుండి బయలుదేరుట	...	5-51
తండియూర్ పేట చేరుట	...	5-54
... నుండి బయలుదేరుట	...	5-56
తిరువత్తూరు చేరుట	...	6-1
... నుండి బయలుదేరుట	...	6-30
తండియూర్ పేట చేరుట	...	6-35
... నుండి బయలుదేరుట	...	6-37
కొరుక్కుపేట చేరుట	...	6-41
... నుండి బయలుదేరుట	...	6-43
వాషర్ మన్ పేట చేరుట	...	6-46

వాషర్ మన్ పేటనుండి తిరువత్తూరునకు 1928 వ సం॥ మార్చి 6 వ తేదీన స్పెషల్ బండ్లు

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	ఉదయం.	పగలు.	పగలు.	పగలు.	పగలు.	పగలు.	పగలు.	సాయంత్రం.
వాషర్ మన్ పేట నుండి బయలుదేరుట	5-45	10-10	11-0	12-15	1-25	2-0	5-0	6-45
కొరుక్కుపేట చేరుట	...	5-49	10-14	11-4	12-19	1-29	2-4	5-5
... నుండి బయలుదేరుట	...	5-51	10-16	11-6	12-21	1-31	2-6	5-8
తండియూర్ పేట చేరుట	...	5-54	10-19	11-9	12-24	1-34	2-9	5-11
... నుండి బయలుదేరుట	...	5-56	10-21	11-11	12-26	1-36	2-11	5-13
తిరువత్తూరు చేరుట	...	6-1	10-26	11-16	12-31	1-40	2-16	5-18

తిరువత్తూరు నుండి వాషర్ మన్ పేటకు మార్చి 6 వ తేదీన పోవు స్పెషల్ బండ్లు

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
	ఉదయం.	పగలు.	పగలు.	పగలు.	పగలు.	పగలు.	సాయంత్రం	రాత్రి.
తిరువత్తూరు నుండి బయలుదేరుట	6-30	10-40	11-40	12-35	1-42	2-30	6-0	7-15
తండియూర్ పేట చేరుట	6-35	10-45	11-45	12-40	1-45	2-35	6-5	7-20
... నుండి బయలుదేరుట	6-37	10-47	11-47	12-42	1-47	2-37	6-7	7-22
కొరుక్కుపేట చేరుట	6-41	10-51	11-51	12-46	1-51	2-41	6-11	7-26
... నుండి బయలుదేరుట	6-43	10-53	11-53	12-49	1-53	2-43	6-13	7-28
వాషర్ మన్ పేట చేరుట	6-46	10-56	11-56	12-51	1-56	2-46	6-16	7-31

పైన నుదహరింపబడినవి కాక, యింకను తగుమంది ప్రయాణికులు కోరినమీదట ప్రత్యేక రైళ్లు నడుపబడును.

రిటరన్ టిక్కెట్లు చౌక:--26-2-28 వ తేదీనుండి 9-3-28 వ తేదీవరకు రెండు రోజులు కలిపిన కాలములో మద్రాసు,

సెంట్రల్, బేసిన్ బ్రిడ్జ్, వాషర్ మన్ పేట, రాయపురం, మద్రాసు బీచ్, మాంటూరోడ్డు స్టేషనులనుంచి, తిరువత్తూరునకు 3 వ తరగతి రిటరన్ టిక్కెట్లు రు 0-2-6 తగ్గించబడెను. ఈ రిటరన్ టిక్కెట్లు మెయిల్ బండ్లు తప్ప మిగతా రైళ్ల నన్నిటికి ఉపయోగించుకొనవచ్చును. తీసుకొనిన రోజున బయట ప్రయాణమునకు, తిరుగు ప్రయాణమునకు ఆరోజునను మరుసటి రోజువర కుపయోగించును. ఎట్టి సందర్భములందునైనను టిక్కెట్లకు డబ్బు వాపసు యివ్వబడదు.

చెన్న పురి శాసనసభ

అధికారతరకార్యక్రమము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయశాసన సవరణచట్టములు

చెన్న పురి శాసనసభ ఈ రోజును సభ వేళమైనపుడు, అధికారతరకార్యక్రమములను, తీర్మానములను సభ్యుల సభ్యులను, కాంగ్రెసు సభ్యులు, సభాపాలకులనుండియు, గూడ సభలోనే యుండిరి కాని, సభాకార్యక్రమమునందు పాల్గొనలేదు. రాయల్ కమిషను సభ్యులు పదమూడు మంది కలిగి యుండిరి కాంగ్రెసు సభ్యులు పదిమంది వెదలిపోవ నిశ్చయించుకొనిరిగాని నేటిదినము కమిషను సభ్యులు శాసనసభకు రాబోవుట లేదని తెలిసినందున 12 గంటల 45 నిలకు గవర్నరు గారు సభను ముగించుట నచ్చి తమ స్థానమున కూర్చుండు సమయమున కాంగ్రెసు సభ్యులందఱును సభనుండి లేచిపోయిరి. డి. బి. కేశవశెట్టి, గంగాధరశర్మ, నాగన్న గొడగుగారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ శాసనమున సవరణచట్టములు సుపాదించిరి.

ఈ దినమున కార్యక్రమము ప్రారంభమయినతోడనే మొదటిసభ్యులగు డబ్ల్యు. ఇ. స్విట్జర్ సర్ జేమ్స్ సియన్ బి. టి. ల్యూకర్, డబ్ల్యు. టి. రైటు, కెన్సింగ్ టెగార్డు ప్రభుత్వమున రాజధిక్షేత్రములము లానన్న సభ్యులను తమ స్థానముల స్వీకరించిరి.

ప్రశ్నోత్తరములు

ప్రశ్నోత్తరముల సమయమున కాంగ్రెసుసభ్యులుగూడ సభలో యుండిరి గాని కాంగ్రెసుసభ్యులను ప్రకారము సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నల నడుగలేదు, ఇదివరకు సభాపాలకుగా ప్రశ్నోత్తరములకు ఒకగంటకాలము పట్టెడిది. కాంగ్రెసువారు ప్రశ్నోత్తరముల కార్యక్రమమును పాల్గొనకపోవుటచే నీదినమునకు నిర్ణయించబడిన 50 ప్రశ్నలను 15 నిమిషములలోనే ముగిసెను.

కాంగ్రెసుసభ్యులు సప్లిమెంటరీ ప్రశ్నలకు గాదని కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సంఘమువారు గాంధీనీ ఉత్తరువు కాంగ్రెసుసభ్యులందరిచేతను కిరీవాపింపబడిన నా ముఖ్యుగారు మాత్ర మిచ్చినందున ఒక ప్రశ్నపై సప్లిమెంటరీ ప్రశ్న నడిగెను. పోరబాటుచే నిల్పబడినవి కాంగ్రెసుసభ్యులను కొనవచ్చునని.

ప్రాంతీయ ఆద్యులు సవరింప విషయమై చర్చించుట నిశ్చయించబడిన ఉపసంఘమునందు సత్కమార్గముగా తమ సభ్యులకు రాజీనామా నొసగుటచే, ఆ ఖాళీలో మరెవ్వరిని నొకొకవలెనని అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను, ఈ మధ్యాహ్నము లోగా నామిచ్చినవల నంపవలసినదని తెలిపిరి.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయచట్టము

డి. బి. కేశవశెట్టిగారు, ఆర్. నాగన్న గొడగుగారు గంగాధరశర్మగారు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ శాసనమున సవరించుటకు బిల్లును సుపాదించిరి కేశవశెట్టిగారు తమ బిల్లును చర్చకు వైకొనవలెనని గూడ ఈ దినముననే ప్రతిపాదించెదనని నోటీసు నొసగియుండిరి. కాని ఇదివరకే ఇట్టి చట్టముల నుపపాదించిన మరెవ్వరు శాసనసభ్యుల కోరిక ననుసరించి తమ చట్టమును చర్చకు వైకొనవలెనను ప్రతిపాదనక, రాబోవు సమావేశమున గావించెనమని తెలిపిరి.

డి. బి. ఎం. కృష్ణ నాయకుగారు, మురారు పెనెనీని బిల్లును సుపాదించిరి.

జగంపేట ఎట్టేలు బిల్లు

పిమ్మట గొల్లపల్లి జమీందారుగారు జగంపేట, (ఎ) (బి) ఎట్టేలులను ఆవిర్భవకరణముగ నొసర్చుటకు బిల్లును సుపాదించుటకు నుత్తరముగ నొసర్చిరి.

బిల్లును వెంటనే సర్పంచిపలసిన దని గొల్లపల్లి జమీందారుగారు ప్రతిపాదించిరి. కె. ఆర్. వెంకటాచార్యుగారు ఒకరచిరి, చర్చలేకయే ప్రతిపాదన అంగీకరింపబడినది. ఈ బిల్లు బిల్లును వెంటనే శాసన మొనర్చవలసినదని రాజాగారు ప్రతిపాదించగా, ఎట్టి ప్రాతినిధ్యమున లేకయే అంగీకరింపబడినది.

తీర్మానములు

శాసనసభ్యులలో బిల్లులైనవారిత తీర్మానములలో మొట్టమొదటితీర్మానము, మన్షీలను పండితులను పాఠశాలలో ఇతరశాస్త్రములందున ఉపాధ్యాయులతో సరిపచున యున కేతనము లెవ్వరైనను తీర్మానము, ఆ బిల్లును శాసనసభకు రాబోవునది మరీ 20 మంది సభ్యులును ఈ తీర్మానము

నుపాదించుటకు నోటీసు నొసగిరి. కాని కాంగ్రెసు సంఘము వారు- తమచే నిర్ణయించబడు కొన్ని విషయములందు తప్ప శాసనసభ్యులందఱు పాల్గొనరాదని తీర్మానించుచుండటచే కాశేత్యురాయగారు గాని, ఇతర కాంగ్రెసు సభ్యులుగాని తీర్మానము నుపపాదించవలసినదని అధ్యక్షుడు పిలిచినపుడు లేవలేదు. ఎవ్వరును లేవకుండుటను అధ్యక్షుడు చూచి సభ్యులు ఎంతమంది సభ్యులైతూ ఉండునో అది తెలిపే నాత్రమ తగిన- అనిపడినది.

సిరిగుప్ప తాలూకా పునర్విర్యాణము

పురస్కార బహుళియందు యుండి 1928 సంవత్సరము బడిన సిరిగుప్ప తాలూకాను తిరిగి తాలూకాగా స్థాపించవలయునని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు గావించుచున్నాడు- అను తీర్మానమును ఆర్. నాగన్న గొడగుగారు ఉపపాదించుచు 1917సం. నుంచి 1920 సం.మునరకును ప్రభుత్వమువారు సిరిగుప్ప తాలూకాయందు తాలూకా ప్రధాన స్థానము, తదంతర కచ్చేరీని మొదలగు భవనముల వానిని నిర్మించి యుండి రనియు, 1929 సం. లో ఈ తాలూకాను తీసివేయుటవలన తాలూకాయందు ప్రజల కనేక ఇబ్బందుల కష్టములు గలిగినవియు తెలిపిరి. ఈ సిరిగుప్ప తాలూకాను రద్దుచేయుటవలన బహుళ తాలూకాయందు గ్రామములు 10-32 వంతు అధికము చేయబడినది. అంతకు క్రితము 175 గ్రామములు గలిగిన ఆదోని తాలూకా ఈ సిరిగుప్ప తాలూకా నెత్తికీ యుటచే ఆ తాలూకాలోని గ్రామముల సంఖ్య 210 గ్రామములాయెను. సరిహద్దులలోనను ఇతర తాలూకాల నందును గ్రామముల సంఖ్య మోచెను. ఈ తాలూకా నెత్తికీని గ్రామముల నితర తాలూకాలకు విభజించుటచేసి గ్రామములు తాలూకా ప్రధాన స్థానమునకు బహుమరము ప్రయోజనము చేయవలసివచ్చుటచే రాకపోకలవిషయము బహుకష్టముల కడచుచున్నాడు. తాలూకాయధికారిగల గ్రామముల తినితీయుటకు సందృష్టముల పాలగుచున్నాడు. తకాణియును వంచి కెట్టుకొనవలయునని నీకష్టము చాలవరకు గమనింపబడినది. సిరిగుప్ప తాలూకాయందు ముగాడిపాల చాలా భాగముగలను. సిరిగుప్ప తాలూకా ప్రజ లిదివరకే ప్రభుత్వమున కీవిషయమై ముఖ్యము నంపు కొనియున్నాడు. కావున ప్రభుత్వమువారు క్రజలకష్టముల గమనించి సిరిగుప్ప తాలూకాను పునర్విర్యాణము గావించవలెనని పట్టిరి.

పి. కింరా పుగారు తీర్మానమును బాపరమును ప్రభుత్వమువారు విశేషవ్యయముతో సిరిగుప్ప తాలూకాయందు కచ్చేరీ భవనముల అనేకముగ నిర్మించి యుండినవియు, బహుళియందును సిరిగుప్ప తాలూకా చాల భాగ్యులంత మునువదలియు, తాలూకా నెత్తికీనివో భవనములపై వెచ్చించినధనము వృథాయగుననియు పట్టిరి.

గొల్ల రివిన్యూ మొదలగుగా సమాధాన మొసంగును పరిపాలనా వ్యయమును తగ్గించుటకై 1928 సంవత్సరమునందీ తాలూకా ఎత్తికీను బడినవియు తమపరి తాలూకా ప్రజలంపు కొనిన ముఖ్యములైన కలెక్టరుగారి రిపోర్టుపైనను ప్రభుత్వము రీవిషయమును పునర్విచారణచేయ నిశ్చయించినవియు ప్రస్తుత మీషయము ఆగవనయందున్నదనియు పట్టిరి.

రివిన్యూ మొదలగు గాంధీనీ సమాధానముపై నాగన్న గొడగుగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

“టోలు గేటులను తీసివేయుట”

“రాబోవు సంవత్సరమునందీ రాజధానియందుగల లోక రోడ్లను టోలుగేట్లు నన్నిటిని తీసివేయవలయునని యీ సభ వారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు గావించుచున్నాడు.” అను తీర్మానమును యమ్ ఏ మాణిక్యమే నాయకగారు ఉపపాదించుచు ఉత్తరమునూచేయు దనేక తావుల నీ టోలు గేటుల పద్ధతి లేనే లేదనియు, పేరెత్తుటకు బండ్లపై ప్రయాణము చేయువారికిని ఈ టోలుగేటులవలన చాలా ప్రయాణములకు మన్నదనినా, వీనిని తీసివేసిన ప్రభుత్వమువారికి ప్రస్తుతము వీరివలన చేయవలసిన విశేషదానము తగ్గిపోవుట నిశ్చయమైయు నను ఈ యదాదామును కేరొకవిధమైన రాబట్టుకొనుటకు ప్రయత్నములు గావించవలసినవియు, పెట్రోలుపైను, నాలుకములు, నీటికాలు మొదలగు వివిధములైనను పన్ను విధించి తద్వారా ఈ ధనమును రాబట్టుకొనవచ్చునని గాని ఇదివరకే భరింపరాని భూమిపన్ను మొదలగునవి భారముక్రింద క్రుంగుచున్న పేదరైతులపై నీ టోలుగేటుల పన్నును విధించి వారి కష్టముల నిమిషమింపవలయుననియు, ప్రభుత్వసభ్యు లీయదాదామును మరొకవిధమున రాబట్టుకొనవచ్చు తగిన విధానముల నాలోచింపవలసినవియు, పట్టిరి.

సి. గోపాలమూర్తిగారు తీర్మానమును బాపరచిరి.

గొల్ల ప్రధానమంత్రిగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు 9:15 సం.వరకు ఈతావును పరిపాలించుచుండిన మంత్రిగారు పాసగలు రాజాగారి దేవయమై నూలోచి చి ఈ టోలుగేటుల పద్ధతిని తీసివేయుట సాధ్యమాయని విచారిం చి యుండి రనియు, కాని ఇందువలన గలగు కష్టమును భరించేయుటకై భూమిశిస్తు సభిముగ జేయవలసినవచ్చుటచే అవని సాధ్యముగాక పోయెననియు పట్టి టోలుగేటులను స్థాపించినప్పటికండియు పదరు ఆదాయమునందీ రోడ్లను నూకజేయుటకై చాలభాగ మెట్లు వెచ్చింపబడుచున్ననా తక్కువమునా, ఈ కష్టము మరొక విధముగ భరించే యుటవలసిన ప్రజల కంత యసౌకర్యము గలగుచున్నను ఈ టోలుగేటుల నిపుడు తీసివేయుట సాధ్యము గాదనియు, భారత ప్రభుత్వమువారిచే నియమించబడిన “రోడ్డు లెవలకమిటీ”నా లెతరవిధానములను విచారించుచున్నా రనియు, వారి రిపోర్టు వెలువడినవరకు వేచి వీరి నిమిషమును విచారింపవచ్చుననియు పట్టిరి.

గొల్ల మంత్రిగారు గాంధీనీ సమాధానముపై తీర్మానమును సంతోషించుకొనబడినది.

“రసకర్పూరమును లైసెన్సులేక అమ్ముట”

“లైసెన్సు లేకుండ రసకర్పూరమును ముఖములకు నోదారులకును నిషేధించవలయునని ఈసభవారు ప్రభుత్వము వారికి శిఫార్సు గావించుచున్నాడు” అను తీర్మానమును డాక్టరు మత్తు క్షీరెడ్డిగారు ఉపపాదించుచు ఈరసకర్పూరము ముఖముగ తెలుగజిల్లా లందు ప్రజలందరచే తమ జీవనధర్మముగ వాడబడుచున్నదనియు, అనేక సంవత్సరములందు ఈరసకర్పూరము తెలుగజిల్లాని ముఖ్య ప్రజలచే వాడబడుటవలన గ్నానములను బాలింతలను పరిశీలించుట చాలా ప్రమాదము గలగుచున్నదనియు, ఈరసకర్పూరము ప్రతిబాధ ఆ గడిచింపును అచ్యుతమును తెలుగుమండలములలో వాదాపు ప్రతియింటను ఉం యోగింపబడుచున్నదనియు పట్టిరి. ఈమధ్య తెలియక ఉపయోగించుటచే ఎట్టియు ప్రజలములు గలగునో తెలిపెడి దోగులలోలోను జూపెట్టి ఛాందసవిశ్వాసములు గల పల్లెటూరివారు సలహాలను ముఖ్యుగ పెవకవినిపెట్టి రనియు అందుచే శాసనముద్వారా రసకర్పూర అమ్మకమును లైసెన్సుదారులవరకే పట్టి ప్రజలవలె ననియు పట్టిరి.

డి. బి. కేశవశెట్టిగారు తీర్మానమును బాపరచిరి.

గొల్ల లామెంబరుగారు సమాధాన మొసంగుచు విషయములగు ప్రత్యేకింపబడిన బాలితాయుండి రసకర్పూరము జేర్చబడి యుండలేదనియు రసకర్పూరము విషయమై ప్రత్యేకముగ అభిప్రాయము కోరబడగా రసకర్పూరము విషయములలో కేర్పబడ నవసరము లేదని పద్దను జరలుగారు సమాధాన మొసంగియుండిరియు, అజ్ఞానము చేదుకపయోగముగావించినవో అపాయముగ లగుని నిర్బంధముచేయవలెనను, కాని అవిధముగ ఇతరవస్తువులనుగూడ నిషేధించవలసి వచ్చుననియు, కావున ప్రభుత్వమునా రీతీర్మానము నీవిధముగ అంగీకరింపజాల రని పట్టిరి.

శ్రీమతి మత్తుక్షీరెడ్డిగారు తీర్మానము నుపసంహరించుకొనిరి.

“కల్లారు సంఘోధరణము”

“తంజావూరులోని కల్లారు సంఘోధరణకార్యము పాలీసువారి యధీనమునందీ రివిన్యూకాళువారికి మార్చజేయవలయునని ఈసభవారు ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సు గావించుచున్నాడు” అను తీర్మానమును యమ్. యమ్. దొరరాజుగారు ఉపపాదించిరి.

గొల్ల చామమొదలగుగా సమాధాన మొసంగుచు కల్లారు సంఘము కేరళసంఘముల క్రింద కేర్పబడినదనియు, రివిన్యూకాళువారి వలే మొదలైన నీరిని కల్లుబాటులోనుండుట కష్టమనియు, వధుకరా మనాధుకల్లులందును కల్లారుసంఘములనా రీకేరళుబాటులకింద చేర్చబడియుండ లేదనియు, తంజావూరులోని కల్లారు సంఘమును అట్లు కేరళుబాటులకిందీ తొలగింపబడు సమయము రాగలదనియు కాని క్రస్తుకము మాత్రముట్లు జేయుటకు సాధ్యమగాదనియు పట్టిరి.

శ్రీ దొర రాజుగారు సమాధాన మొసంగుచు హోము మొదలగుగా సమాధానము కేరళ మసంతృప్తికరముగ నన్నదని పట్టిరి. కల్లారు సంఘములను “నే” నుల సంఘముని తెలించుట భయమనియు, ఇతర సంఘములందును కల్లారు సంఘములలో వలె కేరళుల గలదనియు పట్టి నట్లు తీసికొనవలసినవిధిగిరి. తీర్మానముపై పోలగొడగారు 51 అనునూలుకు 14 రు ప్రతిములు రఫుటచే తీర్మానము నెగ్గెను.

డాక్టర్ చే ఆమోదించబడినది.

ఈవెన్స్ లెఫ్టర్
అండు లిమిటెడ్.

లండన్ అండు లిమిటెడ్.
ఇండియా ప్రెసిడెన్సీ,
యి. బి. కె. హార్బర్
పొమ్మబాక్స్ నెం 818 బొంబాయి

మలబద్ధకమునకు తరచుగా
వైద్యులులిక్విడ్ పారఫిన్ నే వాడుడని
సలహా నిచ్చుచున్నారు.

ఈవెన్స్ లెఫ్టర్ పారఫిన్ కం
పె నిర్మలమైనది, గుణకారి మరెద్ది
యు లేదు.

మిగుల సౌఖ్యముగా గుణమి
చ్చును. ఆరోగ్యము, త్వరలో చేకూ
ర్చును.

EVANS'
Liquid Paraffin

గ్రామపౌరంబోకులను లోకల్ బోర్డుల వశము జేయుట

1926 ఫలి నవంబరు 10 వ తేదీ యొసంగబడిన ప్రభు
త్వమువారి యుక్తపునరు పునరుద్ధరణమునందు గ్రామపౌరం
బోకులపై యధికారము ఆయా లోకల్ బోర్డులకొసంగ వలయు
నని ఈ ప్రభుత్వమువారికి శిఫార్సుగా విందుచున్నాడు.
అను తీర్మానమును గొల్లపల్లి జమీందారుగా రుపపాదించిరి.
గొల్ల ప్రధానమంత్రిగారు సమాధాన మొసంగుచు గ్రామ
ముల లోక్తము సరిగా నిర్వహించుటకు నిగడత నిబ్బంది అనేక
లోకల్ బోర్డులకు లాభపడెనున్నది ప్రభుత్వమువారికి
తెలిపబడినందున ఆక్రమణలు లేకుండుటకు ఈ పౌరంబోకులు
దివిన్యతాఖిలాసానికి వశము గావింపబడెననియు, ఆక్రమణలు
జరుగకుండా నివారించుటకు తోరంత నిబ్బంది ఏర్పాదికడంపు
మునకైనను కలదని తోచినప్పుడు పౌరంబోకులను వారివశ
మొనర్చుటకు ప్రభుత్వమువారికి యిచ్చే యాజ్ఞ తదనియు
పట్టిరి.

ప్రధానమంత్రిగారి సమాధానముపై తీర్మాన ముపసం
హరించుకొనబడినది.

ఆదిద్రావిడ పాఠశాలలలో వృత్తివిద్యలు

ఆదిద్రావిడపాఠశాల లన్నిటిలోను ఏదేని యొకవృత్తి
విద్యను నేర్వగలవారికి ఆ పాఠశాలయొక్క నియమించవలెను.
సగుపాఠశాలలో ప్రాథమిక అనుభవవ్యవసాయవిద్యాబోధనకై
శిశుశ్రమండా లేండకరమలనుతక్కువగా భూమిని, బీజత ఎద్దు
లను, సాగుకై ఒక బావిని యొసంగవలెననియు, రాష్ట్రకర్ష
ములనువచ్చిన ధనమునుండిగాని ఇతరధనములోనుండిగాని ఈ
వ్యయమును భరింపవలెననియు ఈ సభ్యులు ప్రభుత్వమువారికి
శిఫార్సుగా విందుచున్నాడు అను తీర్మానమును బి. మనసావి
సిల్లెగారుపాదించిరి. శాగన్నగౌడగారు బలపఱచిరి.

“ఆదిద్రావిడ పాఠశాల”లనుటకుబదులు “ప్రాథమిక పాఠ
శాల”లని టియందు వృత్తివిద్యలను ప్రవేశకేటవలె”నని గొల్లపల్లి
జమీందారుగారు సవరణ నుపపాదించిరి.

అత్యవస్యామి ఒక నూరుగారు ప్రతిపాదనమును బల
పరచుచు సవరణ నెదిర్చిరి.

సర్ జాకా నైమనుగారు సవరణ నెదిర్చిరి.

సవరణను వోటునకుబెట్టగా వీగిపోయెను

ఆర్థికసభ్యులను నూయిరుగారు ప్రతిపాదనపై మాటలా
డుచు, ఇదివరకాదిద్రావిడులకు ప్రత్యేకశాఖ కదనియు ఇటీవ
లనే ఏర్పరపబడెననియు నుడిచిరి.

ఈ రాష్ట్రమున వ్యవసాయము చాలవరకు ఆదిద్రావిడు
లపైనే ఆధారపడి యున్నది వ్యవసాయముచేయు పాఠకడన
ములో చాలభాగము వారేననియు నుడిచిరి. ఆదిద్రావిడులలో
విద్యాప్రచారము చాలతక్కువ అందుచే వారికి ఏర్పాటు చేయ

బడు పాఠశాలలయందు, సాధారణ విద్యాబోధనమునే విశేష
ముగ వ్యాపింపజేయవలెను. అంతయుగాక, పాఠశాలల కన్నిటి
కిని, టెన్సికలు విద్యలు చేసిన ఆపాధ్యాయులు గావలెననిన
చో దుర్బలమగును. కనుక ఇది ఆవరణసాధ్యముగాదు.
జేమిగులగు ప్రతిపాదన నుపసంహరించు కొనవలసినదా
గోరిరి.

హోంమెంబరు ఉస్మాక్ సామెలుగారు, ప్రతిపా
దన నెదుర్చుచు తీర్మానమునందు చేరిన లోక్మెంబరులన్నిటిని
సఫలపరచుటకు చాలధనము గావలసియుండుననియు, రాష్ట్ర
యొక్క కనీస చాలచిక్కుకొననన్న ప్రస్తుతసమయమున ఈవ
యను విచారించుట కష్టము అని నడిచిరి.

ప్రతిపాదన నుపసంహరించుకొనుట

ఎ. ఎన్ సహజానందంగారు ప్రతిపాదన నుపసంహ
రించుకొనిరి.

బీబీ బిబి—నీకై పోయిన నీర్యమును గట్టిపరచు
టకు లోక ప్రసిద్ధిచెందినది. స్వప్నముయొక్కని మాత్రముతో
గాని వీర్యము ఫలితమునకున్న యెడల తక్షణం నిలిపివేయును
మునలితనమును, నపునకర్పియును తొలగించి యాపన మొసం
గును. ఎంతబలహీనుని కయినను కండుగంటలలో నరములకు
బలము నిచ్చి సంసారములను అపభవించునట్లు చేసి సంకా
పంతులుగజేయును. ఈ త్రేణులు రసాస్వముగా నుంచుడకు
20 మాత్రలు సీ 1-3 2-0-0. వి. పి. చార్జి వేరు

ఆర్యవైద్యాశ్రమం,

1159-1127 కి, బైరాగిమతం వీధి, మదరాసు

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-6-0. 12-కి 3-8-0.

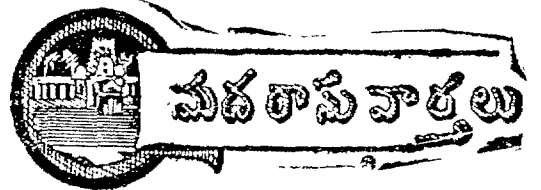
తామర ఒకవిధమైన పురుగులవలన చర్మముమీదిగాని,
వెండ్రుకలలోగాని, లోచర్మములోగాని, గోళ్లలోగాని పుట్టు
వచ్చును.

గజ్జికీ తైలము

వెల డబ్బీ 1-కి 0-4-0; వి. పి. నహా 0-2-0,

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు రాచిన దీద, గజ్జికీ
తైలము, దీం మొదలగునవి నశించును. రక్తక కనికరమును.

ఆస్కా బాంజులం పీహా, బొంబాయి - మదరాసు.

నిన్నటి హార్టాల దినమున 5 గురు అరెస్టుకా
బడిరి:—నిన్న పాయంకాలమున మ్యూట్రునులో ఒక రిక్సాబం
డివాడును మరి నలుగురును అల్లగులుగావించినందున అరెస్టు
కాబడిరి.

నీలున త్యాగవా సాహారణసభ్యులసభ:—
28-2-28 తేది యుదయం 8-30 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కడి దేవ
రాయముదలి వీధి, 27 నెల్ల వద్ద జరుగును.

సైమను బహిష్కారసభ:—28-2-28 తేది మం
గళవారం సాయంకాలం 5-30 గంటలకు తిరువళ్ళిక్కడి నీలి
తిరుమళ్ళుట్ట వద్ద మద్రాసు పోలీస్ బహిరంగసభ మద్రాసు
జిల్లా కాంగ్రెసు యాజమాన్యమున జరుగును. కాంగ్రెసు గా
యకల వరు ఉపన్యసింపెదరు. ఎల్లరు తప్పక దయచేయ
ప్రార్థింతులు.

క్రిస్టియనుకాలేజి విద్యార్థి అరెస్టుకాబడుట:—
నిన్నటి హార్టాలు దివనున కుప్పస్వామి ముదలియను కాలేజి
విద్యార్థి (18 యేండ్లు వయస్సు) చూలై బజారు లోడ్లలో
పోలీసు కనిపేట్టులతోనూడిన యొక మోటారులోమీద నోక
టపాకాయనుగాల్చి విసరినందున, పోలీసువారతనిని అరెస్టు
చేసియున్నారు.

ఇండెపెండెంటు పార్టీ:—నిన్న మధ్యాహ్నము
8-15 నుండి సాయంకాలం 5-30 వరకు సమావేశమయి ప్రధాన
మంత్రిగారి చర్యసూచి తీవ్రముగా చర్చించిరి. నేటి యుదయ
ము మరల సమావేశమయి మంత్రులు సైమను కమిషనుకు సహ
కార మొసంగవలయునాలో యెంకియప్పప్రకారము వారు
చేయవచ్చునని తీర్మానించిరి.

(స్వకీయవిలేఖరి)

లామెంబరు పదవి-మద్రాసు ద్రావిడసంఘము:—
మద్రాసు ద్రావిడసంఘముయొక్క వైసుప్రెసిడెంటు రా||
బి. సి. నరేశ్వరుడలియారుగారు తమ సభ్యులకు తరఫున యీ
క్రింది తీర్మానము యిండియా నెక్రెటరీ ఆఫ్ స్టేటుగారి కంపి
లిన్స్ వ్రాయుచున్నాడు.

మద్రాసు ఎక్జిక్యూటివు కౌన్సిలు లామెంబరుపదవి
గత 18 యేండ్లనుండియు బ్రాహ్మణుల స్వాధీనములోనే యు
న్నది. బ్రాహ్మణేతరలలో చాల అసంఖ్యప్రతిపక్షమున్నది.
రాజభక్తి శిక్షింపబడనవలసినదే బ్రాహ్మణేతరనే నియ
మింప బ్రార్థించుచున్నాము.

(అ. వె)

సైమను సప్తక సగర్వచారము

మద్రాసు కార్పరేషను కమిషనరు శ్రీయుత జి. వెం
కటనారాయణచార్యుడుగారు సైమనుసప్తకముతో సగర్వమందు
న్నమనోపలుపాఠశాలలను దిలకించుచున్నట్లు తెలియుచున్న
ది. నేడు ఉదయము పేరు రాయశేట మునిసిపలు పాఠశాలకు
బోయిరి. అచ్చటకొంతకాలముండి ఆచ్చటగల విషయములన్ని
యు దిలకించి వెడలి పురుడిరి. వెనుకనుండి విద్యార్థులు
“సైమనా” ఇంటికి మరలి సాము” అని కేలు వైచిరి.
సైమనుకమిషనువారు కీల్పాకు నీటిపనుల పంపింగు

స్టేషను దర్శించుట

నేటి యుదయము 9 గంటలకు కమిషను సభ్యులగు
బర్నూం ప్రభువు, మేజరు ఆట్లె, టిల్లె, వేనుభాస్కరు, ప్రా
త్సోనా ప్రభువుగార్లు కీల్పాకు వాటవరకున్న పంపింగు
స్టేషనును దర్శించిరి. వీరిలో సైమనుగారు చేయుండతడు.

(శ్రీ. వెను.)

రాకపోకలు:— ఇంచుమహారాజా, మిల్లరుకన్య
పరివారసమేతముగాలై గల్లూకునుండి నిన్న మధ్యాహ్నము మద్రా
సువచ్చి గతరాత్రి మద్రాసువిడిచి కలకత్తావెళ్ళిరి.

కె. టి. పావుగాడు కలకత్తానుండి నేటి యుదయము
నన, చా|| యు. రామారావుగారు ఢిల్లీనుండి నిన్నటి దినము
నన వచ్చిరి. పి. శివరావుగారు బెల్లూరినుండి నేడు వచ్చిరి.

వార్డుబాంక్సు ప్రక్రీయగారు ఇంగ్లాండునుండి నేటియుద
యము మద్రాసు వచ్చిరి.

నిన్నరాత్రి మద్రాసు విడిచి కెప్టెను లాస్ గారు బొం
బాయి కర్నూలు కెమిగానుగారు బెల్లూరి సర్ ఫెయిల్లెనువార్డుగు
గారు కాలిక్ట్టు, ఎల్. ఎ. గోవింద రాఘవయ్యగారు బెంగు
ళూరు, విజయనగర్, కైల్వోర్డ్ సభ్యులగు టామిరువను, లోజ
ర్సగార్లు ఢిల్లీకి వెళ్ళిరి.

భారత నిమ్న జాతులమహాసభ

ఎం. సి. రాజాగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

నిమ్న ప్రాతినిధ్యము గోరుట

శ్రీశ్రీ, ఫిబ్రవరి 26-ఆఖిలభారత నిమ్న జాతుల మహాసభ సభా అధ్యక్షుల శ్రీ శ్రీ రాజాగారి ప్రారంభ వయో స. ఆంధ్ర రాష్ట్రము లోని ప్రతినిధులవచ్చిరి. పిల్లకి విద్యాసాగర పాండ్య పండిత శంభూరి మిత్రగారి గౌరవ ప్రేక్షకులగ వచ్చియుండిరి.

అధ్యక్షుల వహించిన

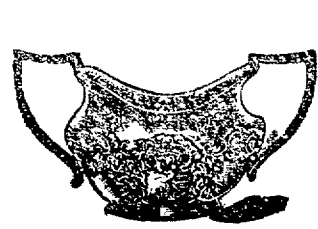
రా. బ. ఎం. సి. రాజా ఎం. ఎల్. ఎ. తాము రాయలకవిమను యెదుట యెప్పుడు విమయములు కొన్ని యెరిగించిరి. తమ ఉద్యమము రి కొట్ట ప్రజల సుదర్శించుట కుద్దేశం పబ్లిక ఉద్యమము. ఈ పేరు బెట్టుకొని ప్రభుత్వమువారి వద్ద ప్రత్యేక సౌకర్యముల బొందుటకు కొందరు చూచుచున్నారగాన అన్నియులు ఆపీడువులు తప్పయితరులవని నిమ్న జాతులకు చెప్పుకొనరాదు. ప్రభుత్వమువారి వద్దనుండి ప్రజాప్రతినిధుల కధికారము మారినచో నిమ్న జాతులవానికి మేలగుచున్నదా? మేలుభర్త సంతకములవలన వారికి లాభముకలెనా? లేదు. కావున ఇండియాకిప్పుడు స్వపరిపాలన ఏర్పడుటకు యెక్కువవని వేరొకటిలేదు. తగినవారు జాతిభేదముల పాటించి ఉదారస్వభావులు లేకుండుటచేతనే రాష్ట్రములందరి ప్రజాస్వామ్య పరిపాలన బాగులేకపోయెను. ఇందువలన ఏర్పడిన ఉన్నతి జాతులనబడువారు తమకు జంతువులకన్న హేమముగ జూచుచున్నారని తేల్చుకొనుటకే నిమ్న జాతులవారు నైపుణ్య సంఘమును ఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రాప్త్యాం యజమాని పరువుమీద కిక్కలు పరుండ నంగీకరించునగాని నిమ్న జాతి మానవుని పండులకన్న ఆసక్తి ముగ జూచును. అందుచే ప్రతినిధువారి అధికారము తగ్గిపోవుట, ఉన్నతి జాతులవారి అధికారము పెంపుట మాకు అమితముగ భయము కలిగించుచున్నదనియు, అధిక సంఖ్యా ల మాటలవని అల్లసంఖ్యాకులకు ఎప్పుడు జేతురాదనియు కవిమనుషుల కెరిగించు గొంతును. రాజకీయ ప్రాయముగల ప్రజల సంఖ్య అత్యల్పమనియు, వారివివరము నిమ్న జాతుల హింసించినందుకు యిప్పుడు నైపుణ్య సంఘము యెదుటబడుటకు సిగ్గుపడుచున్నారనియు జనసంఖ్యలో రి-వెంతుల సంఘము అధిస్థితి కెందుటకు తగిన ఆవకాశ మివ్వవలెనని యిండియాకు స్వరాజ్యము ల సేరదు. అని కవిమను వారి కెరిగించినది.

మాకు సాంఘిక నియోజకవర్గముల ద్వారా కాననసభలను ప్రాతినిధ్యము కావలెనగాని ప్రభుత్వరియాయము కల గారు. ఓట్లెన్ని అన్న తన వేరుధముగా నిర్ణయించి ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల సేర్పరచి వాద్యరా ప్రతినిధులకంపినచో ప్రభుత్వమువారికి మాసంఘము రూపి నిజస్థితి తెలియాలదు. గాని మనరాను ప్రభుత్వమువారు మాప్రతినిధుని నియమించు ప్రాప్త్యాండు మాప్రతినిధి కానేరడు. అట్టి ప్రాతినిధ్యము ప్రజాప్రాతినిధ్యవిధాన మెన్నటికి కానేరదు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక వర్గములందొకటూ, జైలులుగాన పరస్పరం దొకడును నిమ్న జాతులవారు భక్తులుగ నియమించబడవలెనని ఎం. సి. రాజాగారి కోరిక. నిమ్న జాతులవా లేకుమనుకు చెందరనియు ప్రత్యేకముగనండి తమ ఉచితముని తోచివట్లు ప్రవర్తించుననియు తెల్పిరి.

సభలో మూడుటి గాఢములు గాఢంబడినవి మొదటి బ్రిటిషు చక్రవర్తి మొదటి భక్తి వ్యాధికియును రెండవది క్రిశ్చియన్ పాడిసను, మూడవది క్రిశ్చియన్ వర్. దత్తబాబురాయు అంటే ద్విధుల క్రిశ్చియన్ చొదలిగిరి మరలనుకు విచారణము దెప్పుట నూడవది రాయలకవిమను నియమకమునకు సంతకము దెప్పుట. 1929 లోపుగనే నియమించినందుకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమును ప్రకటించెను. నిమ్న జాతుల సంఘముల సక్రమతయందలి పరి జానునైనవారిని కొరకు కవిమను వారికి సమూహము పనుకూర్చి జాలముచేయ ఒక ఉపసంఘమును సభివారు నియమించిరి.

వివిధ రాష్ట్రములలోని నిమ్న జాతుల సంఘములు తమ విషయమును కవిమనువారి కెరిగించవలెననిగోరు తీర్మానము బి. సి. మండల (తెంగాలు) ప్రతినిధులచేరి. చుపామ్యోర్యు లెం తమిళుడున్నారో నిమ్న జాతులవారలెమంది గలవగాన వారి

వేనకువేలు మమ్మ నాదరించుటయే మా నవ్వుకమునకు ముఖ్య హేతువు.

వెండి వెండి

సుభ్రమైనది, ఆరోగ్యవంశమైనది, పరియు చలనము లేని ఆస్తి. కాని ఇతర లోహములచేర్చి మట్టము చేయకుండునట్లుగా చూడవలెను.

వస్తువులుతయారు చేయుటయందు ప్రారంభమునుండి అప్పటిగా వెండినే యుపయోగించుచుండుట మిక్కిలి సంతోషకరమైన విషయము.

వెండి

మరల రొక్కిమిచ్చెదమని తెలుపుచూ వస్తువులకు పూచీ నిచ్చుచున్నాము. కాని అసంతృప్తిని చెందినవారు వాసిచ్చినవారు కానము.

అప్పటిమైన వెండివస్తువులు గానలసిన ఈ దిగున విలీనమునకే రావలెను. కంటి బిజాసం } ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, { తెలిపాడు
"ఉమ్మడియార్" } నగల వర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు మద్రాసు. { "సం. 2802"

1842

కుష్ట రోగులకు వర ప్రసాదము

మీ వ్యాధి యెట్టిదైనను నివర్తి చేయు శక్తి కల తామ్రభస్మము, అభి, స్వర్ణ, భస్మములు మొదలైనవి, పెక్కు కాలముగా శ్రమపడి అనేకమహాత్ముల ఆమ్రహముబడిన ముప్పుకు సంపాదించి తయారుచేయబడిన ఉష్ణవర్ణములు, 26 సంవత్సరముల కాలముగా ననుభవముకలదై పెక్కువోళ్లచే గొప్పయోజనకుచున్నవి.

గ్రంథి, మేహములు, కుష్మలు.

తామ్రభస్మము:—జ్వరములు, జ్వర, దోషములు, వాయువులు, మేహములు, కుష్మలు, కూలలు, గ్రంథి, తిమ్మిరలు, గుల్మములు, దగ్గులు, తుయలు, ఉబ్బసములు, సర్విరములు, కంఠములు, గ్రహణి, విషనీరు, ఎక్కిళ్లు, పగడ్డు, బ్రామలు, తెలుక, మేహాడుకు, తిరిమేహము, మూత్రవ్యాధులు మొదలగు వాటిని ఖండించుటయందు సందియము లేదు. 100 దినములకు కావలసిన తామ్రభస్మము రు 100-0-0 లు, 50 దినములకు కావలసినది రు 50 లు.

ధాతుపుష్టికి స్వర్ణ భస్మము, సరసి హలేవ్యామే

యా బొప్పము. ధాతువుల వృద్ధిపరచుటయందు అచారశక్తి కలది. ఆనభవజ్ఞులు, వేనకులు కొనియాడుచున్నార. యాభస్మములను మూత్రవ్యాధులు, గుల్మములు, తుయలు, దగ్గులు, అతికష్టముమీదకావలసినవియు, కల్లే, కఫము, కుష్మ, కూలలు, గ్రంథి, కంఠములు, మూత్రవ్యాధి, పరిత్రము, తెలుపు, మేహాడుకు మొదలగు వ్యాధులకు పాఠశాల రక్తమును వృద్ధిపరచి, శరీరమును నూతనబలమును యిచ్చును. స్వర్ణ భస్మము 100 రోజులకు రు 85 లు, 50 రోజులకు రు 20-0-0 లు.

అన్ని దగ్గులకు

తాళకభస్మము:—చాలా కాలముగా యంబూయన్న శిఖిములైన ఉబ్బసములు, తుయలు, దగ్గులు, కష్టముగా కావలసినవియు, కల్లే, కఫములు, పింఛము, మొదలగునవి అయినను తాళకముచే వెంటనే నివర్తి అగును. 20 రోజులకు కావలసిన ఆపువర్ణము రు 20-0-0 లు.

అతి మూత్రములకు.

అభ్రంశించు రమ:—అతిమూత్రములు ఖండించును, కాహమును తగ్గించును, మూత్రముందు చక్కెరను తగ్గించును, శరీరము తెల్లబాగుండును కివర్తి చేయును. ఏనుండుచే తీసివెట్టుదులు యాదేవోషముచే కుడుకునని మీకే ఆశ్చర్యము కలగజేయును యింకొకటి యెట్టి బొప్పములు కలడిచేసినవారులేక. 40 రోజులకు రు 40 లు. యింకొకటి అపువర్ణములు నుచేత గూగుచేయుటకునున్నవి. ఆ గ్లనెచ్చులచే నివారణ కాని రోగములు సైతము కుడివర్ణ అపువర్ణములచే నగునని గాఢముగా చేయగలము. వ్యాధులుకదునని మీరు భయపడనవలయు లేదు. మా బొప్పములు ఎట్టివ్యాధులైనను ఖండితముగా నివర్తి చేసి అపవిత్రముల సంశోషమును బొందజేయుచున్నట్లు వేనకులు యోగ్యతాప్రకరములు ఏనుండునని కల మొదటికి నూకేటలూను ఉచితముగా పంపబడును.

25-8-1908 సంవత్సరములో చెప్పి పట్టాముతో జరిగిన సిద్ధ ఆయుర్వేద మెడికల్ కాన్ఫరెన్సులో వైద్య ఆసిరియర్ అతి విమరుడు, బంగారు పతకమును పొందియున్నాము.

వైద్య ఆసిరియర్.

అల్. యం. కె. వేలుస్వామి పిళ్ల,

సిద్ధ ఆయుర్వేద మెడికల్ హల్, పళని, 28, 29, బ్రాడ్యే, మద్రాస్.

1540

తమవతి డి|| ము|| కోర్టు

అసల్ సూటు నెం. 12/1928

Between

వాది:—చన్నపట్నం రామరావు.

And

ప్రతివాది:—మాడబూళి తిరుమొకటాచాన్లు.

ప్రతివాది వాదన:—టికి రు 800-0-0 యలకు (వాశి యిచ్చియుండు 1-9-25 లేదీ గల ప్రోనోటూరుద దానా శే బడియున్నది. ప్రతివాది తిరుమొకటాచాన్లు నుమాగు 2 సం|| కములుగా కాపురంపుండు చోటు తెలిపినందున ఈ నోటీసుద్వారా కోర్టువారి పుత్తర్వు ప్రకారం ప్రతివాదికి నో టీసు యివ్వవలెనని. పై నెంబరు 10-8-28 లేదీన వాయిదా జేయబడియున్నది. ఆరోజు ప్రతివాది హాజరుకానియెడల ప కోర్టును దానా తీర్మానము చేయబడును.

తిరుమొకటాచాన్లు } యం. వరదాచార్యు బి. ఎ. బి. ఎల్. }
21-2-28 } వాది వక్టీలు

జాత కము

జాతకప్రము సకలుగాని జననకాల భుజియు లేక ఘంటలుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకుపడినచో జాత కినిముక్క రూపము, స్వభావము, ధనము, భూమి, విద్య, సం తనము, శత్రువు, ఆయుర్మాతము, ఉద్యోగము, జీవము, మొదలగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ 2-4-0 లకు బి. పి. గా పంపెదము క్యారెక్టు రీడింగుతో ఒక సం|| రఫలం 1-4-0. ఆకల్ల వెంకటాచార్యులు, గోపాలపురం, కొత్తపేటపాట్లు, గోదావరి జిల్లా.

లలిహావము, వరముల లలిహావము

రక్త హావి

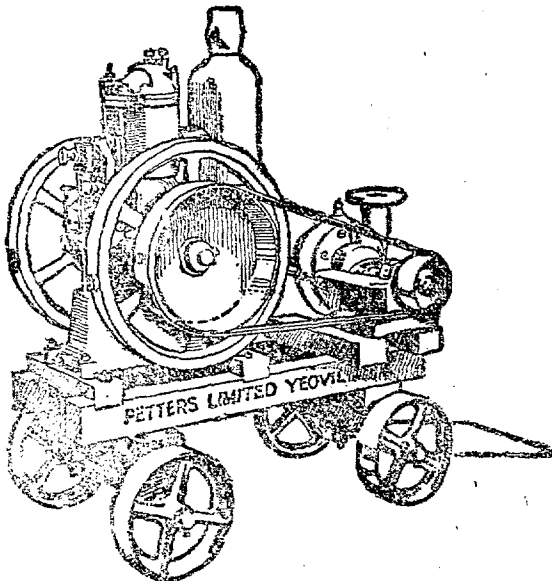
మొదలైన కాలి.

Deschiens' syrup

వీరపుడు ఉపయోగించుము

ఇది, అపోగ్యమును, బలము, నియంత్రణమును, 30,000 వైద్యులు ఒకప్పుడొప్పున వారు, డెస్చియన్, పాబ్
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిక్కము.

The Sole Agent: Chemists (Wholesale) C. T. SARI & Co., 174 Broadway Madras

వెట్టర్స్ సకలవిధముల జలయంత్రములు

మావద్ద యింజనులు, జలయంత్రములు, విరివిగా స్టాక్లోనుంచి, తేలికైనవి, చురుకైనవి
తీసుకొనవచ్చునవి, స్థిరముగా ఏర్పాటు చేయబడవలసిన యంత్రములను అన్ని తగువరికరములచే
అమర్చబడి, పోటీను తిరస్కరించదగిన తగ్గు ధరలకు వెంటనే సరఫరా చేయుదుము.

వెట్టర్ ఎంజనుల మొదలగువాటికి సంబంధించి పూర్తివివరములు కాకినాడలో గల మా
బ్రాంచి ఆఫీసునందుకూడ తెలుపబడును అచ్చట ఒక పంపింగు సెల్టుపనిచేయుటను కూడ
చూడవచ్చును.

వెట్టర్ అండు కంపెనీ లిమిటెడ్.,

3579

(యింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు)

పోస్టుబాక్సు 63,

మదరాసు.

వనోపధిశబ్దార్థనిఘంటువు.

మూలకలయొక్క 85000 సంస్కృతశబ్దములకు తెలుగు ఆర్థములు కలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్లందు వెల రూ. 3-4-0 లు.
భక్తప్రదీపిక ఇందు పను ప్రఖ్యాతిచేయు శుద్ధచేసి భిన్నములచేయు యానాని ఆయాశబ్దవిధానములకలవు
కు 1-కి రు 500 కిమ్మ రుగల భిన్నము కూడ గలవు. క్యాలిగ్రాఫిక్లందు వెల రు. 2-0-0
2454-1323 రెడ్డి సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

AMRUTANJAN

Price!

Best
Indian Pain Balm
Sold Every Where.

ది నాగపూర్ వైసీరు ఇన్సూరెన్స్
కంపెనీ, లిమిటెడ్

హెడ్ ఆఫీసు:—నాగపూరు సిటీ.

మేనేజరు డైరెక్టరు:—రాధేపీయమ్ వాహి

అభివృద్ధిలో నున్న ఇండియన్ ఫీచర్ కంపెనీలలో
మొదటి వాల్టర్ డేవీస్ వంటి సోనస్ యివ్వగలిగినది.

మద్రాసు రాజధానియం దంతటను, నైజాం రాష్ట్ర
మందంతటను, సామర్లముగల ఫీఫ్ ఏజెంట్లు కావలెను.

నిపుణులైన నాగపూరు ఎక్కువ లాభశాకర్యములు యివ్వ
బడును.

వివరములకు,

4870

బ్రాంచిమేనేజరు:—

సుజీవా అండు కో,

కమలాపురం పోస్టు కడపజిల్లా,

మాన సోల్లా సి సి మాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలసలభము! (పోస్టుఖర్చులప్రత్యేకము) గుణమధికము!

శరీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగెడి వైతన్యకాల
కిమాత్రలు దివ్యామృతము. అశ్మిరము, అరుచి, ఆప్తలింతలు,
ఆగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, షిక్కిలు, పాఠ్యములు, శిరస్సు,
ప్రేళ్లు, అనులు మొదలగువానియందు గలిగెడి నొప్పలను
బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతనొప్పలను వెంటనేమాన్యును.
ఇందు అనేక ఔషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడిచూచిన నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1073)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలక్కురు, కృష్ణాజిల్లా,

ఆరోగ్యవంతుడవు

ధనవంతుడవు కాగోరెదవా?

అలాగయిన కామశాస్త్రమును
చదువుము

ఉచితముగా పోస్టుఖర్చు లేకనే పంపబడను.

అంతక నిగమా ఫార్ములీ

26, బ్రాడ్వే మదరాసు.

శిశు సంరక్షణి.

4260

సామాన్యముగా చిన్న బిడ్డలకు గలగు వ్యాధులన్నిటిని తప్పక ముడుపును. 50 మాత్రల సీసా ఒక రూపాయ.

క్యాలిగ్రాఫు ఉచితము.

రామమోహనపార్కసి, బెజవాడ.